

Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023

Λευκωσία, 13 Νοεμβρίου 2023

Κύρια Σημεία για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023

Ανθεκτική οικονομική προοπτική

- Η οικονομική ανάπτυξη παραμένει ισχυρή. Ο ρυθμός ανάπτυξης ανήλθε σε 2.3%¹ κατά το β' τρίμηνο 2023, ξεπερνώντας τον μέσο όρο της ευρωζώνης
- Νέος δανεισμός ύψους περίπου €1.6 δις, παρά το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων
- Χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων ύψους €9.9 δις, περίπου στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση καθώς οι αποπληρωμές συνεχίζουν να αντισταθμίζουν τον νέο δανεισμό

Ακόμα ένα ισχυρό τρίμηνο κερδοφορίας

- Καθαρά έσοδα από τόκους ύψους €572 εκατ., αυξημένα κατά 144% σε ετήσια βάση και κατά 9% το γ' τρίμηνο σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο
- Μη επιτοκιακά έσοδα ύψους €224 εκατ. αυξημένα κατά 5% σε ετήσια βάση, καλύπτοντας το 90% των συνολικών λειτουργικών εξόδων²
- Συνολικά λειτουργικά έξοδα² αυξημένα κατά 3% σε ετήσια βάση, καθώς οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας αντισταθμίζουν εν μέρη τις πληθωριστικές πιέσεις. Μείωση δείκτη κόστους προς έσοδα² στο 31%, σε σύγκριση με 54% τον προηγούμενο χρόνο
- Κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €349 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με ζημιά €19 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022). Κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €129 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση
- Κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας ύψους €0.78 για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, εκ των οποίων €0.29 για το γ' τρίμηνο 2023
- Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.6% για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και 25.6% για το γ' τρίμηνο 2023

Ρευστότητα και ανθεκτικότητα ισολογισμού

- Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου είναι ευθυγραμμισμένη με τον στόχο του Συγκροτήματος. Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια στο 3.5% (0.8% μετά τις πιστωτικές ζημιές), μειωμένο κατά 6 ε.μ. σε ετήσια βάση
- Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ ύψους 77%. Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 58 μ.β.
- Καταθετική βάση, στην πλειονότητα της λιανική, ύψους €19.3 δις, αυξημένη κατά 3% σε ετήσια βάση και περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση
- Υψηλή ρευστότητα στον ισολογισμό με €9.6 δις τοποθετημένα στην ΕΚΤ

Ισχυρή κεφαλαιακή θέση και επικέντρωση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (υπολογισμένος για εποπτικούς σκοπούς εξαιρουμένων των κερδών για το γ' τρίμηνο 2023) ύψους 15.2%³ και 20.4%³ αντίστοιχα
- Συμπεριλαμβανομένων των κερδών για το γ' τρίμηνο 2023, μειωμένα για σχετική πρόβλεψη για μέρισμα, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ανέρχεται σε 15.8%⁴ και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας σε 21.0%⁴
- Οργανική δημιουργία κεφαλαίου ύψους περίπου 345 μ.β. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, εκ των οποίων περίπου 125 μ.β. το γ' τρίμηνο 2023

Αναβάθμιση σε επενδυτική βαθμίδα της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής αξιολόγησης της Τράπεζας από την Moody's τον Οκτώβριο του 2023

1. Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών Κύπρου
2. Αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές
3. Περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος. Η οποιαδήποτε διανομή μερισματος υπόκειται υπό τη λήψη εποπτικής έγκρισης
4. Περιλαμβάνουν μη ελεγμένα/ μη επισκοπημένα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος. Η οποιαδήποτε διανομή μερισματος υπόκειται υπό τη λήψη εποπτικής έγκρισης

*Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες για το ΔΠΧΑ 17 αναφέρονται στα Μέρη 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' και στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.

Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος

«Έχουμε επιτύχει άλλο ένα τρίμηνο ισχυρής κερδοφορίας, επιτυγχάνοντας Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μεγαλύτερη από 20% για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο, αποδεικνύοντας την ικανότητα του Συγκροτήματος για συνέχιση της δημιουργίας αξίας και παροχής σταθερής απόδοσης προς τους μετόχους. Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, καταγράψαμε κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €349 εκατ. που ισοδυναμούν με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.6%, υποστηριζόμενα από τα ισχυρά έσοδα.

Τα συνολικά μας έσοδα ανήλθαν σε €796 εκατ. εκ των οποίων €572 εκατ. προέρχονται από καθαρά έσοδα από τόκους, τα οποία είναι υψηλότερα από τα διπλάσια σε σχέση με τα περσινά επίπεδα, αντικατοπτρίζοντας το περιβάλλον των αυξανόμενων επιτοκίων και το χαμηλό κόστος καταθέσεων. Τα μη επιτοκιακά έσοδα συνεχίζουν να έχουν σημαντική και σταθερή συνεισφορά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος, καλύπτοντας περίπου το 90% των συνολικών λειτουργικών εξόδων. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα μας βελτιώθηκε περαιτέρω στο 31%, λόγω των υψηλότερων συνολικών εσόδων, καθώς η βάση κόστους μας παραμένει υπό έλεγχο με τις ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας να αντισταθμίζουν εν μέρη τις πληθωριστικές πιέσεις.

Η κυπριακή οικονομία συνεχίζει να αποδεικνύεται ανθεκτική, παρά τις γεωπολιτικές εξελίξεις και την υψηλή αβεβαιότητα που επικρατεί, καταγράφοντας ισχυρή ανάπτυξη ύψους 2.3% το β' τρίμηνο 2023, ξεπερνώντας τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Ως ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, συνεχίσαμε να στηρίζουμε την οικονομία με την παραχώρηση νέων δανείων ύψους περίπου €1.6 δις το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, διατηρώντας παράλληλα αυστηρά κριτήρια δανεισμού.

Ο ισολογισμός μας χαρακτηρίζεται από υψηλή ρευστότητα, ισχυρή ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου και ισχυρή κεφαλαιακή θέση. Το γεγονός ότι, περισσότερο από το ένα τρίτο των συνολικών περιουσιακών μας στοιχείων είναι τοποθετημένα σε μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, μας επιτρέπει να επωφελοούμαστε σημαντικά από την αύξηση των επιτοκίων, ενώ η καταθετική μας βάση συνέχισε να αυξάνεται. Το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ανήλθε σε 3.5% παραμένοντας ευθυγραμμισμένο με τον στόχο του Συγκροτήματος, με τον δείκτη κάλυψης ΜΕΔ να ανέρχεται σε 77%. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 58 μ.β. παρέμεινε επίσης ευθυγραμμισμένη με τον στόχο του Συγκροτήματος για το 2023.

Τον Οκτώβριο του 2023, η Moody's αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε επενδυτική βαθμίδα μετά από 12 χρόνια, σηματοδοτώντας ένα νέο κεφάλαιο για το Συγκρότημα, ενός ισχυρού, καλά κεφαλαιοποιημένου οργανισμού με βιώσιμη κερδοφορία. Με το γ' τρίμηνο 2023 να αποτελεί ακόμη ένα ισχυρό τρίμηνο αποτελεσμάτων, η απόδοση του Συγκροτήματος είναι σημαντικά υψηλότερη από τους στόχους που θέσαμε για το 2023 και παρά την αναμενόμενη εποχικότητα κατά το δ' τρίμηνο 2023, αναμένουμε η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) για το 2023 να υπερβεί σημαντικά τον στόχο που θέσαμε για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) πάνω από 17%. Συνεχίζουμε να υλοποιούμε τη στρατηγική που έχουμε θέσει, εστιάζοντας στη στήριξη των πελατών μας, στη δημιουργία αξίας προς τους μετόχους μας, και παράλληλα στηρίζοντας την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.»

Πανίκος Νικολάου

Α. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση

Μη Ελεγμένη Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	572	234	214	196	9%	144%
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	135	142	45	46	-1%	-5%
Καθαρά κέρδη/ζημιές από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	29	14	8	8	-13%	110%
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	38	34	13	15	-12%	12%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	11	2	3	-25%	-34%
Λοιπά έσοδα	15	12	3	9	-68%	27%
Σύνολο εσόδων	796	447	285	277	3%	78%
Κόστος προσωπικού	(141)	(139)	(48)	(47)	2%	2%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(107)	(102)	(38)	(35)	10%	4%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(30)	(27)	(12)	(7)	61%	12%
Σύνολο εξόδων	(278)	(268)	(98)	(89)	10%	3%
Λειτουργικά κέρδη	518	179	187	188	-1%	190%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(44)	(36)	(20)	(13)	49%	24%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(38)	(20)	(8)	(19)	-57%	88%
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(20)	(3)	(6)	(8)	-18%	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(102)	(59)	(34)	(40)	-14%	73%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	416	120	153	148	3%	247%
Φορολογία	(63)	(19)	(23)	(22)	5%	238%
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	(2)	(1)	0	123%	-9%
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	351	99	129	126	2%	253%
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά	(2)	(10)	-	(1)	-100%	-77%
Κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	349	89	129	125	3%	290%
Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(1)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(3)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	-	(104)	-	-	-	-100%
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	349	(19)	129	125	3%	-

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένη Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων - Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	3.32%	1.39%	3.63%	3.43%	20 μ.β.	193 μ.β.
Δείκτης κόστος προς έσοδα	35%	60%	34%	32%	2 ε.μ.	-25 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	31%	54%	30%	29%	1 ε.μ.	-23 ε.μ.
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	2.7%	0.9%	2.9%	3.0%	-0.1 ε.μ.	1.8 ε.μ.
Βασικά κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€) ²	0.78	(0.04)	0.29	0.28	0.01	0.82
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	24.6%	(1.4%)	25.6%	26.6%	-1.0 ε.μ.	26.0 ε.μ.
Ενσώματη λογιστική αξία ανά μετοχή (€)	4.63	3.81	4.63	4.34	0.29	0.82

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.

2. Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε 28.9 σεντς και για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε 78.2 σεντς

ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σχόλια για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 στην 'υποκείμενη βάση', για την οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος, καθώς παρουσιάζονται ξεχωριστά τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία και επιπρόσθετα περιλαμβάνει ορισμένες επαναταξινομήσεις στοιχείων, εκτός των μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων, για λόγους παρουσίασης στην υποκείμενη βάση με σκοπό την ευθυγράμμιση της παρουσίασης τους με στοιχεία παρόμοιας φύσης.

Συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης για τη διευκόλυνση της σύγκρισης της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση, περιλαμβάνονται στο μέρος Στ.1 'Συμφιλίωση της ενδιάμεσης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης για το για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023', στο μέρος Η. 'Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης' και στο Μέρος Θ. 'Όροι και Επεξηγήσεις'.

Σε αυτή την ανακοίνωση, η οικονομική πληροφόρηση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και η τριμηνιαία οικονομική πληροφόρηση του 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για την επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 που μπήκε σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023 και εφαρμόζεται αναδρομικά. Ως αποτέλεσμα, τα οικονομικά στοιχεία, οι δείκτες και οι μετρήσεις για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 αναφέρονται πιο κάτω και στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.

Σε αυτή την ανακοίνωση, **οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για την πρόταση καταβολής μερίσματος για το έτος 2022**. Αυτό αφορά την πρόταση από το Διοικητικό Συμβούλιο στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση ('ΕΓΣ'), για καταβολή τελικού μερίσματος από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά τη λήψη σχετικής έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ'). Το προτεινόμενο μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ως αποτέλεσμα, οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένοι για το μέρισμα του 2022 εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Επιπρόσθετα, σε αυτή την ανακοίνωση, για σκοπούς συμμόρφωσης με το Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και βάσει της απόφασης (ΕΕ) (2015/656) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όπου επιτρέπεται η αναγνώριση της ενδιάμεσης κερδοφορίας στο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), **οι δείκτες κεφαλαίου στις 30 Ιουνίου 2023 παρουσιάζονται** συμπεριλαμβανοντας επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος 'Α.1.1 Κεφαλαιακή Βάση'.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Σχόλια για την υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαίου συμπεριλαμβανομένων των αδιανέμητων κερδών αναφέρονται στο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 που περιλαμβάνουν μη ελεγμένα/ μη επισκοπημένα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος.

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17

Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα λογιστικό πρότυπο που εφαρμόστηκε την 1 Ιανουαρίου 2023 με αναδρομική εφαρμογή και θεσπίζει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής και συμβολαίων αντασφάλισης. Ουσιαστικά, το ΔΠΧΑ 17, επηρεάζει τη σταδιακή αναγνώριση κερδών για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς τα έσοδα κατανέμονται κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου, σε αντίθεση με την αναγνώριση κατά την αρχική καταχώρηση των συμβολαίων που ίσχυε κάτω από το ΔΠΧΑ 4. Αυτό το νέο λογιστικό πρότυπο **δεν αλλάζει τα οικονομικά μεγέθη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων αλλά μειώνει τη μεταβλητότητα της κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών του Συγκροτήματος.**

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος όπως έχουν αναπροσαρμοστεί για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 σε σχέση με το ΔΠΧΑ 4 για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022, έχει μειωθεί κατά €52 εκατ. (αναφορικά κυρίως με τις ασφαλιστικές δραστηριότητες κλάδου ζωής του Συγκροτήματος) από τις πιο κάτω αλλαγές:

- Την αποαναγνώριση της παρούσας αξίας ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIF') και της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, που είχε ως αποτέλεσμα την μείωση κατά περίπου €101 εκατ. στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.
- Την αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM')) που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά €49 εκατ.

Η εκτιμημένη μη δεδουλευμένη κερδοφορία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνεται στην επιμέτρηση των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια ως το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), η οποία θα αναγνωρίζεται σταδιακά στα έσοδα, καθώς παρέχονται οι υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Αναγνωρίστηκε υποχρέωση για συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM') ύψους περίπου €42 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αντικατοπτρίζεται στην επίδραση από τη αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αναφέρεται πιο πάνω).

Όσον αφορά την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17, **τα Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) μειώθηκαν κατά €14 εκατ. στα €57 εκατ. (έναντι €71 εκατ. κάτω από το ΔΠΧΑ 4) αντικατοπτρίζοντας κυρίως:**

- Το κέρδος αναβάλλεται και αναγνωρίζεται σαν υποχρέωση συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') όπως αναφέρεται πιο πάνω, και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Η επίδραση των αλλαγών στις παραδοχές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία, αναβάλλεται επίσης μέσω της υποχρέωσης συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') και αναγνωρίζεται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Υπάρχει αυξημένη χρήση ισχύων αξιών της αγοράς για την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων (για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής -τα unit-linked ασφαλιστήρια) και η μεταβλητότητα της αγοράς που συνδέεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής -τα unit-linked ασφαλιστήρια, αναγνωρίζεται στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), μειώνοντας έτσι τη μεταβλητότητα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 δεν είχε επίδραση στο εποπτικό κεφάλαιο του Συγκροτήματος. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα του οφέλους που προέκυψε από την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, η θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία κλάδου ζωής κατέβαλε μέρισμα ύψους €50 εκατ. στην Τράπεζα τον Φεβρουάριο 2023, το οποίο είχε θετική επίδραση στα εποπτικά κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά ισόποσο ποσό κατά την ίδια ημερομηνία, ενισχύοντας τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 50 μ.β. Αναμένεται ότι η ουσιαστική καταβολή μερίσματος από τις ασφαλιστικές εργασίες θα συνεχίσει.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια) Μη Ελεγμένος Ενδιάμεσος Συνοπτικός Ενοποιημένος Ισολογισμός

€ εκατ.	30.09.2023	31.12.2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	±%	
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,565	9,567	0%	
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	410	205	100%	
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	3,636	2,704	34%	
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,910	9,953	0%	
Αποθέματα ακινήτων	922	1,041	-11%	
Επενδύσεις σε ακίνητα	71	85	-16%	
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,838	1,734	6%	
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	26,352	25,289	4%	
Καταθέσεις από τράπεζες	443	508	-13%	
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,023	1,977	2%	
Καταθέσεις πελατών	19,267	18,998	1%	
Ομολογιακά δάνεια	644	298	116%	
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	315	302	4%	
Λοιπές υποχρεώσεις	1,294	1,157	12%	
Σύνολο υποχρεώσεων	23,986	23,240	3%	
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,114	1,807	17%	
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	228	220	4%	
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,342	2,027	16%	
Δικαιώματα μειοψηφίας	24	22	8%	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,366	2,049	15%	
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	26,352	25,289	4%	
Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	30.09.2023	31.12.2022¹	±	
Δάνεια (€ εκατ.)	10,167	10,217	0%	
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ)	275	282	-3%	
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	19,267	18,998	1%	
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	51%	52%	-1 ε.μ.	
Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια	3.5%	4.0%	-50 μ.β.	
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	77%	69%	+8 ε.μ.	
Δείκτης μόχλευσης	8.7%	7.8%	+90 μ.β.	
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	30.09.2023 (Βασιλεία III)	30.09.2023 (συμπεριλαμβάνοντας αδιανέμητα κέρδη³)	31.12.2022²	±
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)	15.2%	15.8%	15.2%	60 μ.β.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (με μεταβατικές διατάξεις)	20.4%	21.0%	20.4%	60 μ.β.
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	10,264	10,264	10,114	1%
<p>1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.</p> <p>2. Οι Δείκτες Κεφαλαίου έχουν αναπροσαρμοστεί για την καταβολή μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος 'Α.1.1 Κεφαλαιακή Βάση'.</p> <p>3. Περιλαμβάνουν μη ελεγμένα/ μη επισκοπημένα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 μειωμένα για σχετική πρόβλεψη για μερίσμα (βλέπε μέρος Α.1.1 'Κεφαλαιακή Βάση'). Η οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται υπό τη λήψη εποπτικής έγκρισης. Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα</p>				

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας ανήλθε σε €2,342 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €2,220 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €2,027 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €2,114 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €1,984 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €1,807 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις (υπολογισμένος για εποπτικούς σκοπούς εξαιρουμένων των κερδών για το γ' τρίμηνο 2023) ανήλθε σε 15.2% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 15.6% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 15.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ως αναπροσαρμόστηκε. Σε αυτή την ανακοίνωση, οι δείκτες κεφαλαίων στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 βάσει της απόφασης (EE) (2015/656) της ΕΚΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται να συμπεριληφθούν ενδιάμεσα κέρδη ή κέρδη τελικής χρήσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), σύμφωνα με το άρθρο 26(2) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθώς και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος σύμφωνα με τις αρχές του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της (EE) αριθ. 241/2014 (οι δείκτες αυτοί αναφέρονται ως εποπτικοί ή ως δείκτες της Βασιλείας III και δεν περιλαμβάνουν τα κέρδη του γ' τριμήνου 2023). Με βάση την τελευταία απόφαση ΔΕΕΑ, οποιαδήποτε διανομή μερισματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση. Η πρόβλεψη για μέρισμα δεν αποτελεί δέσμευση για καταβολή μερισματος ούτε αποτελεί εγγύηση ή διαβεβαίωση ότι θα γίνει καταβολή μερισματος. Συμπεριλαμβάνοντας τα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 ύψους περίπου 125 μ.β., μειωμένα για σχετική πρόβλεψη για μέρισμα στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος ύψους περίπου 60 μ.β., ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις (συμπεριλαμβάνοντας αδιανέμητα κέρδη) αυξάνεται σε 15.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Από το γ' τρίμηνο 2023, το ποσό που αντιστοιχεί στην επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις ύψους 33 μ.β. αφαιρείται από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και ως εκ τούτου, αναμένεται ότι δεν θα συμπεριληφθεί στις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II της ΔΕΕΑ από την 1 Ιανουαρίου 2024.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου απορροφήθηκε σταδιακά και με πλήρη ενσωμάτωση (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Η τελική σταδιακή εισαγωγή του ποσού απομείωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ήταν επίδραση ύψους περίπου 65 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) την 1 Ιανουαρίου 2023. Επιπρόσθετα, εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με επιτόπια επιθεώρηση που αφορά την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τον Ιούνιο 2021. Η επίδραση της ανέρχεται σε 14 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις (υπολογισμένος για εποπτικούς σκοπούς εξαιρουμένων των κερδών για το γ' τρίμηνο 2023) ανήλθε σε 20.4% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 20.7% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 20.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε. Συμπεριλαμβάνοντας τα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 ύψους περίπου 125 μ.β., μειωμένα για σχετική πρόβλεψη για μέρισμα στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος ύψους περίπου 60 μ.β., ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (συμπεριλαμβάνοντας αδιανέμητα κέρδη) αυξάνεται σε 21.0%.

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Με βάση την ετήσια ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2022, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ που λήφθηκε τον Δεκέμβριο 2022, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2023, οι απαιτήσεις του Πυλώνα II αναθεωρήθηκαν σε 3.08%, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο του 3.26%. Οι απαιτήσεις του αναθεωρημένου Πυλώνα II περιλαμβάνουν αναθεωρημένη επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II (P2R add-on) ύψους 0.33%, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις. Εάν δεν ληφθεί υπόψη η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, η απαίτηση του Πυλώνα II έχει μειωθεί από 3.00% σε 2.75%. Από τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η αναθεωρημένη επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II (P2R add-on) ύψους 0.33%, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, αφαιρείται από τα κεφάλαια. Ως εκ τούτου, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II αναμένεται να μειωθούν σε 2.75% από την 1 Ιανουαρίου 2024.

Η Τράπεζα έχει προσδιοριστεί ως Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα (O-SII) από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ίδρυμάτων Νόμου του 2015 και το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ίδρυμάτων (O-SII) του Συγκροτήματος ανέρχεται σήμερα στο 1.50%. Τον Οκτώβριο 2023, η ΚΤΚ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επαναξιολόγησης πιστωτικών ιδρυμάτων για το προσδιορισμό τους ως Άλλα Συστημικά Σημαντικά Ίδρύματα (O-SII) και τον καθορισμό του αποθέματος που πρέπει να τηρείται. Το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ίδρυμάτων (O-SII) του Συγκροτήματος έχει αναθεωρηθεί σε 2.25% (από 1.50%), το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2024 στο 1.875% και θα αυξηθεί κατά 37.5 μ.β. την 1 Ιανουαρίου 2025, σε 2.25%.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε **10.27%**, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.73%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.04%. Η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε **15.12%**, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 3.08%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.04%. Η ΕΚΤ έχει επίσης διατηρήσει στο ίδιο επίπεδο, τη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς Καθοδήγησης του Πυλώνα ΙΙ δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η ΚΤΚ, σε συνέχεια αναθεωρημένης μεθοδολογίας όπως περιλαμβάνεται στη μακροπροληπτική πολιτική της, αποφάσισε να αυξήσει το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% στο 0.50% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Ο νέος δείκτης ύψους 0.50% πρέπει να τηρηθεί από τις 30 Νοεμβρίου 2023. Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο 2023 η ΚΤΚ ανακοίνωσε επιπρόσθετη αύξηση ύψους 0.50% στο Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Η αύξηση αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2024, αυξάνοντας το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) σε 1.00%.

Με βάση την ετήσια ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2023, και με βάση την προκαταρκτική απόφαση ΔΕΕΑ που λήφθηκε τον Οκτώβριο 2023, η οποία αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2024 (και τελεί υπό τη λήψη τελικής επιβεβαίωσης από την ΕΚΤ), η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος αναμένεται να μειωθεί, εξαιρώντας την εφαρμογή του κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) και του Αντικυκλικού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) όπως προαναφέρθηκε, αντικατοπτρίζοντας την μη συμπερίληψη του ποσού που αναλογεί στην επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, μετά την απόφαση του Συγκροτήματος να το αφαιρέσει το ποσό αυτό απευθείας από τα κεφάλαιά του. Κατά την 1 Ιανουαρίου 2024, η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος αναμένεται να καθοριστεί σε περίπου **10.92%**, ο οποίος θα αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.55%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.50%. Κατά την 1 Ιανουαρίου 2024, η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος αναμένεται να καθοριστεί σε περίπου **15.63%**, ο οποίος θα αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 2.75%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους 0.50%. Η ΕΚΤ έχει πάρει επίσης αναθεωρημένη χαμηλότερη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ. Από τις 2 Ιουνίου 2024, τόσο η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) όσο και η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας αναμένονται να αυξηθούν κατά περίπου 0.50%, ως αποτέλεσμα της αύξησης του Αντικυκλικού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) όπως εξηγείται πιο πάνω.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2023 της ΔΕΕΑ της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν από την ΕΚΤ στις 28 Ιουλίου 2023. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε 'Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου' της 'Ενδιάμεσης Οικονομικής Έκθεσης 2023'.

Επανάραξη πληρωμής μερισμάτων

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΑ 2022, η απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους έχει αρθεί, τόσο για την Εταιρία όσο και για την Τράπεζα, με οποιαδήποτε διανομή μερίσματος να υπόκειται στη λήψη εποπτικής έγκρισης.

Τον Απρίλη του 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση από την ΕΚΤ να πληρώσει μέρισμα. Με τη λήψη αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προτείνει στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα'). Το προτεινόμενο τελικό μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το Μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Επανάραξη πληρωμής μερισμάτων (συνέχεια)

ισοδυναμούσε με ποσοστό ('payout ratio') ύψους 14% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ή με ποσοστό 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (όπως αναφέρεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022). Το Μέρισμα πληρώθηκε σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023.

Το μέρισμα είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η επανάραξη πληρωμής μερισμάτων μετά από 12 χρόνια, υποστηρίζει τη θέση του Συγκροτήματος ως ένα δυνατό και διαφοροποιημένο οργανισμό, ικανό για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους.

Πολιτική μερισμάτων

Τον Απρίλιο 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πολιτική μερισμάτων του Συγκροτήματος. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η παροχή σταθερής απόδοσης τους μετόχους. Οι πληρωμές μερισμάτων αναμένεται να σημειώνουν συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος, που αναφέρεται στα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψιν τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1. Η πολιτική μερισμάτων λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες αγοράς όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας.

Λοιποί Συμμετοχικοί Τίτλοι

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι του Συγκροτήματος αφορούν τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και ανήλθαν σε €228 εκατ. σε σύγκριση με €236 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, μειωμένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση, αντικατοπτρίζοντας την επαναγορά από την Εταιρία περίπου €7 εκατ. Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου στην ανοικτή αγορά τον Ιούλιο 2023.

Τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (Fixed Rate Reset Perpetual Additional Tier 1 Capital Securities) (τα «Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου») ύψους €220 εκατ.

Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου αποτελούν μη εξασφαλισμένες και μειωμένης εξασφάλισης υποχρεώσεις της Εταιρίας, δεν έχουν ημερομηνία λήξης και έχουν τιμή τους με την ονομαστική τους αξία. Φέρουν αρχικό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11.875%, θα καταβάλλεται κάθε εξάμηνο αναδρομικά και επανακαθορίζεται στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα ανά κάθε πενταετία. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου οποιαδήποτε ημέρα από 21 Ιουνίου 2028 μέχρι 21 Δεκεμβρίου 2028 (συμπεριλαμβανομένων των πιο πάνω ημερομηνιών) και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκων, υπό τη αίρεση εποπτικών εγκρίσεων και των σχετικών όρων εξόφλησης.

Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον περίπου 240 θεσμικών επενδυτών. Το βιβλίο προσφορών υπερκαλύφθηκε περισσότερο από 12 φορές με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 62.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Η τιμολόγηση αντικατοπτρίζει επίσης τη σημαντική βελτίωση στο πιστωτικό περιθώριο που ανήλθε σε περίπου 910 μ.β., σε σύγκριση με περίπου 1,260 μ.β. κατά την έκδοση των Χρεογράφων Κεφαλαίου το 2018 ('Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου').

Τα καθαρά έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στη θυγατρική της, Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ (η «Τράπεζα») για να χρησιμοποιηθούν για γενικούς εταιρικούς σκοπούς. Το δάνειο πληροί τις προϋποθέσεις ούτως ώστε να προσμετράται ως Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1 Capital) για την Τράπεζα.

Η έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου διατηρεί την βέλτιστη κεφαλαιακή δομή του Συγκροτήματος και κατά την στιγμή της έκδοσης συνέειφερε στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος περίπου 215 μ.β.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία έχει προσκαλέσει τους κατόχους των υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου, ονομαστικής αξίας ύψους €220 εκατ. με ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης τον Δεκέμβριο 2023 να προσφέρουν τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου για αγορά από την Εταιρία με τιμή αγοράς ίση με 103% της ονομαστικής αξίας των Χρεογράφων Κεφαλαίου. Η Εταιρία έλαβε έγκυρες προσφορές για συνολικό ονομαστικό ποσό ύψους περίπου €204 εκατ., ή περίπου το 93% των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από την Εταιρία.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Λοιποί Συμμετοχικοί Τίτλοι (συνέχεια)

Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία αναγνώρισε κόστος ύψους περίπου €7 εκατ. στα κεφάλαια της του β' τριμήνου 2023, και συγχρόνως τερματίστηκε η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των μελλοντικών κουπονιών για τα αντίστοιχα χρεόγραφα. Έξοδα συναλλαγής ύψους €3.5 εκατ. σχετικά με τις πιο πάνω συναλλαγές αναγνωρίστηκαν στα κεφάλαια της Εταιρίας τον Ιούνιο 2023. Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου €8 εκατ. παραμένουν σε ισχύ στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις εφαρμόζονται για τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Ο νόμος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χειρίζονται τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως 'μη βασιζόμενες σε μελλοντική κερδοφορία' σύμφωνα με τις διατάξεις του CRR/CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), και συνεπώς να βελτιώνεται η κεφαλαιακή θέση τους. Ο Νόμος προβλέπει την καταβολή τέλους ως προς τις ετήσιες αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) και καταβάλλεται σε ετήσια βάση από το πιστωτικό ίδρυμα προς την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Μετά από ορισμένες νομοθετικές τροποποιήσεις τον Μάιο 2022, το ετήσιο τέλος θα καθορίζεται από την Κυπριακή Κυβέρνηση σε ετήσια βάση, προβλέποντας ωστόσο ότι το ποσό που θα χρεωθεί θα καθοριστεί στο ελάχιστο τέλος ύψους 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως, επιτρέποντας να χρεωθεί υψηλότερο ποσό κατά το έτος κατά το οποίο οι τροποποιήσεις θα εφαρμοστούν (δηλαδή το 2022).

Το Συγκρότημα εκτιμά ότι αυτά τα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και περίπου €5 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως θα καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

A.1.2. Κανονισμοί και Οδηγίες

A.1.2.1. Τραπεζικό Πακέτο 2021 (CRR III, CRD VI και BRRD)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD IV και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2022. Τον Φεβρουάριο του 2023, η Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων τροποποιήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής και, επί του παρόντος, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 βρίσκεται στο τελικό στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ. Τον Ιούνιο 2023, διαπραγματευτές της προεδρίας του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). Αναμένεται ότι το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

A.1.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή αρχές Μαΐου 2021.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.2. Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

A.1.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

Τον Φεβρουάριο 2023, η Τράπεζα έλαβε προκαταρκτική ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την απόφαση για την υποβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την Τράπεζα, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης. Σύμφωνα με την απόφαση του 2023, η ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 24.35% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (Leverage Ratio Exposure, LRE) (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Τον Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα έλαβε προκαταρκτική ειδοποίηση από το ΕΣΕ για την απόφαση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL). Σύμφωνα με την απόφαση του 2024, η ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 25.00% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, κατά ένα χρόνο νωρίτερα από την προηγούμενη απόφαση, αντικατοπτρίζοντας την πρόοδο του Συγκροτήματος σε ένα ισχυρό, καλά κεφαλαιοποιημένο οργανισμό με βιώσιμη κερδοφορία. Η αναθεωρημένη ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) υπόκειται υπό την τελική έγκριση από το ΕΣΕ και την ΚΤΚ.

Επιπρόσθετα, η δεσμευτική ενδιάμεση απαίτηση για την 1 Ιανουαρίου 2022 που αντιστοιχεί στο 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) εξακολουθεί να είναι σε ισχύ. Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η Τράπεζα πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, το οποίο αποτελείται από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) (υπολογισμένος για εποπτικούς σκοπούς εξαιρουμένων των κερδών για το γ' τρίμηνο 2023) στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανήλθε στο 24.1% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 11.0% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιήθηκε για την κάλυψη της απαίτησης Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ήταν 4.04% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 3.77% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), που αναμένεται να αυξηθεί στις 30 Νοεμβρίου 2023 μετά από αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% των συνολικών ποσών έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο και σε 1.00% από τον Ιούνιο του 2024, όπως ανακοίνωσε η ΚΤΚ. Επιπρόσθετα, η απαίτηση Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω την 1 Ιανουαρίου 2024, μετά από αύξηση στο κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) από 1.50% σε 1.875% και μετέπειτα σε 2.25% από 1 Ιανουαρίου 2025, όπως ανακοινώθηκε από την ΚΤΚ.

Σε αυτή την ανακοίνωση, οι δείκτες Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 βάσει της απόφασης (ΕΕ) (2015/656) της ΕΚΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται να συμπεριληφθούν ενδιάμεσα κέρδη ή κέρδη τελικής χρήσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), σύμφωνα με το άρθρο 26(2) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθώς και πρόβλεψη για μέρισμα επί των κερδών αυτών στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος σύμφωνα με τις αρχές του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της (ΕΕ) αριθ. 241/2014. Συμπεριλαμβάνοντας τα κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023, μειωμένα για σχετική πρόβλεψη για μέρισμα στο υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος, ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) ανέρχεται σε 24.6% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και σε 11.2% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE) στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. **Η Τράπεζα θα συνεχίσει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να βελτιστοποιήσει τις υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια ως ελάχιστες απαιτήσεις για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).**

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €2,023 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) III, σε σύγκριση με €2,004 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €1,977 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η Τράπεζα δανείστηκε συνολικό ποσό ύψους €3 δις από ΣΠΠΜΑ III (TLTRO III) μέχρι τον Ιούνιο 2021, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω των ευνοϊκών όρων δανεισμού, σε συνδυασμό με χαλάρωση στις απαιτήσεις εξασφαλίσεων.

Σε συνέχεια των αλλαγών στους όρους ΣΠΠΜΑ III οι οποίοι ανακοινώθηκαν από την ΕΚΤ τον Οκτώβριο 2022, και δεδομένης της ισχυρής ρευστότητας της Τράπεζας, η Τράπεζα προχώρησε στην αποπληρωμή δανεισμού ΣΠΠΜΑ III ύψους €1 δις τον Δεκέμβριο 2022. Η ημερομηνία λήξης του ποσού που δανείστηκε η Τράπεζα €1.7 δις από την έβδομη πράξη ΣΠΠΜΑ III έχει οριστεί τον Μάρτιο 2024, ενώ η ημερομηνία λήξης του ποσού €300 εκατ. από την όγδοη πράξη έχει οριστεί τον Ιούνιο 2024.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €19,267 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με €19,166 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και σε €18,998 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) περίπου στα ίδια επίπεδα το γ' τρίμηνο. Κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι καταθέσεις πελατών είναι επί το πλείστον από ιδιώτες και 58% των καταθέσεων είναι προστατευμένες από το ταμείο εγγύησης καταθέσεων.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 37.7% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 37.4% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 37.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 73% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και το 80% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 75% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 82% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Ο δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις (Δ/Κ) ανήλθε σε 51% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 52% στις 30 Ιουνίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 στην ίδια βάση), μειωμένος κατά 1 ε.μ. κατά το γ' τρίμηνο.

Υποχρεώσεις Μειωμένης Εξασφάλισης

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €315 εκατ. (σε σύγκριση με €309 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €302 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αφορούν ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ('ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου').

Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό τη λήψη εποπτικών εγκρίσεων.

Ομολογιακά δάνεια

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των ομολογιακών δανείων του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €644 εκατ. (σε σύγκριση με €292 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €298 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αφορούν ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας. Η αύξηση ύψους 116% από την αρχή του έτους αντικατοπτρίζει τη έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. το γ' τρίμηνο 2023.

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το «Ομόλογο»). Το Ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική του αξία και φέρει ετήσιο σταθερό επιτόκιο ύψους 7.375% το οποίο θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά μέχρι την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης στις 25 Ιουλίου 2027. Το Ομόλογο λήγει στις 25 Ιουλίου 2028, ωστόσο η Τράπεζα έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις (περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων) όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις. Εάν το Ομόλογο δεν εξοφληθεί από την Τράπεζα κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, το επιτόκιο από την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης μέχρι την ημερομηνία λήξης θα είναι κυμαινόμενο, ίσο με 3 μηνών Euribor + 409.5 μ.β., και θα καταβάλλεται κάθε τρίμηνο αναδρομικά. Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον από περισσότερους από 90 θεσμικούς επενδυτές, με το βιβλίο προσφορών να ανέρχεται μέχρι €950 εκατ. και με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 37.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Το Ομόλογο πληροί τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) συνεισφέροντας έτσι στις απαιτήσεις MREL της Τράπεζας.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Χρηματοδότηση (συνέχεια)

Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Τον Ιούνιο 2021, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη της συναλλαγή για σκοπούς ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) μέσω έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. (το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας). Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του Ομολόγου Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα, κατά την απόλυτη της κρίση, για πρόωρη εξόφληση στις 24 Ιουνίου 2026, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας πληροί τα σχετικά κριτήρια και συνεισφέρει στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) για την Τράπεζα.

Ρευστότητα

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 350% (σε σύγκριση με 316% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 291% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%. Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε €8.6 δις (σε σύγκριση με €7.7 δις στις 30 Ιουνίου 2023 και με €7.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2022). Η αύξηση στο πλεόνασμα ρευστότητας κατά το γ' τρίμηνο 2023 αντικατοπτρίζει κυρίως την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. τον Ιούλιο 2023 και τις υψηλότερες καταθέσεις. Εξαιρώντας το ΣΠΠΜΑ III, η ρευστότητα του Συγκροτήματος παραμένει ισχυρή με το ΔΚΡ να ανέρχεται σε 292% και πλεόνασμα ρευστότητας σε €6.6 δις.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε σε 162% (σε σύγκριση με 165% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 168% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%.

A.1.4 Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €10,167 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €10,277 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €10,217 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, στα ίδια περίπου επίπεδα σε ετήσια βάση, καθώς οι αποπληρωμές συνεχίζουν να αντισταθμίζουν το νέο δανεισμό.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €445 εκατ. (σε σύγκριση με τον νέο δανεισμό το β' τρίμηνο 2023 που ανήλθε σε €494 εκατ. και σε €624 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023), μειωμένος κατά 10% σε τριμηνιαία βάση. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε κατά το γ' τρίμηνο 2023 αποτελείται από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις ύψους €190 εκατ., δάνεια σε ιδιώτες (λιανικής τραπεζικής) ύψους €167 εκατ. (εκ των οποίων στεγαστικά δάνεια ύψους €103 εκατ.), δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους €45 εκατ. και δάνεια στον τομέα της ναυτιλίας και διεθνών εργασιών ύψους €43 εκατ. Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €1,563 εκατ. παρά το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης για δάνεια σε επιχειρήσεις.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €9,910 εκατ. (σε σύγκριση με €10,008 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €9,953 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022), στα ίδια επίπεδα από την αρχή του έτους.

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς να ανέρχεται σε 42.3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 42.4% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 40.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

A.1.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου. Σήμερα οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος εστιάζουν κυρίως στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €20 εκατ., σε σύγκριση με €13 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, και ανέρχονται σε €44 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €36 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πιστωτικές ζημιές δανείων παρέχονται στο Μέρος A.2.3 'Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία'.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Κατά το γ' τρίμηνο 2023, μετά από λεπτομερή αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος, πελάτες ύψους €37 εκατ. αξιολογήθηκαν πώς δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις ('UTPs) και ως εκ τούτου κατηγοριοποιήθηκαν ως μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Η αξιολόγηση αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το δ' τρίμηνο 2023 και παρόμοιο ποσό πιθανόν να αναγνωριστεί ως UTPs. Αυτοί οι πελάτες που αναγνωρίστηκαν ως UTPs είναι συγκεκριμένοι με ιδιόμορφα χαρακτηριστικά, δεν σχετίζονται με το εκάστοτε μακροοικονομικό περιβάλλον και τηρούν το πρόγραμμα αποπληρωμής τους χωρίς να παρουσιάζουν καθυστερήσεις. Ο αυξημένος πληθωρισμός σε συνδυασμό με το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, αναμένεται να επηρεάσει την συμπεριφορά των πελατών της Τράπεζας. Παρά τα υψηλά επιτόκια, δεν υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις για επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέχρι σήμερα. Παρά την περιορισμένη αθέτηση των πελατειακών υποχρεώσεων, η παρακολούθηση και οι προβλέψεις σε τομείς και άτομα που είναι ευάλωτοι στις επιπτώσεις της επιδείνωσης στο μακροοικονομικό περιβάλλον παραμένουν, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι πιθανές δυσκολίες στην αποπληρωμή εντοπίζονται έγκαιρα, και παρέχονται κατάλληλες λύσεις σε βιώσιμους πελάτες.

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ)

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ) μειώθηκαν κατά €13 εκατ., ή 3% κατά το γ' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με καθαρή οργανική μείωση ΜΕΔ ύψους €18 εκατ. κατά το β' τρίμηνο 2023, σε €358 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με €371 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €411 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Ως αποτέλεσμα, τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το 3.5% του συνόλου των δανείων στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 3.6% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 4.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 77% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 78% στις 30 Ιουνίου 2023 και με 69% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ καλύπτονται πλήρως.

Συνολικά, από το ανώτατο τους επίπεδο το 2014, τα ΜΕΔ έχουν μειωθεί κατά €14.6 δις ή 98% σε κάτω από €0.4 δις και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά 59 εκατοστιαίες μονάδες, από 63% σε κάτω από 4%.

Σχέδιο Ενοίκιο Έναντι Δόσης (ΣΕΕΔ)

Τον Ιούλιο 2023, το ΣΕΕΔ εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και στοχεύει στην μείωση των ΜΕΔ με υποθήκη κύρια κατοικία και ταυτόχρονα στην προστασία της κύριας κατοικίας των ευάλωτων δανειοληπτών. Τα επιλέξιμα κριτήρια περιλαμβάνουν:

- Δανειολήπτες με δάνεια με υποθήκη κύρια κατοικία που κρίθηκαν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και παρέμειναν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2022, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €250 χιλιάδες,
- Δανειολήπτες που κατείχαν ολοκληρωμένη αίτησή στο σχέδιο ΕΣΤΙΑ και είχαν κριθεί επιλέξιμοι αλλά μη βιώσιμοι, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €350 χιλιάδες, και
- Όλοι οι αιτούντες που είχαν εγκριθεί για το σχέδιο ΕΣΤΙΑ αλλά η ένταξη τους στο σχέδιο είχε μετέπειτα τερματιστεί.

Οι επιλέξιμοι αιτούντες θα έχουν τη δυνατότητα να διαμένουν στην κύρια τους κατοικία ως ένοικοι και θα εξαιρούνται από το στεγαστικό τους δάνειο, καθώς η κυβέρνηση θα καλύπτει πλήρως το απαιτούμενο ενοίκιο εκ μέρους τους. Οι επιλέξιμοι αιτούντες, μετά τα 5 χρόνια, θα έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν την κύρια κατοικία σε ευνοϊκή αξία, πιο χαμηλή από την αγοραία αξία της.

Μέχρι σήμερα, το σχέδιο δεν βρίσκεται σε εφαρμογή. Στόχος του είναι να δράσει ως ακόμη ένα εργαλείο για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ στον τομέα λιανικής τραπεζικής.

A.1.6 Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων ανέρχεται σε €3,489 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €3,178 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €2,500 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένο κατά 10% από το προηγούμενο τρίμηνο. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το χαρτοφυλάκιο αντιπροσωπεύει το 14% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) και αποτελείται από επενδύσεις ύψους €3,074 εκατ. (88%) που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και επενδύσεις ύψους €415 εκατ. (12%) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος κρατείται μέχρι τη λήξη του και ως εκ τούτου τα κέρδη/ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία δεν αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ή στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Αυτό το χαρτοφυλάκιο ομολόγων έχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση σε Aa3 ή σε Aa2, όταν εξαιρούνται τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα. Η εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος ανέρχεται σε €2,983 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, αντικατοπτρίζοντας μη πραγματοποιηθείσα ζημία εύλογης αξίας ύψους €91 εκατ., που ισοδυναμεί με περίπου 90 μ.β. του δείκτη CET1.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.7 Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Συνολικά, οι πωλήσεις από την αρχή του 2019 ανέρχονται σε €0.9 δις και υπερβαίνουν τα ακίνητα που ανέλαβε κατά την ίδια περίοδο ύψους €0.5 δις.

Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €101 εκατ. (σε σύγκριση με €125 εκατ. κατά το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους περίπου €8 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με κέρδη ύψους περίπου €12 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022). Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με 40% των πωλήσεων σε μεικτή αξία κατά εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 να αφορούν γη.

Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 399 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους €111 εκατ., σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 512 ακίνητα, με τιμή συμβολαίου ύψους περίπου €142 εκατ. κατά το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα βρισκόταν σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους €64 εκατ. (τιμή συμβολαίου) στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, εκ των οποίων τα €49 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες (σε σύγκριση με €82 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, εκ των οποίων τα €44 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες).

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €18 εκατ. κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με προσθήκες ύψους €84 εκατ. κατά το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους €983 εκατ., (εκ των οποίων ακίνητα ύψους €947 εκατ. κατηγοριοποιήθηκαν ως ανακτηθέντα ακίνητα) και αποτελούνται από ακίνητα ύψους €922 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Απόθεμα ακινήτων' και €61 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), σε σύγκριση με €1,116 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,041 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €75 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα').

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.1. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

A.1.7 Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU) (συνέχεια)

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (Συγκρότημα) € εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Αρχικό Υπόλοιπο	1,116	1,215	1,010	1,050	-4%	-8%
Προσθήκες (περιλαμβάνουν κόστος κατασκευής)	18	84	12	4	172%	-77%
Πωλήσεις	(101)	(125)	(30)	(30)	2%	-19%
Καθαρή απομείωση	(32)	(13)	(9)	(15)	-43%	139%
Μεταφορά στα/από ακίνητα για ίδια χρήση	(18)	-	-	1	-100%	-
Τελικό υπόλοιπο	983	1,161	983	1,010	-3%	-15%

Ανάλυση ανά είδος και χώρα 30 Σεπτεμβρίου 2023 (€ εκατ.)	Κύπρος	Ελλάδα	Σύνολο
Οικιστικά	54	20	74
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	136	14	150
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	47	16	63
Ξενοδοχεία	19	0	19
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	453	4	457
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	220	0	220
Σύνολο	929	54	983

	Κύπρος	Ελλάδα	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022 (€ εκατ.)			
Οικιστικά	69	21	90
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	180	14	194
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	48	19	67
Ξενοδοχεία	24	0	24
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	502	4	506
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	235	0	235
Σύνολο	1,058	58	1,116

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

A.2.1 Συνολικά Έσοδα

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή +%	Ετήσια μεταβολή +%
Καθαρά έσοδα από τόκους	572	234	214	196	9%	144%
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	135	142	45	46	-1%	-5%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	29	14	8	8	-13%	110%
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	38	34	13	15	-12%	12%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	11	2	3	-25%	-34%
Λοιπά έσοδα	15	12	3	9	-68%	27%
Μη επιτοκιακά έσοδα	224	213	71	81	-13%	5%
Σύνολο εσόδων	796	447	285	277	3%	78%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	3.32%	1.39%	3.63%	3.43%	20 μ.β.	193 μ.β.
Μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€ εκατ.)	23,011	22,470	23,383	22,903	2%	2%

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης. Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €572 εκατ., σε σύγκριση με €234 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 αυξημένα κατά 144% σε ετήσια βάση, επωφελούμενα από την αύξηση των επιτοκίων, την αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων καθώς και τη χαμηλή μετακύληση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος καταθέσεων (pass-through), παρά τη μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τη πώληση ΜΕΔ μέσω του χαρτοφυλακίου Helix 3 (περίπου €12 εκατ. το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022) και το τέλος των ευνοϊκών όρων του δανεισμού ΣΠΠΜΑ (περίπου €10 εκατ. το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €214 εκατ., σε σύγκριση με €196 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 αυξημένα κατά 9% σε τριμηνιαία βάση, υποστηριζόμενα από τα αυξημένα επιτόκια και από τη συνεχιζόμενη χαμηλή μετακύληση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος καταθέσεων (pass-through), καθώς αντισταθμίζονται εν μέρει από το υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης.

Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε €23,011 εκατ., αυξημένος κατά 2% σε ετήσια βάση, λόγω της αύξησης των ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των καταθέσεων κατά περίπου €0.48 δις σε ετήσια βάση και της έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €0.35 δις τον Ιούλιο 2023. Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το γ' τρίμηνο 2023 αυξήθηκε επίσης κατά 2% σε τριμηνιαία βάση, λόγω της αύξησης των ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων και της έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €0.35 δις τον Ιούλιο 2023.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε 3.32% (σε σύγκριση με 1.39% για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022) αυξημένο κατά 193 μ.β. σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις συνεχιζόμενες αυξήσεις στα επιτόκια. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε 3.63% (σε σύγκριση με 3.43% για το β' τρίμηνο 2023) αυξημένο κατά 20 μ.β. σε τριμηνιαία βάση.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €224 εκατ. (σε σύγκριση με €213 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 αυξημένα κατά 5% σε ετήσια βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €135 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €29 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €38 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €7 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €15 εκατ. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται στην αύξηση στα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα, που αντισταθμίζεται εν μέρει από χαμηλότερα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €71 εκατ. (σε σύγκριση με €81 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 μειωμένα κατά 13% σε τριμηνιαία βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €45 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €8 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €13 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €2 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €3 εκατ. Η μείωση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται στο μη επαναλαμβανόμενο έσοδο από ασφαλιστική απαίτηση ύψους περίπου €5 εκατ. που περιλαμβανόταν στα «λοιπά έσοδα» και αναγνωρίστηκε κατά το προηγούμενο τρίμηνο. Τα μη επιτοκιακά έσοδα

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.1 Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

εξαιρουμένων το μη επαναλαμβανόμενο έσοδο από ασφαλιστική απαίτηση ύψους περίπου €5 εκατ. μειώθηκαν κατά 7% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, κυρίως λόγω των υψηλότερων ασφαλιστικών απαιτήσεων.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €135 εκατ. (σε σύγκριση με €142 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, μειωμένα κατά 5% σε ετήσια βάση). Εξαιρώντας τις προμήθειες ρευστότητας και την αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 7% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας την εισαγωγή του αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών τον Φεβρουάριο 2022, τις υψηλότερες καθαρές προμήθειες πιστωτικών καρτών καθώς και τις υψηλότερες αμοιβές από εργασίες που αφορούν συναλλαγές.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €45 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €29 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €23 εκατ. και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €6 εκατ.), σε σύγκριση με €14 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένα κατά 110% σε ετήσια βάση. Η ετήσια αύξηση οφείλεται στα αυξημένα καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €8 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση. Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθε σε €38 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €34 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένο κατά 12% σε ετήσια βάση. Η ετήσια αύξηση αποδίδεται στην αύξηση των νέων εργασιών σε υγιή επίπεδα.

Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθε σε €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με €15 εκατ. για β' τρίμηνο 2023, μειωμένο κατά 12% σε τριμηνιαία βάση, λόγω των αυξημένων ασφαλιστικών απαιτήσεων.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €7 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €6 εκατ., καθαρά κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1.5 εκατ. και καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €0.5 εκατ.), σε σύγκριση με €11 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τα κέρδη ΔΔΑ δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €2 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €2 εκατ., καθαρά κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €0.6 εκατ. και καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €0.4 εκατ.), σε σύγκριση με €3 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023.

Τα συνολικά έσοδα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €796 εκατ. (σε σύγκριση με €447 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένα κατά 78% σε ετήσια βάση), και σε €285 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με €277 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση), κυρίως λόγω της ισχυρής αύξησης στα καθαρά έσοδα από τόκους όπως επεξηγείται πιο πάνω.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.2 Συνολικά Έξοδα

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Κόστος προσωπικού	(141)	(139)	(48)	(47)	2%	2%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(107)	(102)	(38)	(35)	10%	4%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(248)	(241)	(86)	(82)	5%	3%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(30)	(27)	(12)	(7)	61%	12%
Σύνολο εξόδων	(278)	(268)	(98)	(89)	10%	3%
Δείκτης κόστος προς έσοδα	35%	60%	34%	32%	2 ε.μ.	-25 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένοι για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	31%	54%	30%	29%	1 ε.μ.	-23 ε.μ.

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.
Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα συνολικά έξοδα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €278 εκατ. (σε σύγκριση με €268 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, ελαφρώς αυξημένα κατά 3% σε ετήσια βάση), εκ των οποίων 51% αφορά το κόστος προσωπικού (€141 εκατ.), 38% αφορά τα άλλα λειτουργικά έξοδα (€107 εκατ.) και 11% αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές (€30 εκατ.). Τα συνολικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €98 εκατ. σε σύγκριση με €89 εκατ. για β' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 10% σε τριμηνιαία βάση. Τόσο η ετήσια όσο και η τριμηνιαία αύξηση οφείλονται στα υψηλότερα άλλα λειτουργικά έξοδα και στον υψηλότερο ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές.

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε €248 εκατ. (σε σύγκριση με €241 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένα κατά 3% σε ετήσια βάση), καθώς οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας αντισταθμίζουν εν μέρη τις πληθωριστικές πιέσεις. Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €86 εκατ. (σε σύγκριση με €82 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 5% σε τριμηνιαία βάση). Η τριμηνιαία αύξηση αντανακλά κυρίως τα υψηλότερα έξοδα που οφείλονται στην εισαγωγή ενός προγράμματος επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών μέσω του προγράμματος επιβράβευσης «Ανταμοιβή».

Το κόστος προσωπικού για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε €141 εκατ. (σε σύγκριση με €139 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένο κατά 2% σε ετήσια βάση), λόγω της πρόβλεψης για παροχές τερματισμού προσωπικού ύψους περίπου €4.5 εκατ. και για παροχές προσωπικού (μεταβλητές αποδοχές) βάσει απόδοσης ύψους περίπου €7 εκατ., που αντισταθμίζονται εν μέρη από την εξοικονόμηση ως αποτέλεσμα του Σχεδίου Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού το οποίο πραγματοποιήθηκε το γ' τρίμηνο 2022. Η πρόβλεψη για παροχές προσωπικού (μεταβλητές αποδοχές) βάσει απόδοσης, αφορά το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων και το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων. Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αφορά μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης. Το κόστος προσωπικού για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €48 εκατ., αυξημένο κατά 2% σε τριμηνιαία βάση, λόγω της υψηλότερης πρόβλεψης για παροχές προσωπικού (μεταβλητές αποδοχές) βάσει απόδοσης σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Τον Δεκέμβριο 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ του 2022 ή Σχέδιο του 2022). Το Σχέδιο του 2022 περιλαμβάνει την παραχώρηση μετοχών στη βάση επίτευξης προϋποθέσεων επίδοσης (σκοροκάρτας) η οποία περιλαμβάνει μετρήσεις και στόχους που συνάδουν με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Οι υπάλληλοι που είναι επιλέξιμοι για το ΜΣΠΚ του 2022 είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής. Το ΜΣΠΚ του 2022 ορίζει ότι η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο και θα αξιολογείται τόσο βάσει χρηματοοικονομικών όσο και μη χρηματοοικονομικών στόχων (που οφείλονται στην υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος και στην ατομική απόδοση). Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, θα υπολογιστεί το ποσοστό των παροχών σε μετοχές που θα κατοχυρωθεί βάσει του αποτελέσματος αξιολόγησης επίδοσης. Τον Οκτώβριο 2023, το Συγκρότημα παραχώρησε σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων, το 'ΜΣΠΚ του 2023'. Το ΜΣΠΚ του 2023 παραχωρείται υπό τους ίδιους όρους με το ΜΣΠΚ του 2022 (η ομάδα των επιλέξιμων μελών, οι όροι καταχώρησης μετοχών και περίοδος καταχώρησης των μετοχών παραμένουν). Ωστόσο, η περίοδος αξιολόγησης για το ΜΣΠΚ του 2023 αφορά την περίοδο 2023-2025, με αναβαθμισμένους στόχους σκοροκάρτας για την περίοδο αυτή.

Οι μετοχές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αξιολόγησης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.2 Συνολικά Έξοδα (συνέχεια)

Τον Ιούλιο 2022 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ). Το ΣΕΑ οδήγησε στη μείωση του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος κατά 16%, με συνολικό κόστος ύψους €101 εκατ. και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το γ' τρίμηνο 2022. Η ετήσια μεικτή εξοικονόμηση υπολογίζεται σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης 2.7 έτη. Οι αναμενόμενες εξοικονομήσεις του ΣΕΑ αναμένεται να αντισταθμιστούν μερικώς από την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης το 2023 και την αύξηση των προσαρμογών για το κόστος διαβίωσης (αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ)).

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 2,913 άτομα στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 2,902 άτομα στις 30 Ιουνίου 2023 και με 2,889 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €38 εκατ., αυξημένα κατά 10% σε τριμηνιαία βάση και ανήλθαν σε €107 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €102 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τόσο η ετήσια όσο και η τριμηνιαία αύξηση οφείλονται κυρίως στα υψηλότερα έξοδα λόγω της εισαγωγής ενός προγράμματος επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών μέσω του προγράμματος επιβράβευσης «Ανταμοιβή».

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €30 εκατ. σε σύγκριση με €27 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένα κατά 12% σε ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των καταθέσεων κατά €0.48 δις σε ετήσια βάση. Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €12 εκατ., αυξημένα κατά 61% σε τριμηνιαία βάση, και οφείλεται στη συνεισφορά της Τράπεζας στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) ύψους περίπου €4 εκατ., το οποίο αφορά το β' εξάμηνο 2023 και αναγνωρίστηκε το γ' τρίμηνο 2023, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε 31%, σε σύγκριση με 54% για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, μειωμένος κατά 23 ε.μ σε ετήσια βάση. Η ετήσια μείωση οφείλεται στα υψηλότερα συνολικά έσοδα. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε 30%, περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.3 Κέρδη πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Λειτουργικά κέρδη	518	179	187	188	-1%	190%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(44)	(36)	(20)	(13)	49%	24%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(38)	(20)	(8)	(19)	-57%	88%
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλες προβλέψεις (μετά την αναστροφή)	(20)	(3)	(6)	(8)	-18%	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(102)	(59)	(34)	(40)	-14%	73%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	416	120	153	148	3%	247%
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	0.58%	0.44%	0.76%	0.51%	25 μ.β.	14 μ.β.
<small>1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης. Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα</small>						

Τα λειτουργικά κέρδη για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €518 εκατ., σε σύγκριση με €179 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 (αυξημένα κατά 190% σε ετήσια βάση), υποστηριζόμενα κυρίως από την σημαντική αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους. Τα λειτουργικά κέρδη για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €187 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €44 εκατ., σε σύγκριση με €36 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 (αυξημένα κατά 24% σε ετήσια βάση). Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €20 εκατ., σε σύγκριση με €13 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 49% σε τριμηνιαία βάση.

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε σε 58 μ.β., σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 ύψους 44 μ.β. (αυξημένη κατά 14 μ.β.). Η ετήσια αύξηση οφείλεται στις υψηλότερες πιστωτικές ζημιές δανείων σε συγκεκριμένους πελάτες με ιδιόμορφα χαρακτηριστικά που έχουν αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις, παρόλο που τηρούν το πρόγραμμα αποπληρωμής τους και δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις. **Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)** για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε 76 μ.β., σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 51 μ.β. για το β' τρίμηνο 2023, αυξημένη κατά 25 μ.β. σε τριμηνιαία βάση, και περιλαμβάνει 43 μ.β. (περίπου €11 εκατ.) αντικατοπτρίζοντας την αξιολόγηση συγκεκριμένων πελατών σε UTPs. Επίσης, η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το γ' τρίμηνο 2023 περιλαμβάνει 15 μ.β. (περίπου €4 εκατ.) που αφορούν την εφαρμογή προσαρμογών της διοίκησης για δάνεια στο Στάδιο 1 και Στάδιο 2 που ανταποκρίνονται σε συντηρητικές παραδοχές.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού (βλέπε Μέρος Θ. Όροι και Επεξηγήσεις), ανήλθαν σε €275 εκατ. (σε σύγκριση με €288 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 και με €282 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αναλογούν σε 2.7% του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 2.8% στις 30 Ιουνίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €38 εκατ., σε σύγκριση με €20 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, αυξημένες κατά 88% σε ετήσια βάση, λόγω κυρίως αυξημένων απομειώσεων σε συγκεκριμένα, μεγάλα, μη ρευστοποιήσιμα ακίνητα της ΔΔΑ. Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €8 εκατ., σε σύγκριση με €19 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, μειωμένες κατά 57% σε τριμηνιαία βάση.

Οι προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλες προβλέψεις (μετά την αναστροφή) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €20 εκατ., σε σύγκριση με €3 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Η ετήσια αύξηση οφείλεται κυρίως στην αναθεωρημένη προσέγγιση αναφορικά με εκκρεμή νομικά έξοδα και στις προβλέψεις που αφορούν άλλα θέματα σχετικά με τις διαδικασίες μείωσης και πωλήσεων παλαιών και μη κύριων εκθέσεων του Συγκροτήματος. Οι προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλες προβλέψεις (μετά την αναστροφή) για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €6 εκατ., σε σύγκριση με €8 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023.

Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €416 εκατ., σε σύγκριση με €120 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €153 εκατ., σε σύγκριση με €148 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση).

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

A.2. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

A.2.4 Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

€ εκατ.	Εννιάμηνο 2023	Εννιάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Γ' τρίμηνο 2023	Β' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	416	120	153	148	3%	247%
Φορολογία	(63)	(19)	(23)	(22)	5%	238%
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	(2)	(1)	0	123%	-9%
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν της ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	351	99	129	126	2%	253%
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά	(2)	(10)	-	(1)	-100%	-77%
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	349	89	129	125	3%	290%
Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(1)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(3)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	-	(104)	-	-	-	-100%
Κέρδη/ (ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	349	(19)	129	125	3%	-
1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.						
Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα						

Η χρέωση φορολογίας για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €23 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση και ανήλθε σε €63 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €19 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €351 εκατ., σε σύγκριση με €99 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €129 εκατ., σε σύγκριση με €126 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023.

Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €2 εκατ., σε σύγκριση με €10 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022, μειωμένα κατά 77% σε ετήσια βάση. Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά για το γ' τρίμηνο 2023 ήταν μηδενικά, σε σύγκριση με €1 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €349 εκατ., σε σύγκριση με €89 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €129 εκατ., σε σύγκριση με €125 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση).

Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του Project Helix 3, οι προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ήταν μηδενικές.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ήταν μηδενικά, σε σύγκριση με €3 εκατ. για το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022 (τα οποία σχετίζονται με τις συμφωνίες πώλησης χαρτοφυλακίων ΜΕΔ). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το γ' τρίμηνο 2023 ήταν μηδενικά, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία αφορούν Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 ύψους €104 εκατ. αφορούν κυρίως το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), το οποίο πραγματοποιήθηκε κατά το γ' τρίμηνο 2022. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος Α.2.2 'Συνολικά Έξοδα'.

Τα κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε κέρδη ύψους €349 εκατ., και αντιστοιχούν σε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) 24.6%, σε σύγκριση με ζημιά ύψους €19 εκατ. κατά το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Τα κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε κέρδη ύψους €129 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €125 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση). Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ανέρχεται σε 25.6% για το γ' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με 26.6% για το β' τρίμηνο 2023.

B. Λειτουργικό Περιβάλλον

Οι γεωπολιτικές εντάσεις παραμένουν υψηλές, καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται και η τελευταία στρατιωτική σύγκρουση στη Μέση Ανατολή μαίνεται αδιάκοπα, προσθέτοντας σημαντική αβεβαιότητα στις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας. Ο ευρύτερος αντίκτυπος θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη των συγκρούσεων αυτών στο μέλλον.

Ωστόσο, οι προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ('ΔΝΤ') για την παγκόσμια οικονομία το Φθινόπωρο του 2023 παρουσιάζουν ένα συγκρατημένα αισιόδοξο βασικό σενάριο. Σύμφωνα με τις προοπτικές, δεν αναμένεται ύφεση στις προηγμένες χώρες τουλάχιστον μέχρι το 2024, υπάρχουν όμως αρνητικοί κίνδυνοι. Στο βασικό σενάριο, η παγκόσμια ανάπτυξη επιβραδύνεται από 3.5% το 2022 σε 3.0% το 2023 και 2.9% το 2024. Η μέση ανάπτυξη την περίοδο 2023-2028 θα είναι χαμηλότερη από τον ιστορικό μέσο όρο, αλλά θα είναι στα ίδια επίπεδα και ελαφρώς καλύτερη από την προηγούμενη περίοδο 2015-2022.

Ο γενικός πληθωρισμός συνεχίζει να μειώνεται ενώ ο βασικός πληθωρισμός, που δεν περιλαμβάνει τις τιμές των τροφίμων και της ενέργειας, αναμένεται επίσης να μειωθεί, αλλά πιο σταδιακά. Οι περισσότερες χώρες δεν αναμένεται να επιστρέψουν στον στόχο του 2% για τον πληθωρισμό πριν από το 2025-2026.

Η ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας επιβραδύνθηκε στο 2.8% το πρώτο εξάμηνο του 2023 (3.3% το πρώτο τρίμηνο 2023 και 2.3% το δεύτερο τρίμηνο 2023), σε σύγκριση με ανάπτυξη 5.1% το 2022. Σύμφωνα με τις Παγκόσμιες Οικονομικές Προοπτικές του ΔΝΤ του Φθινοπώρου, η ανάπτυξη θα είναι κατά μέσο όρο 2.2% φέτος και θα επιταχυνθεί στο 2.7% το 2024 (ενώ το Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ανάπτυξη περίπου 2.4% το 2023 και σχεδόν 3.0% το 2024).

Η αύξηση της απασχόλησης παραμένει υψηλή το 2021-2022, με μέσο όρο 1.2% και 2.8% αντίστοιχα, μετά από μείωση 1% το 2020. Η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν ιδιαίτερα υψηλή την περίοδο αμέσως μετά την ύφεση του Covid και επιβραδύνθηκε τα τελευταία τρίμηνα. Το ποσοστό ανεργίας, αφού αυξήθηκε το 2020 και το πρώτο εξάμηνο του 2021, μειώνεται κατά την περίοδο που ακολούθησε, πέφτοντας στο 6.5% το πρώτο τρίμηνο του 2023 και στο 6.1% το δεύτερο τρίμηνο του 2023. Για το σύνολο της ζώνης του ευρώ, το εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας ήταν 6.6% το πρώτο τρίμηνο του 2023 και 6.5% το δεύτερο τρίμηνο του 2023.

Ο πληθωρισμός, σύμφωνα με τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ανήλθε κατά μέσο όρο σε 8.1% το 2022, έναντι 8.4% στη ζώνη του ευρώ. Ο πληθωρισμός κορυφώθηκε στο 10.6% τον Ιούλιο του 2022 και έκτοτε επιβραδύνεται, φθάνοντας στο 2.4% τον Ιούλιο του 2023, πριν αυξηθεί στο 4.3% τον Σεπτέμβριο του 2023. Συνολικά, ο πληθωρισμός ήταν κατά μέσο όρο 4.4% κατά τη διάρκεια του έτους έως τον Σεπτέμβριο του 2023. Η μείωση του γενικού πληθωρισμού οφείλεται στις μη βασικές συνιστώσες της ενέργειας και των τροφίμων, ενώ ο βασικός πληθωρισμός, που ορίζεται ως ο γενικός πληθωρισμός μείον της ενέργειας και των τροφίμων, ήταν υψηλότερος. Στην Κύπρο, ο βασικός πληθωρισμός μειώθηκε στο 3.8% τον Αύγουστο του 2023 και στο 3.5% τον Σεπτέμβριο του 2023. Στη ζώνη του ευρώ, ο βασικός πληθωρισμός ήταν 5.5% τον Αύγουστο του 2023 και 5.4% τον Σεπτέμβριο του 2023, δηλαδή κοντά στα υψηλότερα επίπεδα. Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται, αλλά σταδιακά. Ο γενικός πληθωρισμός στην Κύπρο αναμένεται να είναι περίπου 3.5% το 2023 ή 4.1% σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών.

Μετά από τις ισχυρές επιδόσεις του 2022, η τουριστική δραστηριότητα συνέχισε να ανακάμπτει τους πρώτους εννέα μήνες του έτους. Οι αφίξεις την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 αυξήθηκαν κατά 23.4% σε σχέση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, φθάνοντας το 96% των αφίξεων της ίδιας περιόδου του 2019. Ομοίως, τα έσοδα την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2023, ανήλθαν σε €2.03 δις, σημειώνοντας αύξηση 25% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι αφίξεις για το ολόκληρο το έτος αναμένεται να είναι κοντά στα επίπεδα του 2019, ενώ τα έσοδα αναμένεται να υπερβούν τα επίπεδα του 2019.

Η Κύπρος έλαβε την πρώτη πληρωμή από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ύψους €157 εκατ. τον Σεπτέμβριο του 2021, μετά την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης τον Ιούλιο του 2020. Πρόκειται για προχρηματοδότηση ύψους 13% των συνολικών εκταμιεύσεων της περιόδου 2021-2026. Η Κύπρος έλαβε την πρώτη της εκταμίευση ύψους €85 εκατ. τον Δεκέμβριο του 2022, μετά την ψήφιση της προ απαιτούμενης νομοθεσίας από τη Βουλή και την έγκρισή της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αποδέσμευση των κονδυλίων προϋποθέτει την αυστηρή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης. Τα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν, μεταξύ άλλων, για την αύξηση των επενδύσεων για την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας και τοπικής διοίκησης και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος.

Στον τομέα των δημόσιων οικονομικών, υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις όσον αφορά τη δυναμική του χρέους και τους δείκτες οικονομικής προσιτότητας του χρέους. Η ανάκαμψη το 2021 στηρίχθηκε στη σημαντική αύξηση των εσόδων της γενικής κυβέρνησης και στη σχετική μείωση των κρατικών δαπανών. Το αποτέλεσμα ήταν η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 1.9% του ΑΕΠ, από έλλειμμα 5.7% του ΑΕΠ το 2020. Το 2022, τα δημόσια οικονομικά βελτιώθηκαν περαιτέρω. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μετατράπηκε σε πλεόνασμα 2.4% του ΑΕΠ και το ακαθάριστο χρέος μειώθηκε από 99.3% του ΑΕΠ το 2021 σε 85.6%. Το 2023, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, το πλεόνασμα του προϋπολογισμού εκτιμάται στο 2.5% του ΑΕΠ και το ακαθάριστο χρέος θα μειωθεί στο 78% του ΑΕΠ. Οι μετρήσεις για την οικονομική προσιτότητα του χρέους είναι ευνοϊκές και αναμένεται να παραμείνουν σταθερές το 2023-2024, καθώς οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες είναι περιορισμένες και το απόθεμα ταμειακών διαθεσίμων παρέχει στην κυβέρνηση υψηλό βαθμό ευελιξίας χρηματοδότησης.

Η ΕΚΤ άφησε αμετάβλητα τα επιτόκιά της στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Οκτώβριο του 2023, μετά την αύξηση τους κατά 25 μ.β. τον Σεπτέμβριο του 2023. Το επιτόκιο των πράξεων ελάχιστης αναχρηματοδότησης είναι πλέον στο 4.5% σε σχέση με μηδέν κατά την έναρξη του κύκλου σκλήρυνσης της νομισματικής πολιτικής τον Ιούλιο του 2021, ενώ το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ είναι στο 4.0%, σε σχέση με -0.50 μ.β. τον Ιούλιο του 2021.

B. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Ο τραπεζικός τομέας προέβη σε σημαντική αναδιάρθρωση μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2013. Το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στο τέλος Ιουνίου 2023, ανερχόταν σε €2.1 δις. ή 8.7% των ακαθάριστων δανείων. Ο δείκτης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ήταν 7.3% στο τέλος Ιουνίου 2023 και ο αντίστοιχος δείκτης για τα νοικοκυριά ήταν 11.2%. Περίπου το 45.0% του συνόλου των ΜΕΔ είναι αναδιρθρωμένες διευκολύνσεις και ο δείκτης κάλυψης ήταν στο 55.6%. Τον Νοέμβριο του 2023, ο Σύνδεσμος Κυπριακών Τραπεζών, μετά από συζητήσεις με την κυπριακή κυβέρνηση και το κυπριακό κοινοβούλιο, συμφώνησε να αναστείλει τη διαδικασία κατάσχεσης για πρώτες κατοικίες με αξία αγοράς μέχρι €350.000 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Πιστοληπτικές αξιολογήσεις

Οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας της κυπριακής κυβέρνησης έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, αντανάκλωντας τους μειωμένους κινδύνους του τραπεζικού τομέα, τη μεγαλύτερη οικονομική ανθεκτικότητα και τη συνεχή βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Η Κύπρος έχει επιδείξει πολιτική δέσμευση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων, και για την αναδιάρθρωση του τραπεζικού της συστήματος. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό σε σχέση με το ΑΕΠ, αλλά οι μεγάλης κλίμακας αγορές περιουσιακών στοιχείων από την ΕΚΤ εξασφαλίζουν ευνοϊκό κόστος χρηματοδότησης και άφθονη ρευστότητα στην αγορά κρατικών ομολόγων.

Τον Σεπτέμβριο 2023, ο οίκος **Moody's Investors Service** αναβάθμισε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης και του μη εξασφαλισμένου, με εξοφλητική προτεραιότητα ομολόγου, στη βαθμίδα Baa2 από Ba1. Οι προοπτικές αναθεωρήθηκαν σε σταθερές από θετικές. Πρόκειται για αναβάθμιση των αξιολογήσεων της Κυπριακής Κυβέρνησης κατά δύο βαθμίδες, η οποία αντανάκλα την ευρεία και διαρκή βελτίωση του πιστωτικού προφίλ της χώρας ως αποτέλεσμα των προηγούμενων και συνεχιζόμενων οικονομικών, δημοσιονομικών και τραπεζικών μεταρρυθμίσεων. Η οικονομική ανθεκτικότητα έχει βελτιωθεί και οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης παραμένουν ισχυρές. Η δημοσιονομική ισχύς έχει επίσης βελτιωθεί σημαντικά, με θετική τάση του χρέους, και υγιείς μετρήσεις για την οικονομική προσιτότητα του χρέους. Οι σταθερές προοπτικές εξισορροπούν τις θετικές πιστωτικές τάσεις με τις εναπομένουσες προκλήσεις.

Επιπλέον, η **S&P Global Ratings** αναθεώρησε τις προοπτικές της Κύπρου σε θετικές από σταθερές τον Σεπτέμβριο του 2023 και επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Κύπρου σε τοπικό και ξένο νόμισμα στο BBB. Οι θετικές προοπτικές αντανάκλουν τη συνεχιζόμενη μακροοικονομική ομαλοποίηση μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση της χώρας το 2012-2013, με την κυβέρνηση να βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη σταθερών δημοσιονομικών πλεονασμάτων και τη μείωση του ποσοστού χρέους προς ΑΕΠ τα επόμενα χρόνια. Οι θετικές προοπτικές αντανάκλουν επίσης τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τραπεζικό τομέα.

Επίσης, τον Σεπτέμβριο 2023, η **DBRS Ratings GmbH (DBRS Morningstar)** αναβάθμισε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένο και τοπικό νόμισμα από BBB σε BBB (υψηλό) και διατήρησε την τάση σταθερή. Η αναβάθμιση οφείλεται στην πρόσφατη μείωση του δημόσιου χρέους και στην προσδοκία ότι οι δείκτες του δημόσιου χρέους θα συνεχίσουν να βελτιώνονται τα επόμενα χρόνια, ενώ η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να παραμείνει από τις υψηλότερες στην Ευρωζώνη. Η σταθερή προοπτική εξισορροπεί την ευνοϊκή δημοσιονομική δυναμική με τους καθοδικούς κινδύνους στις οικονομικές προοπτικές.

Ο οίκος **Fitch Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Κύπρου σε ξένο νόμισμα στο "BBB" με σταθερές προοπτικές, τον Ιούνιο του 2023, μετά την αναβάθμισή της τον Μάρτιο του 2022. Η αναβάθμιση και η επιβεβαίωση αντικατοπτρίζουν τη βελτίωση των δημοσίων οικονομικών και του δημόσιου χρέους, καθώς και την ισχυρή αύξηση του ΑΕΠ, την ανθεκτικότητα της κυπριακής οικονομίας σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς και τη βελτίωση του τραπεζικού τομέα σε σχέση με την ποιότητα του ενεργητικού του.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πιστοληπτικές Αξιολογήσεις της Τράπεζας

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Νοέμβριο 2023, ο οίκος **Fitch Ratings** αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Τράπεζας σε BB από B+, διατηρώντας παράλληλα θετική προοπτική. Η αναβάθμιση κατά δύο βαθμίδες αντικατοπτρίζει ένα συνδυασμό της βελτιωμένης αξιολόγησης του κυπριακού λειτουργικού περιβάλλοντος από τον οίκο Fitch Ratings καθώς και της συνεχιζόμενης βελτίωσης του πιστωτικού προφίλ της Τράπεζας, των ενισχυμένων κεφαλαίων, του μειωμένου αποθέματος παλαιών προβληματικών στοιχείων ενεργητικού και της βελτιωμένης κερδοφορίας. Τον Οκτώβριο 2023, η **Moody's Investors Service** αναβάθμισε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε επενδυτική βαθμίδα Baa3 από Ba1, διατηρώντας τη θετική προοπτική. Οι κύριοι παράγοντες για την αναβάθμιση αυτή είναι η συνεχιζόμενη ανθεκτικότητα της Κυπριακής Οικονομίας και των συνθηκών δανεισμού καθώς και η συνεχιζόμενη βελτίωση στην φερεγγυότητα της Τράπεζας, η περαιτέρω σταθερή βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και των κεφαλαιακών δεικτών, αλλά και η σημαντική βελτίωση της κερδοφορίας της Τράπεζας που προκύπτει από καθαρές τραπεζικές δραστηριότητες. Τον Απρίλιο 2023, ο οίκος **S&P Global Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας σε BB- και αναθεώρησε την προοπτική σε θετική από σταθερή. Η αναθεωρημένη προοπτική αντικατοπτρίζει την πιθανότητα περαιτέρω προόδου στο λειτουργικό περιβάλλον της Κύπρου, και ειδικότερα με ουσιαστική μείωση των κινδύνων χρηματοδότησης.

Χρηματοοικονομική Επίδοση

Το Συγκρότημα ηγείται ως χρηματοοικονομικός και τεχνολογικός οργανισμός στην Κύπρο. Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Συγκρότημα πέτυχε άλλο ένα τρίμηνο ισχυρής κερδοφορίας, επιτυγχάνοντας Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 25.6%, το τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μεγαλύτερη από 20%. Συνολικά, καταγράφηκαν κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €349 εκατ. που ισοδυναμούν με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.6%, υποστηριζόμενα από την ισχυρή αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους και τη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through), ενώ τα μη επιτοκιακά έσοδα συνεχίζουν να προσφέρουν σημαντικά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και στο διαφοροποιημένο μοντέλο του, καλύπτοντας περίπου το 90% των συνολικών λειτουργικών εξόδων. Ο δείκτης αποδοτικότητας του Συγκροτήματος βελτιώθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αντικατοπτρίζοντας τη συνεχή αύξηση των εσόδων και τη πειθαρχημένη διαχείριση κόστους, εν μέσω επίμονων πληθωριστικών πιέσεων. Συνολικά, η ισχυρή κερδοφορία τροφοδοτεί την ανοδική πορεία της ενσώματης λογιστικής αξίας του Συγκροτήματος, η οποία αυξήθηκε 22% σε ετήσια βάση, σε €4.63 ανά μετοχή. **Με αυτά τα ισχυρά οικονομικά αποτελέσματα, το Συγκρότημα αναμένει την Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) για το 2023 να υπερβεί σημαντικά το στόχο που έθεσε για το 2023 (πάνω από 17%), παρόλο που η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) για το δ' τρίμηνο 2023 προβλέπεται να μειωθεί ελαφρώς σε σύγκριση με τα επίπεδα του εννιάμηνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023**, εν μέρη λόγω της αναμενόμενης εποχικότητας κατά το δ' τρίμηνο του 2023 και της ισχυρής κερδοφορίας που ενσωματώνεται στα κεφάλαια.

Ευνοϊκό Περιβάλλον επιτοκίων

Η διάρθρωση του ισολογισμού του Συγκροτήματος το θέτει σε ευνοϊκή θέση για την αύξηση των επιτοκίων. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι καταθέσεις μετρητών με την EKT (εξαιρουμένων ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ ύψους περίπου €2.0 δις) ανήλθαν σε περίπου €7.6 δις, αντικατοπτρίζοντας το άμεσο όφελος από τις αυξήσεις επιτοκίων. Τα έσοδα από τόκους δανείων σταδιακά βελτιώνονται, καθώς στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 πάνω από 95% του χαρτοφυλακίου δανείων του Συγκροτήματος φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο. Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €572 εκατ., υπερδιπλασιασμένα σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Αυτή η αύξηση υποστηρίζεται από νωρίτερες αυξήσεις επιτοκίων από ότι αναμενόταν και πιο ανοδικές από τις αναμενόμενες, καθώς και από τη συνεχιζόμενη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να παραμείνουν ισχυρά, υποστηριζόμενα από το βελτιωμένο περιβάλλον επιτοκίων και τη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through). Ως εκ τούτου, τα καθαρά έσοδα από τόκους για το δ' τρίμηνο 2023 αναμένεται να ανέλθουν στα περίπου ίδια επίπεδα με το γ' τρίμηνο 2023. Την ίδια στιγμή, το Συγκρότημα εφαρμόζει ενέργειες εκ των προτέρων για ενίσχυση της ανθεκτικότητας των καθαρών εσόδων από τόκους σε μελλοντικές μειώσεις των επιτοκίων. Αυτές οι ενέργειες περιλαμβάνουν την αυξημένη επένδυση σε ομόλογα σταθερών επιτοκίων μεγαλύτερης διάρκειας και υψηλής μέσης πιστοληπτικής αξιολόγησης, την έναρξη αντίστροφων συμφωνιών επαναγοράς (reverse repos), την προσφορά δανεισμού με σταθερά επιτόκια και τη συμμετοχή σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (λήψη σταθερού επιτοκίου και πληρωμή κυμαινόμενου).

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων μέσω της αύξησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ανάπτυξης σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς όπως ασφαλιστικές εργασίες και ψηφιακά προϊόντα, για περαιτέρω διείσδυση στην αγορά και διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών.

Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 μέσω συντελών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός στη Κύπρο επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας. Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €1,563 εκατ., παρά το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων. Το χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων παρέμεινε σταθερό σε ετήσια βάση, καθώς οι αποπληρωμές συνεχίζουν να αντισταθμίζουν το νέο δανεισμό. Το Χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων αναμένεται να παραμείνει σταθερό για το 2023.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων συνέχισε να αυξάνεται κατά το γ' τρίμηνο 2023 και ανήλθε σε €3,489 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 14% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ). Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος και κατέχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση ύψους Aa3 (ή σε Aa2 όταν εξαιρούνται τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα). Η μη πραγματοποιηθείσα ζημία εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος ανέρχεται σε €91 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, που ισοδυναμεί με περίπου 90 μ.β. του δείκτη CET1.

Επίσης, το Συγκρότημα επικεντρώνεται στη συνεχή βελτίωση των εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από αμοιβές και προμηθίες, ασφαλιστικές και άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €219 εκατ. (εξαιρώντας τη μη- επαναλαμβανόμενη ασφαλιστική απαίτηση ύψους περίπου €5 εκατ.), συμβάλλοντας σημαντικά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και καλύπτοντας 90% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του. Τα μη επιτοκιακά έσοδα αναμένεται να συνεχίζουν να καλύπτουν περίπου 80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του Συγκροτήματος.

Το 2023 τα έσοδα από τις αμοιβές και προμηθίες επηρεάζονται αρνητικά από τον τερματισμό των προμηθειών ρευστότητας τον Δεκέμβριο 2022, καθώς και τον τερματισμό μιας αμοιβής διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ στα μέσα Φεβρουαρίου 2023. Εξαιρώντας τα έσοδα που προκύπτουν από τις προμηθίες ρευστότητας και την αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ, τα έσοδα από τις αμοιβές και προμηθίες αυξήθηκαν κατά 7% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας την εισαγωγή του αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών τον Φεβρουάριο 2022, τις υψηλότερες καθαρές προμηθίες πιστωτικών καρτών καθώς και τις υψηλότερες αμοιβές από εργασίες που αφορούν συναλλαγές.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμηθίες ενισχύονται από τις προμηθίες συναλλαγών από τη θυγατρική του Συγκροτήματος, **JCC Payment Systems Ltd** (JCC) που κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της επεξεργασίας καρτών και στις μεθόδους πληρωμών, η οποία ανήκει κατά 75% στην Τράπεζα. Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμηθίες από την JCC κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 αποτελούν το 9% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχονται σε €21 εκατ., αυξημένα κατά 8% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενα από ισχυρό όγκο συναλλαγών.

Οι **ασφαλιστικές εταιρείες** του Συγκροτήματος, EuroLife και GI, κατέχουν ηγετική θέση στο κλάδο ζωής και στον γενικό ασφαλιστικό κλάδο αντίστοιχα στην Κύπρο, και παρέχουν επαναλαμβανόμενα και βελτιωμένα έσοδα, διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές εργασίες για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 αποτελούν το 17% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχονται σε €38 εκατ., αυξημένα κατά 12% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας την αύξηση των νέων εργασιών σε υγιή επίπεδα. Οι ασφαλιστικές εταιρείες προσφέρουν σημαντική και σταθερή συνεισφορά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος. Την 1 Ιανουαρίου 2023, το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17, αναδρομικά, το οποίο επηρεάζει τη σταδιακή αναγνώριση κερδών για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς τα έσοδα κατανέμονται κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου σε αντίθεση με την αναγνώριση κατά την αρχική καταχώρηση των συμβολαίων κάτω από το ΔΠΧΑ 4. Το νέο λογιστικό πρότυπο δεν αλλάζει τα οικονομικά μεγέθη των ασφαλιστήριων συμβολαίων και μειώνει τη μεταβλητότητα της κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ. 9 της παρούσας ανακοίνωσης.

Τέλος, το Συγκρότημα με την εισαγωγή της **Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας (Jinius)** ('η Πλατφόρμα') στοχεύει να υποστηρίξει την ψηφιακή οικονομία της χώρας βελτιστοποιώντας τις συναλλαγές και διαδικασίες με ένα αποδοτικότερο τρόπο, να ενδυναμώσει τις σχέσεις της Τράπεζας με τους πελάτες της, να δημιουργήσει ευκαιρίες διασταυρωμένων πωλήσεων καθώς επίσης και να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή υποδομή της Τράπεζας. Οι πρώτες υπηρεσίες οι οποίες αφορούν συναλλαγές «από επιχείρηση σε επιχείρηση», ήδη χρησιμοποιούνται από πελάτες, και περιλαμβάνουν την ηλεκτρονική τιμολόγηση, διαχείριση εμβασμάτων, διαχείριση προσφορών καθώς και τη δυνατότητα εύρεσης υφιστάμενων αλλά και νέων συνεργατών. Επόμενο σημαντικό ορόσημο είναι οι υπηρεσίες οι οποίες αφορούν και τον καταναλωτή, ξεκινώντας με μια πλατφόρμα αγοράς προϊόντων, με στόχο τη δημιουργία ευκαιριών πέρα από τον τραπεζικό τομέα και παροχή ενός ευρύτερου τομέα υπηρεσιών. Επί του παρόντος, πάνω από 1,800 εταιρείες έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα.

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας

Η προσπάθεια για ένα **πιο αποδοτικό λειτουργικό μοντέλο** αποτελεί βασικό στρατηγικό πυλώνα για το Συγκρότημα προκειμένου να προσφέρει αξία στους μετόχους, χωρίς να περιορίζει τη χρηματοδότηση στη ψηφιακή μεταμόρφωση και στο λειτουργικό μοντέλο του Συγκροτήματος.

Οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας του Συγκροτήματος το 2022 για διατήρηση των λειτουργικών εξόδων υπό έλεγχο σε ένα πληθωριστικό περιβάλλον, περιλάμβαναν την περαιτέρω βελτιστοποίηση του αριθμού των καταστημάτων και τη σημαντική μείωση του προσωπικού. Το 2022, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε επιτυχώς Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω του οποίου 16% του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος εγκρίθηκε για αποχώρηση με το συνολικό κόστος να ανέρχεται σε €101 εκατ. Με την ολοκλήρωση του ΣΕΑ, η ετήσια μεικτή εξοικονόμηση υπολογίστηκε σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης σε 2.7 έτη. Επιπρόσθετα, τον Ιανουάριο 2022 μία από τις θυγατρικές της Τράπεζας ολοκλήρωσε μικρής κλίμακας ΣΕΑ, μέσω του οποίου εγκρίθηκε η αποχώρηση ενός μικρού αριθμού εργαζομένων πλήρους απασχόλησης με συνολικό κόστος €3 εκατ. Σε σχέση με την αναδιάρθρωση καταστημάτων, το 2022 το Συγκρότημα μείωσε τον αριθμό καταστημάτων κατά 20 σε 60, μείωση ύψους 25%.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €248 εκατ., ελαφρώς αυξημένα κατά 3% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με τις ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας να αντισταθμίζουν εν μέρη τις πληθωριστικές πιέσεις. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 μειώθηκε περαιτέρω σε 31%, μείωση 23 ε.μ., σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννιάμηνο 2022. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα συνολικά έσοδα. **Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων για το 2023 αναμένεται να ανέλθει σε επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από τον στόχο που θέσαμε για το 2023 ύψους <40%, αντανακλώντας υψηλότερα από τα αναμενόμενα έσοδα, παρά τα αυξημένα συνολικά λειτουργικά έξοδα που αναμένονται κατά το δ' τρίμηνο 2023 λόγω εποχικότητας.**

Εντός του 2022, το Συγκρότημα εισήγαγε ένα πρόγραμμα παροχής κοινών μετοχών σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού, βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (το 'ΜΣΠΚ Σχέδιο'). Το ΜΣΠΚ Σχέδιο περιλαμβάνει την παραχώρηση μετοχών στη βάση επίτευξης προϋποθέσεων επίδοσης (σκοροκάρτας) η οποία περιλαμβάνει μετρήσεις και στόχους που συνάδουν με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Το ΜΣΠΚ ορίζει ότι η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο και θα αξιολογείται τόσο βάσει χρηματοοικονομικών όσο και μη χρηματοοικονομικών στόχων (που οφείλονται στην υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος και στην ατομική απόδοση). Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, θα υπολογιστεί το ποσοστό των παροχών σε μετοχές που θα τους κατοχυρωθεί βάσει του αποτελέσματος αξιολόγησης επίδοσης. Τον Δεκέμβριο 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει του εκάστοτε Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (το ΜΣΠΚ του 2022 που αφορούσε την περίοδο αξιολόγησης 2022-2024). Επιπρόσθετα, τον Οκτώβριο 2023, το Συγκρότημα παραχώρησε παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων του 2023, που αφορά την περίοδο αξιολόγησης 2023-2025. Οι υπάλληλοι που είναι επιλέξιμοι για το ΜΣΠΚ του 2022 και 2023 είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής. Η σκοροκάρτα που περιλαμβάνει τις μετρήσεις και στόχους, αναβαθμίζεται για κάθε ετήσια παραχώρηση βάσει του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων.

Οι μετοχές αυτές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου επίδοσης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Επιπλέον, οι δαπάνες προσωπικού για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 περιλαμβάνουν παροχές προσωπικού ύψους περίπου €7 εκατ., συγκεκριμένα το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων. Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων περιλαμβάνει μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμους υπαλλήλους βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης.

Πρόγραμμα Μετασχηματισμού

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παραμένει επικεντρωμένο και να εστιάζει στην ενδυνάμωση της σχέσης με τους πελάτες του ως ένας πελατοκεντρικός οργανισμός. **Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι ήδη σε εξέλιξη και έχει ως στόχο να επιτρέψει τη μετάβαση σε ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών.** Ο συνολικός μετασχηματισμός έχει ως στόχο (i) να μεταβεί σε ένα πιο πελατοκεντρικό λειτουργικό μοντέλο με τον καθορισμό στρατηγικών ανά τομέα πελατών, (ii) να επαναπροσδιορίσει το μοντέλο διανομής σε υπάρχοντα και νέα κανάλια, (iii) να μεταμορφώσει ψηφιακά τον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών και εσωτερικής λειτουργίας του Συγκροτήματος, και (iv) να βελτιώσει τη συμμετοχή των εργαζομένων μέσω ενός ισχυρού συνόλου οργανωσιακών πρωτοβουλιών.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας συνεχίζει να εστιάζει στην ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών, τον εξ ορθολογισμό των εσωτερικών διαδικασιών και την εισαγωγή νέων μεθόδων εργασίας με στόχο τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η ψηφιακή στρατηγική της Τράπεζας αγκαλιάζει την προώθηση των ψηφιακών πωλήσεων, ενισχύοντας τη δέσμευσή στην παροχή εξαιρετικής εμπειρίας στους πελάτες της.

Κατά το γ' τρίμηνο του 2023, η Τράπεζα συνέχισε να εμπλουτίζει και να βελτιώνει το ψηφιακό της χαρτοφυλάκιο με νέες και καινοτόμες υπηρεσίες για τους πελάτες της. Τα καινοτόμα προϊόντα QuickLoan έχουν ενισχυθεί περαιτέρω με την ενσωμάτωση του Ψηφιακού Πιστοποιητικού Σύντομης Διάρκειας (SLC). Ως αποτέλεσμα, οι πελάτες της Τράπεζας Κύπρου μπορούν πλέον να απολαύσουν μια συνολική ψηφιακή εμπειρία από την αρχή μέχρι και το τέλος κατά την υποβολή αιτήσεων για τα νέα προϊόντα δανεισμού, με τη δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής των απαιτούμενων εγγράφων που σχετίζονται με τα QuickLoans, εύκολα από οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή μέσω της εφαρμογής Mobile App/Internet Banking της Τράπεζας, χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούν κάποιο κατάστημα της Τράπεζας για αυτόν τον σκοπό.

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών συνέχισε να αυξάνεται και να κερδίζει δυναμική κατά το γ' τρίμηνο του 2023. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το 95.0% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός της Τράπεζας, πραγματοποιήθηκαν μέσω των ψηφιακών καναλιών (αύξηση κατά 11.2 ε.μ. από 83.8% τον Ιούνιο 2020). Επιπλέον, το 83.5% των ιδιωτών πελατών επιλέγουν τα ψηφιακά κανάλια έναντι των καταστημάτων για τις συναλλαγές τους (αύξηση κατά 11.1 ε.μ. από 72.4% τον Ιούνιο 2020).

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι ενεργοί χρήστες του mobile app και του QuickPay αυξήθηκαν κατά 15.1% και 22.4% αντίστοιχα τους τελευταίους 12 μήνες. Τον Σεπτέμβριο 2023 καταγράφηκε, μέχρι στιγμής, ο υψηλότερος αριθμός χρηστών QuickPay, με 195.2 χιλιάδες ενεργούς χρήστες και με 584 χιλιάδες συναλλαγές (28.4% αύξηση σε ετήσια βάση).

Η διαθεσιμότητα ψηφιακών προϊόντων μέσω ψηφιακών καναλιών συνέχισε να ενισχύει περαιτέρω τις πωλήσεις του Συγκροτήματος κατά το γ' τρίμηνο του 2023. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε μέσω Quickloans κατά το γ' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €29 εκατ. (σε σύγκριση με νέο δανεισμό ύψους €26 εκατ. κατά το β' τρίμηνο 2023 και €18 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2023) και ανήλθε σε €73 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Οι καταθέσεις σε λογαριασμούς που ανοίχθηκαν ψηφιακά παρουσίασαν επίσης αύξηση ύψους 26.3% σε ετήσια βάση, φθάνοντας στα €227 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Οι ψηφιακές πωλήσεις των δυο νέων Ασφαλιστικών προϊόντων μέσω του mobile app (Οχήματος & Κατοικίας), έχουν υπερτριπλασιαστεί κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε σύγκριση με τις συνολικές πωλήσεις του 2022 (€276 χιλιάδες για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 σε σύγκριση με €68 χιλιάδες για το 2022).

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η μείωση κινδύνου στον ισολογισμό ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό το 2022, και χαρακτηρίστηκε από την ολοκλήρωση του Project Helix 3 τον Νοέμβριο του 2022, το οποίο αναφέρεται στην πώληση μη εξυπηρετούμενων δανείων με μεικρή λογιστική αξία ύψους περίπου €550 εκατ., κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης. Το Project Helix 3 αποτέλεσε ένα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ, μειώνοντας το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια σε 4% τον Δεκέμβριο του 2022. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθε σε 3.5%. Οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος παραμένουν αμετάβλητες, με το Συγκρότημα να παραμένει επικεντρωμένο στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας.

Παρά τη συνεχιζόμενη μακροοικονομική αβεβαιότητα, τόσο ο στόχος που έχουμε θέσει για το δείκτη ΜΕΔ προς δάνεια να παραμείνει χαμηλότερος από 4% όσο και ο στόχος για χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 50-80 μ.β για το 2023 παραμένουν.

Παρουσία στην αγορά κεφαλαίων

Τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (Fixed Rate Reset Perpetual Additional Tier 1 Capital Securities) (τα «Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου») ύψους €220 εκατ.

Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον περίπου 240 θεσμικών επενδυτών. Το βιβλίο προσφορών υπερεκαλύφθηκε περισσότερο από 12 φορές με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 62.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Η τιμολόγηση αντικατοπτρίζει επίσης τη σημαντική βελτίωση στο πιστωτικό περιθώριο που ανήλθε σε περίπου 910 μ.β., σε σύγκριση με περίπου 1,260 μ.β. κατά την έκδοση των Χρεογράφων Κεφαλαίου το 2018 ('Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου').

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το «Ομόλογο»). Το Ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική του αξία και φέρει ετήσιο σταθερό επιτόκιο ύψους 7.375% το οποίο θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά μέχρι την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης στις 25 Ιουλίου 2027. Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον από περισσότερους από 90 θεσμικούς επενδυτές, με το βιβλίο προσφορών να ανέρχεται μέχρι €950 εκατ. και με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 37.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης.

Πολιτική μερίσματος και αξία στους μετόχους

Τον Απρίλιο 2023, η Εταιρία έλαβε έγκριση από την ΕΚΤ για την καταβολή μερίσματος από την κερδοφορία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Κατόπιν αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας εισηγήθηκε στους μετόχους για έγκριση στην ΕΓΣ τελικό Μέρισμα €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Το μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023, ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και ισοδυναμεί με ποσοστό (payout ratio) ύψους 14% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία του έτους 2022 ή 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία του έτους 2022 (όπως γνωστοποιήθηκαν στην Ετήσια έκθεση του 2022). Το μέρισμα καταβλήθηκε σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023 και ήταν η πρώτη πληρωμή μερίσματος μετά από 12 χρόνια, ένα σημαντικό ορόσημο για το Συγκρότημα που αντιπροσωπεύει την ένταξη του σε ένα νέο κεφάλαιο.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πολιτική μερισμάτων του Συγκροτήματος τον Απρίλιο 2023. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους. Η πληρωμή μερισμάτων αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό (payout ratio) να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της κερδοφορίας του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία, και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (αναφέρεται ως προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία). Η πολιτική μερισμάτων λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες αγοράς όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)

Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματος του να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να **ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον**. Το Συγκρότημα εξελίσσει συνεχώς τις δράσεις του σε Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς της λειτουργίας του. Εντός του 2022, η Εταιρία έλαβε αξιολόγηση στη βαθμίδα AA (σε κλίμακα από AAA μέχρι CCC) από την MSCI ESG Ratings.

Η στρατηγική ΠΚΔ που καταρτίστηκε το 2021 αναπτύσσεται συνεχώς. Το Συγκρότημα διατηρεί τον ηγετικό του ρόλο στους πυλώνες της Κοινωνικής προσφοράς και Διακυβέρνησης και εστιάζει στην ενίσχυση της θετικής επίδρασής του στο Περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του.

Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί στους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους, που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ θεμάτων στη στρατηγική του Συγκροτήματος:

- Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων ενυπόθηκων δανείων (Green Mortgage Ratio)
- ≥30% γυναίκες στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030

Για να επιτύχει τους πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους του και να ανταποκριθεί στις κανονιστικές απαιτήσεις, το Συγκρότημα έχει καταρτίσει το 2022 ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης ΠΚΔ. Η πρόοδος παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή Βιωσιμότητας, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Περιβάλλον

Το Συγκρότημα έχει υπολογίσει τις δικές του εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ('ΑΤΘ') Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για το 2021 έτσι ώστε να θέσει το σημείο αναφοράς για τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας. Ως ο κύριος συντελεστής στη δημιουργία εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος, η Τράπεζα έχει καταρτίσει το 2022 στρατηγική προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030 και πρόοδο στον στόχο του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου ως το 2050. Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου Πεδίου 1 και Πεδίου 2 θα πρέπει να μειωθούν κατά 42% μέχρι το 2030. Η Τράπεζα προτίθεται να επενδύσει σε υποδομές και ενέργειες που θα βελτιώσουν την ενεργειακή της αποδοτικότητα και να αντικαταστήσει μηχανήματα και αυτοκίνητα που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα μεταξύ του 2023 και 2025, οδηγώντας σε περίπου 5-10% μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2025 σε σύγκριση με το 2021. Η Τράπεζα αναμένει ότι οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη Κύπρο αναπτυχθεί περαιτέρω. Η Τράπεζα έχει πετύχει μείωση 18% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 - Καύσεις Οχημάτων και Καύσεις Σταθερών Εγκαταστάσεων- και μείωση 7% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 - Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας- κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννιάμηνο του 2022, λόγω της εγκατάστασης νέων φωτοβολταϊκών που τέθηκαν σε λειτουργία το 2022 και κατά τις αρχές του 2023 καθώς επίσης και της μείωσης του αριθμού κτιρίων ως μέρος της ψηφιακής μεταμόρφωσης. Το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η Τράπεζα πέτυχε αύξηση ύψους 61% σε ετήσια βάση στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, από 129,840 κιλοβατώρες σε 208,651 κιλοβατώρες.

Η Τράπεζα είναι η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που έχει συμβληθεί με τον οργανισμό Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) τον Οκτώβριο του 2022 και ακολουθεί την προτεινόμενη διαδικασία για υπολογισμό των χρηματοδοτούμενων εκπομπών Πεδίου 3. Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που απορρέουν από το δανειακό του χαρτοφυλάκιο, βασιζόμενο στα πρότυπα του PCAF και υποκατάστατους δείκτες. Σε συνέχεια της εκτίμησης των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 που προκύπτουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο και σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της ανάλυσης σημαντικότητας που αφορά στους Κλιματικούς και Περιβαλλοντικούς κινδύνους, η Τράπεζα έχει εντοπίσει τις περιοχές συγκέντρωσης άνθρακα στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο έτσι ώστε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να περιορίσει τον κλιματικό και περιβαλλοντικό της αντίκτυπο μέσω της προσφοράς προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον και την συνεργασία με τους πελάτες της. Το 2023, σε συνέχεια του εντοπισμού των τομέων και των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα, το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία καθορισμού στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα ευθυγραμμισμένοι με σεναρία κλιματικής αλλαγής (Science based targets) που θα βοηθήσουν στη διαμόρφωση της στρατηγικής του Συγκροτήματος στο μέλλον.

Η Τράπεζα, το 2022 εισήγαγε την χορήγηση δανείου αυτοκινήτου χαμηλών εκπομπών (είτε υβριδικό είτε ηλεκτρικό) και εργάζεται με σκοπό να επεκτείνει περαιτέρω την σειρά διαθέσιμων προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον εντός του 2023. Η αξία των δανείων σε προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ανήλθε στα €21.6 εκατ. σε σύγκριση με €20.9 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Περιβάλλον (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα σημειώνει σημαντική πρόοδο στην περαιτέρω ενσωμάτωση θεμάτων κλιματικού κινδύνου στη προσέγγιση της για διαχείριση των κινδύνων, στοχεύοντας να ενσωματώσει τους κλιματικούς κινδύνους στην κουλτούρα διαχείρισης των κινδύνων της. Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας αξιολόγησης χορήγησης δανείων, η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία συμπερίληψης της αξιολόγησης θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής και τροποποίησης των πολιτικών και διαδικασιών της με τρόπο ώστε ο πιθανός αντίκτυπος από θέματα ΠΔΚ και την κλιματική αλλαγή να αντανακλάται στα βασικά στοιχεία της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών. Η Τράπεζα σχεδίασε ερωτηματολόγια ΠΚΔ σε επιλεγμένους βασικούς τομείς που θα αξιοποιηθούν για να καθοριστεί η ταξινόμηση ΠΚΔ. Επιπρόσθετα η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία ενίσχυσης της μεθοδολογίας ποσοτικοποίησης κινδύνων με στόχο να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο το χαρτοφυλάκιο της επηρεάζεται από περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους και θα περιλάβει τα πιο πάνω στοιχεία στις υποδομές της που αφορούν τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2023, με στόχο την ενίσχυση της γνώσης και δεξιοτήτων σε θέματα ΠΚΔ, το Συγκρότημα έχει προσφέρει εκπαίδευση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτερη Διεύθυνση.

Κοινωνία

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου του Συγκροτήματος βρίσκονται οι επενδύσεις του στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση ύψους περίπου €70 εκατ. από το 1998, καθώς το 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο νοσηλεύονται στο Κέντρο), η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση του δικτύου SupportCY της Τράπεζας το οποίο αποτελείται από εταιρείες και οργανισμούς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας σε περιόδους κρίσης και επείγουσας ανάγκης μέσω της ενεργοποίησης προγραμμάτων, παροχής εξειδικευμένου εξοπλισμού, και μέσω ενός καλά καταρτισμένου σώματος εθελοντών, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η προσφορά του Κέντρου Καινοτομίας IDEA. Εντός του 2023, το δίκτυο SupportCY, μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών, ανταποκρίθηκε σε περισσότερα από 30 περιστατικά πυρκαγιών στην Κύπρο και την Ελλάδα, στις φονικές πλημμύρες στην Ελλάδα και έστειλε βοήθεια στους σεισμοπαθείς στη Συρία. Το Πολιτιστικό Ίδρυμα παρουσίασε μια σειρά από καινοτόμα προγράμματα όπως το πρόγραμμα 'Αισθήσεις', μια πολυαισθητήριακη μουσειακή εμπειρία για άτομα με κινητικές δυσκολίες και ευάλωτες ομάδες και το πρόγραμμα RelnHerit, το οποίο προωθεί την καινοτομία και την έρευνα μεταξύ Ευρωπαϊκών μουσείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, που συνεχίζεται και το 2023 με συνολική συμμετοχή 30,456 ατόμων στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο 2023. Το Κέντρο Καινοτομίας IDEA επένδυσε περίπου €4 εκατ. σε νεοφυείς επιχειρήσεις από την ίδρυσή του, υποστήριξε τη δημιουργία 89 νέων εταιρειών μέχρι σήμερα, και παρείχε υποστήριξη σε 210+ επιχειρηματίες από την ίδρυσή του, μέσα από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Καινοτόμων Επιχειρήσεων. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για υποστήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και οργανώσεων, ανθρώπων που έχουν ανάγκη και σε δράσεις που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το Συγκρότημα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού του παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό, αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Κατά το 2023 οι υπάλληλοι της Τράπεζας παρακολούθησαν σεμινάρια που αντιστοιχούσαν σε 53,435 ώρες. Επιπρόσθετα, το 2023, το Συγκρότημα δημιούργησε την BoC Academy με στόχο να προσφέρει σύντομα προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων του προσωπικού, με 20 μέλη του προσωπικού να έχουν εγγραφεί στα διάφορα προγράμματα της Ακαδημίας μέχρι σήμερα.

Επιπλέον, το Συγκρότημα πρόσφερε 4 υποτροφίες MBA σε επιλεγμένα μέλη του προσωπικού. Επίσης το Συγκρότημα συνεχίζει να δίνει έμφαση στην ευεξία του προσωπικού κατά το 2023, προσφέροντας σεμινάρια, ομαδικές και οικογενειακές δραστηριότητες που έχουν ως αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση της ψυχικής, σωματικής, οικονομικής και κοινωνικής ευρωστίας του προσωπικού.

Διακυβέρνηση

Το Συγκρότημα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η μητρική Εταιρία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο Χρηματιστήρια με διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διοίκησης του Συγκροτήματος επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Το Συγκρότημα λειτουργεί σε ένα πλαίσιο συνετών και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών που επιτρέπουν την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων με βάση τις σχετικές πολιτικές που καθορίζει η ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει μια ισχυρή Δομή Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ΠΚΔ ατζέντας του. Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να επιβλέπει την ΠΚΔ ατζέντα του Συγκροτήματος, να επανεξετάζει την πρόοδο της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος. Η δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ του Συγκροτήματος συνεχίζει να εξελίσσεται για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ΠΚΔ όπως αυτές διαμορφώνονται. Η κανονιστική συμμόρφωση του Συγκροτήματος εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα.

Γ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Κοινωνία (συνέχεια)

Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρίας και της Τράπεζας είναι πολυσυλλεκτική, με το 50% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι γυναίκες στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδεικνύει ισχυρές δεξιότητες που απορρέουν από ευρεία διεθνή εμπειρία. Επιπλέον, η Τράπεζα φιλοδοξεί να επιτύχει τουλάχιστον 30% εκπροσώπηση των γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, υπάρχει 29% εκπροσώπηση γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα και 41% σε υψηλόβαθμες θέσεις κάτω από τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (δηλαδή με αξία θέσης εργασίας από Βοηθό Διευθυντή μέχρι Διευθυντή).

Δ. Στρατηγική και Προοπτικές

Το όραμα του Συγκροτήματος είναι να δημιουργήσει συνεργασίες δια βίου με τους πελάτες του, καθοδηγώντας και στηρίζοντας τους σε μια εξελισσόμενη παγκόσμια οικονομία.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- **Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση ποιοτικού νέου δανεισμού, διαφοροποίηση σε τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας) και συνετή διαχείριση της ρευστότητας του Συγκροτήματος
- **Επίτευξη ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας**, με συνεχή επικέντρωση στην αποδοτικότητα μέσω των αυτοματοποιήσεων που στηρίζονται στον ψηφιακό μετασχηματισμό
- **Διατήρηση της ισχυρής ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου**, μέσω διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών, της μείωσης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και της μείωσης των άλλων απομειώσεων
- **Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)**, με το να έχει ηγετική θέση στη μετάβαση της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον και να εργάζεται στη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς.

Οι στόχοι του Συγκροτήματος για το 2023 παρουσιάζονται πιο κάτω:

Κύριοι Δείκτες	Εννιάμηνο 2023	2023 στόχοι (Ιούνιος 2023)	Προβλέψεις για το έτος 2023
Καθαρά έσοδα από τόκους	€572 εκατ.	>€650 εκατ.	Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να παραμείνουν ισχυρά κατά το δ' τρίμηνο 2023, στα περίπου ίδια επίπεδα με το γ' τρίμηνο 2023
Δείκτης κόστος προς έσοδα ¹	31%	<40%	Αντανακλώντας τα υψηλότερα έσοδα, ο δείκτης κόστος προς έσοδα ¹ για το 2023 αναμένεται να ανέλθει σε επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από 40%
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	24.6%	>17%	Η απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) για το 2023 αναμένεται να υπερβεί σημαντικά το στόχο του 2023, παρόλο που κατά το δ' τρίμηνο 2023 προβλέπεται να μειωθεί ελαφρώς σε σύγκριση με τα επίπεδα του εννιάμηνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023
Δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια	3.5%	<4%	Ο δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια παραμένει σε καλή πορεία και αναμένεται να ανέλθει σε επίπεδα χαμηλότερα από 4%
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	58 μ.β.	50-80 μ.β.	Ο στόχος για χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) παραμένει
Μέρισμα	Συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30-50% ²		
<p>1. Αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές</p> <p>2. Το ποσοστό μερίσματος ('payout ratio') υπολογίζεται στην προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος, που ορίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες του Συγκροτήματος), λαμβάνοντας υπόψιν τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1. Οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση.</p>			

Οι στόχοι του Συγκροτήματος για το 2024 αναμένεται να επικαιροποιηθούν με τη δημοσιοποίηση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων για το έτος 2023.

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Οι ακόλουθες οικονομικές πληροφορίες για το εννιάμηνο του 2023 και 2022 στο Μέρος Ε αντιστοιχούν στις συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από την 1 Ιανουαρίου 2023, οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17.

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹
	€000	€000
Κύκλος εργασιών	1,022,794	630,326
Έσοδα από τόκους	654,637	280,505
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	43,294	14,692
Έξοδα από τόκους	(97,983)	(49,779)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(27,784)	(11,037)
Καθαρά έσοδα από τόκους	572,164	234,381
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	139,854	149,341
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(5,336)	(7,241)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	22,506	21,464
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	6,346	(1,836)
Καθαρά κέρδη από αποαγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	6,265	2,179
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	1,281	3,536
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	51,445	44,256
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	(14,961)	(13,929)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	1,031	(583)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	5,997	11,175
Λοιπά έσοδα	15,147	11,945
Συνολικά λειτουργικά έσοδα	801,739	454,688
Δαπάνες προσωπικού	(141,462)	(243,171)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(29,754)	(26,616)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(20,595)	(3,402)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(107,973)	(114,568)
Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση	501,955	66,931
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(56,584)	(47,525)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(31,408)	(17,474)
Κέρδη πριν τη φορολογία	413,963	1,932
Φορολογία	(62,911)	(18,605)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία για την περίοδο	351,052	(16,673)
Αναλογούντα σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	349,363	(18,532)
Δικαιώματα μειοψηφίας	1,689	1,859
Κέρδη/(ζημιές) για την περίοδο	351,052	(16,673)
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	78.3	(4.2)
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	78.2	(4.2)

¹ Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ9.

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)**Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων**

	Ενδιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹
	€000	€000
Κέρδη/(ζημιές) για την περίοδο	351,052	(16,673)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα		
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους	1,903	(13,471)
Αποθεματικό εύλογης αξίας (ομόλογα)	2,002	(11,214)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	2,334	(9,983)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(332)	(1,231)
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	(99)	(2,257)
(Ζημιές)/κέρδη από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές του εξωτερικού	(85)	1,822
Ζημιές από αντισταθμίσεις των καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές του εξωτερικού	(14)	(4,079)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους	1,448	(878)
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχικοί τίτλοι)	(592)	(2,421)
Καθαρές ζημιές από επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(592)	(2,421)
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	824	-
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	798	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	26	-
Αναλογιστικά κέρδη των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	1,216	1,543
Κέρδη κατά την επαναμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	1,216	1,543
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για την περίοδο μετά τη φορολογία	3,351	(14,349)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για την περίοδο	354,403	(31,022)
Αναλογούνται σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	352,708	(32,881)
Δικαιώματα μειοψηφίας	1,695	1,859
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για την περίοδο	354,403	(31,022)

¹ Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ9.

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)
Μη ελεγμένους Ενδιάμεσους Ενοποιημένους Ισολογισμούς

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹	1 Ιανουαρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,565,413	9,567,258	9,230,883
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	409,903	204,811	291,632
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	56,383	48,153	6,653
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	135,138	190,209	199,194
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	427,467	467,375	748,695
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	3,073,787	2,046,119	1,191,274
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,910,455	9,953,252	9,836,405
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	610,720	542,321	551,797
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	620,718	609,054	583,777
Αποθέματα ακινήτων	922,280	1,041,032	1,111,604
Επενδύσεις σε ακίνητα	71,205	85,099	117,745
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	227,953	227,934	265,942
Ακίνητα και εξοπλισμός	274,319	253,378	252,130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	45,899	52,546	54,144
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	-	-	358,951
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	26,351,640	25,288,541	24,800,826
Υποχρεώσεις			
Καταθέσεις από τράπεζες	442,754	507,658	457,039
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,023,424	1,976,674	2,969,600
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	13,875	16,169	32,452
Καταθέσεις πελατών	19,267,145	18,998,319	17,530,883
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	640,048	599,992	623,791
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	474,368	379,182	356,697
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	130,873	127,607	104,108
Ομολογιακά δάνεια	644,281	297,636	302,555
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	314,989	302,104	340,220
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34,618	34,634	39,817
Σύνολο υποχρεώσεων	23,986,375	23,239,975	22,757,162
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	79,524	76,939	99,541
Αδιανέμητα κέρδη	1,394,518	1,090,349	1,062,711
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,113,020	1,806,266	1,801,230
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	228,250	220,000	220,000
Δικαιώματα μειοψηφίας	23,995	22,300	22,434
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,365,265	2,048,566	2,043,664
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	26,351,640	25,288,541	24,800,826

¹ Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος ΣΤ9.

E. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας										Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Λοιπά αποθεματικά κεφαλαίου	Αδιανέμητα κέρδη	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
31 Δεκεμβρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	322	1,041,152	74,170	7,142	101,301	16,768	1,858,370	220,000	22,300	2,100,670
Επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17	-	-	-	-	49,197	-	-	(101,301)	-	(52,104)	-	-	(52,104)
31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα) / 1 Ιανουαρίου 2023	44,620	594,358	(21,463)	322	1,090,349	74,170	7,142	-	16,768	1,806,266	220,000	22,300	2,048,566
Κέρδη για την περίοδο	-	-	-	-	349,363	-	-	-	-	349,363	-	1,689	351,052
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/ (ζημιές) μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	-	1,216	818	1,410	-	(99)	3,345	-	6	3,351
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	-	350,579	818	1,410	-	(99)	352,708	-	1,695	354,403
Μερίσματα	-	-	-	-	(22,310)	-	-	-	-	(22,310)	-	-	(22,310)
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	-	-	-	456	-	-	-	-	-	456	-	-	456
Πληρωμή κουπονιού στους Κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1	-	-	-	-	(13,750)	-	-	-	-	(13,750)	-	-	(13,750)
Έκδοση λοιπών συμμετοχικών τίτλων	-	-	-	-	(3,530)	-	-	-	-	(3,530)	220,000	-	216,470
Επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων	-	-	-	-	(6,820)	-	-	-	-	(6,820)	(211,750)	-	(218,570)
30 Σεπτεμβρίου 2023	44,620	594,358	(21,463)	778	1,394,518	74,988	8,552	-	16,669	2,113,020	228,250	23,995	2,365,265

Ε. Οικονομικά αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (συνέχεια)

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας									Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Αδιανέμητα κέρδη	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	986,623	80,060	23,285	113,651	17,659	1,838,793	220,000	22,434	2,081,227
Επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17	-	-	-	76,088	-	-	(113,651)	-	(37,563)	-	-	(37,563)
Αναπροσαρμοσμένα υπόλοιπα 1 Ιανουαρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	1,062,711	80,060	23,285	-	17,659	1,801,230	220,000	22,434	2,043,664
(Ζημιές)/κέρδη για την περίοδο	-	-	-	(18,532)	-	-	-	-	(18,532)	-	1,859	(16,673)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	1,543	-	(13,635)	-	(2,257)	(14,349)	-	-	(14,349)
Συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για την περίοδο	-	-	-	(16,989)	-	(13,635)	-	(2,257)	(32,881)	-	1,859	(31,022)
Αμυντική εισφορά	-	-	-	(4,983)	-	-	-	-	(4,983)	-	-	(4,983)
Πληρωμή κουπονιού στους Κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1	-	-	-	(13,750)	-	-	-	-	(13,750)	-	-	(13,750)
30 Σεπτεμβρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	1,026,989	80,060	9,650	-	15,402	1,749,616	220,000	24,293	1,993,909

ΣΤ. Σημειώσεις

ΣΤ.1 Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη βάση	Άλλα	Απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση
Καθαρά έσοδα από τόκους	572	-	572
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	135	-	135
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα	29	-	29
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	-	6	6
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες*	38	-	38
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	7	-	7
Λοιπά έσοδα	15	-	15
Σύνολο εσόδων	796	6	802
Σύνολο εξόδων	(278)	(22)	(300)
Λειτουργικά κέρδη	518	(16)	502
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(44)	44	-
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(38)	38	-
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	(20)	20	-
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	(88)	(88)
Κέρδη πριν τη φορολογία και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	416	(2)	414
Φορολογία	(63)	-	(63)
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	-	(2)
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	351	(2)	349
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά	(2)	2	-
Κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	349	-	349

* Το Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες στην υποκείμενη βάση περιλαμβάνει το άθροισμα των γραμμών 'Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης', 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες' και 'Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες' όπως περιλαμβάνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

Οι διαφορές επαναταξινόμησης μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης επεξηγούνται πιο κάτω:

- Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (30 Σεπτεμβρίου 2023: μηδέν) περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει γίνει ώστε να συνάδει η παρουσίασή τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.
- 'Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος' ύψους περίπου €6 εκατ. στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αποτελούνται από καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση για να συνάδει η παρουσίασή τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.1 Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

- Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που ανέρχονται σε €20 εκατ. και παρουσιάζονται στα 'Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, στην υποκείμενη βάση παρουσιάζονται σε συνδυασμό με τις πιστωτικές ζημιές δανείων και απομειώσεις.
- Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους περίπου €2 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος.
- Οι 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' και η 'Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν: i) πιστωτικές ζημιές για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €51 εκατ., οι οποίες περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, και ii) πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €6 εκατ. και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €31 εκατ., τα οποία περιλαμβάνονται στην 'Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην υποκείμενη βάση, ώστε να παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις πιστωτικές ζημιές δανείων.

ΣΤ.2 Καταθέσεις πελατών

Η ανάλυση των καταθέσεων πελατών παρουσιάζεται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
<i>Ανά κατηγορία κατάθεσης</i>	€000	€000
Όψεως	10,376,781	10,561,724
Ταμειευτηρίου	2,933,744	2,840,346
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	5,956,620	5,596,249
	19,267,145	18,998,319
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	13,439,298	13,019,109
Ελλάδα	1,841,915	1,933,771
Ηνωμένο Βασίλειο	678,061	706,233
ΗΠΑ	170,306	178,962
Γερμανία	127,612	168,785
Ρουμανία	62,856	69,514
Ρωσία	606,593	700,465
Ουκρανία	297,038	290,050
Λευκορωσία	75,568	83,299
Άλλες χώρες	1,967,898	1,848,131
	19,267,145	18,998,319

Οι καταθέσεις ανά γεωγραφικό τομέα είναι με βάση τη χώρα προέλευσης του διαβατηρίου του τελικού δικαιούχου της κατάθεσης.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.2 Καταθέσεις πελατών (συνέχεια)**

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
<i>Ανά νόμισμα</i>		
Ευρώ	17,354,605	17,067,299
Δολάριο Αμερικής	1,529,637	1,529,548
Αγγλική Στερλίνα	318,810	333,458
Ρωσικό Ρούβλι	1,470	3,466
Ελβετικό Φράγκο	7,986	11,796
Άλλα νομίσματα	54,637	52,752
	19,267,145	18,998,319
<i>Ανά πελατειακό τομέα</i>		
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,984,991	1,915,300
Διεθνείς επιχειρήσεις	138,589	139,898
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,006,880	1,007,555
Ιδιώτες	11,670,190	11,333,783
Αναδιρθώσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	14,700	16,017
– Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	6,993	6,375
– Άλλοι ιδιώτες	11,866	10,152
Ανακτήσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	1,060	1,262
Κέντρο διεθνών εργασιών	3,861,918	3,957,050
Διαχείριση περιουσίας	569,958	610,927
	19,267,145	18,998,319

ΣΤ.3 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	9,894,927	9,917,335
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(190,234)	(178,442)
	9,704,693	9,738,893
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	205,762	214,359
	9,910,455	9,953,252

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, ανά κλάδο της οικονομίας και ανά πελατειακό τομέα, καθώς και ανά γεωγραφική περιοχή παρουσιάζεται πιο κάτω.

Η ανάλυση ανά γεωγραφική περιοχή, για σκοπούς της συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου, βασίζεται στην Πολιτική Κινδύνου Χώρας του Συγκροτήματος που ακολουθείται για την παρακολούθηση των ανοιγμάτων του Συγκροτήματος, σύμφωνα με την οποία τα ανοίγματα αναλύονται ανά κίνδυνο χώρας βάσει της χώρας διαμονής για τα φυσικά πρόσωπα και τη χώρα εγγραφής για τις εταιρείες.

30 Σεπτεμβρίου 2023	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	919,670	322	39	-	15,212	935,243
Βιομηχανία	296,285	44,022	94	-	23,508	363,909
Ξενοδοχεία και εστίαση	934,001	26,954	36,864	-	39,865	1,037,684
Κατασκευές	511,802	8,831	14	-	348	520,995
Ακίνητα	918,931	101,234	1,939	-	51,749	1,073,853
Ιδιώτες	4,535,036	10,384	59,856	13,399	49,679	4,668,354
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	503,535	550	5,241	312	41,950	551,588
Ναυτιλία	22,410	3	-	-	226,465	248,878
Λοιποί κλάδοι	466,865	1	-	2	27,555	494,423
	9,108,535	192,301	104,047	13,713	476,331	9,894,927

30 Σεπτεμβρίου 2023	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	3,361,298	28,076	97	311	184	3,389,966
Διεθνείς επιχειρήσεις	120,718	157,522	43,632	-	420,945	742,817
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	962,748	517	1,196	-	2,344	966,805
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	3,324,919	2,397	29,623	87	17,672	3,374,698
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	943,249	766	507	-	786	945,308
Αναδιρθρώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	51,716	-	627	-	-	52,343
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	35,136	-	494	71	-	35,701
- στεγαστικά	56,959	-	2,659	157	100	59,875
- λοιπά καταναλωτικά	19,889	25	3	-	22	19,939
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	7,163	-	172	169	975	8,479
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	14,759	1	919	2,056	1,163	18,898
- στεγαστικά	54,552	202	15,847	2,498	7,184	80,283
- λοιπά καταναλωτικά	28,811	7	1,173	227	255	30,473
Κέντρο διεθνών εργασιών	87,701	1,630	7,005	8,137	19,383	123,856
Διαχείριση περιουσίας	38,917	1,158	93	-	5,318	45,486
	9,108,535	192,301	104,047	13,713	476,331	9,894,927

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)**

31 Δεκεμβρίου 2022	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	922,093	384	37	-	35	922,549
Βιομηχανία	323,074	44,978	-	-	27,943	395,995
Ξενοδοχεία και εστίαση	928,346	16,565	35,614	-	40,086	1,020,611
Κατασκευές	545,421	8,955	23	1	1,985	556,385
Ακίνητα	978,708	94,823	1,866	-	51,617	1,127,014
Ιδιώτες	4,496,081	11,146	73,120	19,103	54,985	4,654,435
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	551,269	980	5,311	313	37,830	595,703
Ναυτιλία	13,338	-	-	-	173,830	187,168
Λοιποί κλάδοι	427,535	2	-	3	29,935	457,475
	9,185,865	177,833	115,971	19,420	418,246	9,917,335

31 Δεκεμβρίου 2022	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	3,380,542	17,781	50	312	102	3,398,787
Διεθνείς επιχειρήσεις	139,813	152,143	42,327	-	351,025	685,308
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,021,950	1,036	1,451	-	4,174	1,028,611
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	3,272,253	2,450	36,839	186	18,906	3,330,634
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	885,558	856	576	1	905	887,896
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	66,151	-	869	-	932	67,952
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	48,027	-	432	158	384	49,001
- στεγαστικά	70,283	104	1,841	291	114	72,633
- λοιπά καταναλωτικά	24,093	16	21	192	21	24,343
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	19,063	-	452	172	32	19,719
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	26,150	-	1,117	2,664	1,774	31,705
- στεγαστικά	69,790	260	19,778	3,431	9,736	102,995
- λοιπά καταναλωτικά	31,967	12	1,265	49	337	33,630
Κέντρο διεθνών εργασιών	90,652	1,722	8,953	11,964	24,583	137,874
Διαχείριση περιουσίας	39,573	1,453	-	-	5,221	46,247
	9,185,865	177,833	115,971	19,420	418,246	9,917,335

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις στην Κύπρο με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα λογιστικής αξίας ύψους €132,553 χιλ. κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: €106,701 χιλ.).

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αναφέρονται στις 'Άλλες χώρες' περιλαμβάνουν ανοίγματα ύψους €1.8 εκατ. στην Ουκρανία κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: €2.6 εκατ.).

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο**

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο και ανά γεωγραφική ανάλυση (με βάση τη χώρα στην οποία τα δάνεια τυγχάνουν διαχείρισης).

30 Σεπτεμβρίου 2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	8,140,690	1,387,591	324,192	112,014	9,964,487
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(60,284)	(7,827)	(59)	(1,390)	(69,560)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	8,080,406	1,379,764	324,133	110,624	9,894,927
Κύπρος	8,080,222	1,379,764	323,626	110,624	9,894,236
Άλλες χώρες	184	-	507	-	691
	8,080,406	1,379,764	324,133	110,624	9,894,927

31 Δεκεμβρίου 2022	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	7,931,511	1,586,488	372,821	115,544	10,006,364
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(64,255)	(20,885)	(1,803)	(2,086)	(89,029)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335
Κύπρος	7,867,037	1,565,603	368,922	113,458	9,915,020
Άλλες χώρες	219	-	2,096	-	2,315
	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)**

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα:

30 Σεπτεμβρίου 2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,597,281	669,211	82,170	41,304	3,389,966
Διεθνείς επιχειρήσεις	735,542	7,216	39	20	742,817
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	836,601	117,865	3,873	8,466	966,805
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,957,665	381,284	24,658	11,091	3,374,698
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	792,916	127,547	10,712	14,133	945,308
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	3,800	19,439	19,062	10,042	52,343
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	9,167	10,997	13,063	2,474	35,701
- στεγαστικά	4,444	16,172	37,208	2,051	59,875
- λοιπά καταναλωτικά	2,362	3,079	13,733	765	19,939
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	7,330	1,149	8,479
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	17,270	1,628	18,898
- στεγαστικά	-	-	69,225	11,058	80,283
- λοιπά καταναλωτικά	71	-	24,659	5,743	30,473
Κέντρο διεθνών εργασιών	99,005	23,564	1,125	162	123,856
Διαχείριση περιουσίας	41,552	3,390	6	538	45,486
	8,080,406	1,379,764	324,133	110,624	9,894,927

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.5 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)**

31 Δεκεμβρίου 2022	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,502,630	807,282	54,259	34,616	3,398,787
Διεθνείς επιχειρήσεις	685,099	150	35	24	685,308
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	825,123	189,825	3,299	10,364	1,028,611
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,982,436	305,714	30,071	12,413	3,330,634
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	704,959	152,815	14,376	15,746	887,896
Αναδιρθρώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	2,842	34,246	20,689	10,175	67,952
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	12,643	10,603	23,374	2,381	49,001
- στεγαστικά	5,168	22,018	42,155	3,292	72,633
- λοιπά καταναλωτικά	1,713	5,364	16,237	1,029	24,343
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	18,403	1,316	19,719
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	29,339	2,366	31,705
- στεγαστικά	-	-	88,956	14,039	102,995
- λοιπά καταναλωτικά	108	-	28,569	4,953	33,630
Κέντρο διεθνών εργασιών	104,539	31,934	1,254	147	137,874
Διαχείριση περιουσίας	39,996	5,652	2	597	46,247
	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022
	€000	€000
Απομείωση μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	62,374	49,101
Ανακτήσεις από προηγουμένως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(10,310)	(9,392)
Αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	(2,272)	6,221
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις	540	(998)
	50,332	44,932

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (30 Σεπτεμβρίου 2022: περιλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση), και η ανάλυση του υπολοίπου ανά στάδιο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	178,442	591,417
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	35	3,718
Διαγραφές	(54,260)	(180,187)
Τόκοι που (προβλέφθηκαν και) δεν αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	3,643	14,466
Πώληση χαρτοφυλακίου Sinope	-	(5,191)
Επιβάρυνση για την περίοδο	62,374	49,101
30 Σεπτεμβρίου	190,234	473,324
Στάδιο 1	24,473	17,871
Στάδιο 2	35,462	26,826
Στάδιο 3	110,966	370,194
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	19,333	58,433
30 Σεπτεμβρίου	190,234	473,324

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, που περιλαμβάνονται πιο πάνω, των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονταν προς πώληση ανέρχονται σε €300,731 χιλ.. Δεν υπήρχαν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονταν προς πώληση στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Η επιβάρυνση για την περίοδο σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, (30 Σεπτεμβρίου 2022: περιλαμβανομένης της επιβάρυνσης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονταν προς πώληση), ανά στάδιο παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022
	€000	€000
Στάδιο 1	(5,242)	(4,183)
Στάδιο 2	16,485	1,200
Στάδιο 3	51,131	52,084
	62,374	49,101

Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, οι συνολικές μη συμβατικές διαγραφές που καταχωρήθηκαν από το Συγκρότημα ανήλθαν σε €39,663 χιλ. (εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022: €128,264 χιλ.). Το συμβατικό ποσό που είναι σε εκκρεμότητα για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και υπόκεινται ακόμη σε εκτέλεση ανέρχεται σε €491,976 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €972,621 χιλ.).

Έχουν γίνει παραδοχές που αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης καθώς και άλλες σχετικές εκπτώσεις. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης ως βάση για τον υπολογισμό της επικαιροποιημένης αγοραίας αξίας των ακινήτων και γίνονται προσαρμογές σύμφωνα με την κρίση της διοίκησης όπου χρειάζεται, δεδομένης της δυσκολίας για την διαφοροποίηση μεταξύ βραχυπρόθεσμων επιπτώσεων και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών και της έλλειψης στοιχείων στην αγορά για σκοπούς σύγκρισης. Οι παραδοχές έγιναν με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για μελλοντικές αλλαγές στις τιμές των ακινήτων και έχουν γίνει ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις για τον περιορισμό της προβλεπόμενης θετικής αύξησης τιμών ακινήτων στο 0% για όλα τα σενάρια για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η μεσοσταθμισμένη έκπτωση τιμών (συμπεριλαμβανομένης της έκπτωσης για έλλειψη ρευστότητας και των εξόδων πώλησης) που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ανέρχεται περίπου στο 32% για το βασικό σενάριο (31 Δεκεμβρίου 2022: περίπου 32%).

Το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων ακινήτων για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, έχει εκτιμηθεί ότι είναι κατά μέσο όρο στα επτά έτη για το βασικό σενάριο (31 Δεκεμβρίου 2022: μέσος όρος επτά έτη).

Για τον υπολογισμό απομείωσης σε ατομική βάση, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και οι εκπτώσεις τιμών βασίστηκαν στα συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Για συγκεκριμένες περιπτώσεις, μπορεί να ασκηθεί κρίση για την κατηγοριοποίηση σε στάδια κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης σε ατομική βάση.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί το Συγκρότημα με τον κύριο επόπτη του, την ΕΚΤ, και άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς και χρηματοοικονομικούς φορείς όπως την ΕΚΤ και την ΕΑΤ, οι οποίοι παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς όρους και τη διαχείριση/ταξινόμηση συγκεκριμένων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των προβλέψεων.

Οποιαδήποτε διαφοροποίηση σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα υπολογιζόμενα ποσά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Προσαρμογές σε σχέση με τις παρούσες οικονομικές συνθήκες

Οι δύο προσαρμογές που εισήχθησαν το 2022 ως ανταπόκριση στις αβεβαιότητες από τις συνέπειες της Ουκρανικής κρίσης, στον πληθυσμό που αξιολογείται σε συλλογική βάση, και αφορά τα ανοίγματα που θεωρούνται πιο ευάλωτα στις επιπτώσεις της κρίσης συνεχίζουν να εφαρμόζονται κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Αυτές οι προσαρμογές εισήχθησαν για την αντιμετώπιση της αυξημένης αβεβαιότητας από τη γεωπολιτική αστάθεια, τους περιορισμούς στο εμπόριο, τη διαταραχή στην αλυσίδα εφοδιασμού παγκοσμίως, τις αυξήσεις στις τιμές ενέργειας, το περιβάλλον των συνεχώς αυξανόμενων επιτοκίων και τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στο εγχώριο κόστος διαβίωσης. Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την εφαρμογή αυτών των προσαρμογών ήταν η αναστροφή ύψους περίπου €3.5 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (μετά από αναθεώρηση της αξιολόγησης των τομέων που ταξινομήθηκαν ως Υψηλού Κινδύνου και/ή Έγκαιρης Προειδοποίησης) και η καθαρή μεταφορά €25 εκατ. δανείων από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Συγκεκριμένα, η πρώτη προσαρμογή σχετίζεται με τους ιδιώτες που αναμένεται να επηρεαστούν από το αυξημένο κόστος διαβίωσης ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται η ευαισθησία στον πληθωρισμό, όπου εφαρμόζεται σενάριο με υψηλότερο ποσοστό αύξησης στο κόστος διαβίωσης. Εφαρμόζεται υποβάθμιση μιας βαθμίδας στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, αντανakλώντας την αναμενόμενη επίδραση του πληθωρισμού στην πιστοληπτική τους ικανότητα. Η δεύτερη προσαρμογή σχετίζεται με τους τομείς που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως Υψηλού Κινδύνου ή Έγκαιρης Προειδοποίησης ούτως ώστε να αντικατοπτρίζει τη μεικτή αναμενόμενη προστιθέμενη αξία (GVA) σε αυτούς τους τομείς, όπου υπάρχει επιδείνωση. Συγκεκριμένα, η ταξινόμηση κινδύνου στους τομείς πραγματοποιείται συγκρίνοντας την μεικτή αναμενόμενη προστιθέμενη αξία (GVA) για κάθε τομέα με τις προηγούμενες επιδόσεις του (εγγενής) και τις επιδόσεις του έναντι άλλων τομέων (συστημική). Σε περιπτώσεις όπου διαπιστωθεί ότι τόσο οι συστημικοί όσο και οι εγγενείς δείκτες έχουν επιδεινωθεί, ο σχετικός τομέας ταξινομείται ως 'Υψηλού Κινδύνου', ενώ εάν μόνο ένας από τους δύο έχει επιδεινωθεί, τότε ο τομέας ταξινομείται ως 'Έγκαιρης Προειδοποίησης'. Εφαρμόζεται υποβάθμιση μιας βαθμίδας στους τομείς 'Έγκαιρης Προειδοποίησης', ενώ για τομείς Υψηλού Κινδύνου εφαρμόζεται πιο αυστηρή υποβάθμιση αναλόγως.

Επιπλέον, η προσαρμογή που σχετίζεται με την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), που εισήχθη το τέταρτο τρίμηνο του 2022 συγκεκριμένα για να αντιμετωπίσει το περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού που επηρεάζει την οικονομία, εξακολουθεί να εφαρμόζεται κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Με αυτήν την αναπροσαρμογή, έχει τεθεί ως κατώτατο όριο για τις πιθανότητες αθέτησης υποχρέωσης (PDs) το μέγιστο επίπεδο του 2018/2019, στη βάση ότι τα έτη αυτά θεωρούνται πιο κοντά σε ένα σύνηθες επιχειρηματικό περιβάλλον όσον αφορά τα ποσοστά αθέτησης. Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την εφαρμογή αυτών των προσαρμογών ήταν επιβάρυνση ύψους €7.2 εκατ. για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ως αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων της επικαιροποίησης της πιστοληπτικής αξιολόγησης, των μακροοικονομικών δεικτών, της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) και των ορίων βαθμονόμησης καθώς και της μετάβασης μεταξύ σταδίων.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.6 Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Επιπλέον, κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, για τη ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD), η αναπροσαρμογή έχει ενσωματωθεί μέσω της μειωμένης περιόδου αποκατάστασης για ανοίγματα στο Στάδιο 2 και Στάδιο 3 (δηλαδή, έχει μειωθεί η μέγιστη περίοδος που θεωρείται ότι έχει αποκατασταθεί ένας πελάτης). Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ήταν €8.7 εκατ. χρέωση για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Το Συγκρότημα κατέβαλε βέλτιστη προσπάθεια κατά την άσκηση κρίσης ούτως ώστε να εξετάσει όλες τις εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά την αξιολόγηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αξιολογεί τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τις σχετικές οικονομικές προοπτικές σε τριμηνιαία βάση, ούτως ώστε οποιοσδήποτε αλλαγές προκύπτουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, να μπορούν να αντικατοπτριστούν έγκαιρα.

Τμηματοποίηση χαρτοφυλακίου

Η αξιολόγηση απομείωσης σε ατομική βάση πραγματοποιείται όχι μόνο για περιουσιακά στοιχεία που είναι σημαντικά σε ατομική βάση, αλλά και για ανοίγματα με συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται από τη διοίκηση. Τα κριτήρια για τα ανοίγματα που αξιολογούνται σε ατομική βάση βασίζονται στην κρίση της διοίκησης και αναθεωρούνται σε τριμηνιαία βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και αναπροσαρμόζονται ή ενισχύονται αν θεωρηθεί αναγκαίο. Τα κριτήρια επιλογής, ενισχύθηκαν περαιτέρω μέσα στο 2022 ούτως ώστε να περιλαμβάνουν τη σημαντική έκθεση για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες με διαβατήριο από ή τόπο διαμονής τη Ρωσία, την Ουκρανία ή τη Λευκορωσία και/ή επιχειρηματικές δραστηριότητες εντός των εν λόγω χωρών.

ΣΤ.7 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα αναδιάρθρωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανά στάδιο.

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
Στάδιο 1	-	-
Στάδιο 2	443,265	857,356
Στάδιο 3	177,587	215,730
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	22,815	33,212
	643,667	1,106,298

ΣΤ.8 Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Το Συγκρότημα, στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων του, εμπλέκεται σε διενέξεις και νομικές διαδικασίες και υπόκειται σε έρευνες και ανακρίσεις, αιτήματα για παροχή πληροφοριών, ελέγχους, έρευνες, νομικές και άλλες διαδικασίες από τις εποπτικές αρχές, κυβερνητικούς και άλλους δημόσιους φορείς, πραγματικές και επαπειλούμενες, που αφορούν την καταλληλότητα και την επάρκεια των συμβουλών που δόθηκαν στους πελάτες ή την μη παροχή συμβουλών, τις πρακτικές δανεισμού και τιμολόγησης, την πρακτική σε θέματα πωλήσεων και τη γνωστοποίηση πληροφοριών, την τήρηση αρχείων, την αρχειοθέτηση και διάφορα άλλα θέματα. Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της Κυπριακής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα το 2012 και την μετέπειτα αναδιάρθρωση της BOC PCL το 2013 ως αποτέλεσμα των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα, η BOC PCL υπόκειται σε μεγάλο αριθμό νομικών διαδικασιών και ερευνών που είτε προηγούνται, ή προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα μπορεί να συνάψει συμφωνία διακανονισμού. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν ο διακανονισμός αυτός είναι προς το συμφέρον της BOC PCL (ο διακανονισμός αυτός δεν συνιστά παραδοχή αδικήματος) και πραγματοποιείται μόνο μετά από νομική συμβουλή και αφού ληφθούν όλες οι εγκρίσεις από τα αρμόδια όργανα της διοίκησης.

Αναγνωρίστηκαν προβλέψεις για εκείνες τις περιπτώσεις για τις οποίες το Συγκρότημα είναι σε θέση να υπολογίσει πιθανές ζημιές. Η αναγνώριση οποιασδήποτε πρόβλεψης δεν συνιστά παραδοχή αδικοπραγίας ή νομικής ευθύνης. Παρόλο που η έκβαση αυτών των θεμάτων είναι από τη φύση τους αβέβαιη, η διοίκηση πιστεύει ότι, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, έχουν γίνει κατάλληλες προβλέψεις σε σχέση με τις νομικές διαδικασίες, τα κανονιστικά και άλλα θέματα στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται ότι αυτά τα θέματα, όταν ολοκληρωθούν, θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος. Λεπτομέρειες για τις σημαντικές υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη γνωστοποιούνται στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'

Ανασκόπηση

Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' και εφάρμοσε αναδρομικά τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17 όπως απαιτείται από το λογιστικό πρότυπο, αναπροσαρμόζοντας τις συγκριτικές πληροφορίες από την ημερομηνία μετάβασης, 1 Ιανουαρίου 2022, όπως εξηγείται περαιτέρω στο μέρος 'Εφαρμογή Μετάβασης' πιο κάτω.

Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα ολοκληρωμένο νέο λογιστικό πρότυπο για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια. Σε αντίθεση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4, το ΔΠΧΑ 17 παρέχει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο (το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM)) για ασφαλιστήρια συμβόλαια, που συμπληρώνεται από την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής (VFA) για συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής που είναι ουσιαστικά συμβάσεις υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις, και την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (PAA) που αφορά κυρίως ασφαλιστήρια συμβόλαια μικρής διάρκειας. Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου λογιστικού προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι τα ακόλουθα:

- i. Η επιμέτρηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών, ενσωματώνοντας μια ρητή προσαρμογή κινδύνου, και επαναμέτρηση τους σε κάθε περίοδο αναφοράς (οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης)
- ii. Ένα συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) που είναι ίσο και αντίθετο με οποιοδήποτε αρχικό κέρδος που προκύπτει από τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης μιας ομάδας συμβολαίων. Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών αντιπροσωπεύει τη μη δεδουλευμένη κερδοφορία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που παρέχεται η υπηρεσία (δηλαδή της περιόδου κάλυψης)
- iii. Ορισμένες αλλαγές στην αναμενόμενη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών προσαρμόζονται έναντι του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών και συνεπώς αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την εναπομείνουσα συμβατική περίοδο που θα παρασχεθεί η υπηρεσία
- iv. Η αναγνώριση των εσόδων και εξόδων ασφαλιστικών υπηρεσιών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων γίνεται βάσει των υπηρεσιών που παρέχονται κατά τη διάρκεια της περιόδου
- v. Τα αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες (δεδουλευμένα έσοδα μείον πραγματοποιηθείσες ζημιές) παρουσιάζονται ξεχωριστά από τα έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης
- vi. Εκτενείς γνωστοποιήσεις για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα αναγνωρισμένα ποσά από ασφαλιστήρια συμβόλαια και τη φύση και την έκταση των κινδύνων που προκύπτουν από αυτά τα συμβόλαια.

Εφαρμογή μετάβασης

Το πρότυπο εφαρμόζεται αναδρομικά χρησιμοποιώντας την πλήρως αναδρομική προσέγγιση (FRA) ως εάν να εφαρμοζόταν από πάντα, εκτός εάν δεν είναι πρακτικά εφικτό, οπότε εφαρμόζεται είτε η τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (MRA) είτε η προσέγγιση της εύλογης αξίας (FVA). Πραγματοποιήθηκαν αξιολογήσεις για την πρακτικότητα της εφαρμογής της προσέγγισης με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17 όπου λήφθηκε υπόψη η διαθεσιμότητα της πληροφόρησης και των συστημάτων και η απαίτηση να μην γίνει εκ των υστέρων χρήση της αποκτηθείσας γνώσης στις μετρήσεις. Μετά την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων για τη την πρακτικότητα της εφαρμογής της προσέγγισης, το Συγκρότημα εφάρμοσε τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- Την πλήρως αναδρομική προσέγγιση (FRA) για όλες τις ομάδες συμβολαίων γενικού κλάδου και για τα ομαδικά συμβόλαια του κλάδου ζωής ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης.
- Την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (MRA) για τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021.
- Την προσέγγιση της εύλογης αξίας (FVA) για τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, που εκδόθηκαν πριν από το 2016.

ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης

Κατά τη μετάβαση την 1 Ιανουαρίου 2022, σύμφωνα και με τις γνωστοποιήσεις στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022, τα Συνολικά Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος και τα Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μειώθηκαν κατά €37,563 χιλ., αντικατοπτρίζοντας τη συνολική επίδραση της εξάλειψης της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF) και της επιμέτρησης των ασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, μετά τη σχετική φορολογική επίδραση. Παρομοίως, προσαρμόζοντας την επίδραση του ΔΠΧΑ 17 στα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα Συνολικά Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος και τα Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως είχαν γνωστοποιηθεί σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, μειώθηκαν κατά €52,104 χιλ. όπως αναλύεται παρακάτω.

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβολαία' (συνέχεια)****ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)**

	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
ΔΠΧΑ 4 Συνολικά Ίδια Κεφάλαια	2,081,227	2,100,670
ΔΠΧΑ 4 Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,838,793	1,858,370
Εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	(129,890)	(115,776)
Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	(43,731)	(41,863)
Αποαναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 και αναγνώριση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης και της προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17	129,255	97,028
Φορολογική επίδραση (συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής επίδρασης στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ)	7,079	9,601
Λοιπά	(276)	(1,094)
Συνολική επίδραση των αναπροσαρμογών του ΔΠΧΑ 17	(37,563)	(52,104)
ΔΠΧΑ 17 Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,801,230	1,806,266
ΔΠΧΑ 17 Συνολικά ίδια κεφάλαια	2,043,664	2,048,566

Η μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων του Συγκροτήματος κατά €52,104 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 περιλαμβάνει την εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF) και της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, που είχε ως αποτέλεσμα την καθαρή μείωση κατά €101,301 χιλ. και την επαναμέτρηση των ασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών) που είχε ως αποτέλεσμα την καθαρή αύξηση των ιδίων κεφαλαίων κατά €49,197 χιλ..

Κατά τη μετάβαση την 1 Ιανουαρίου 2022, τα Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας αυξήθηκαν κατά €92,327 χιλ.. Προσαρμόζοντας την επίδραση του ΔΠΧΑ 17 στα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η επίδραση στα Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκαν σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 αυξήθηκαν κατά €63,672 χιλ. όπως αναλύεται παρακάτω.

	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
ΔΠΧΑ 4 Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,654,759	1,690,048
Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	(43,731)	(41,863)
Αποαναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 και αναγνώριση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης και της προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17	129,255	97,028
Φορολογική επίδραση (συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής επίδρασης στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ)	7,079	9,601
Λοιπά	(276)	(1,094)
Συνολική επίδραση των αναπροσαρμογών του ΔΠΧΑ 17	92,327	63,672
ΔΠΧΑ 17 Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,747,086	1,753,720

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' (συνέχεια)****ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)**

Η Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση όπως αναπροσαρμόστηκε για το ΔΠΧΑ 17 και όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 παρουσιάζεται πιο κάτω.

	Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022	
	ΔΠΧΑ 17 (αναπροσαρμο- σμένα)	ΔΠΧΑ 4 (όπως παρουσιάστηκαν προηγουμένως)
	€000	€000
Έσοδα από τόκους	428,849	428,849
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	22,119	22,119
Έξοδα από τόκους	(65,721)	(65,821)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(14,840)	(14,840)
<i>Καθαρά έσοδα από τόκους</i>	370,407	370,307
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	202,583	202,583
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(10,299)	(10,299)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	31,291	31,291
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα	(614)	10,052
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	5,235	5,235
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ανασφάλισης	4,075	-
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	60,530	-
Καθαρά αποτελέσματα από ανασφαλιστικές υπηρεσίες	(20,039)	-
Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές συμβάσεις	-	114,681
Έξοδα από υποχρεώσεις από ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές συμβάσεις	-	(43,542)
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(999)	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,970	13,970
Λοιπά έσοδα	16,681	16,681
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>	672,821	709,960
Δαπάνες προσωπικού	(285,154)	(294,361)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(38,492)	(38,492)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(11,880)	(11,880)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(157,916)	(166,365)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>	179,379	198,862
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(59,087)	(59,529)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(29,549)	(29,549)
Κέρδη πριν τη φορολογία	90,743	109,784
Φορολογία	(31,312)	(35,812)
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	59,431	73,972
Αναλογούντα σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	56,565	71,106
Δικαιώματα μειοψηφίας	2,866	2,866
Κέρδη για το έτος	59,431	73,972
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	12.7	15.9

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' (συνέχεια)****ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)**

Ο Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την ημερομηνία μετάβασης και στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 και όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, παρουσιάζεται πιο κάτω.

	ΔΠΧΑ 17 (αναπροσαρμοσμένα)		ΔΠΧΑ 4 (όπως παρουσιάστηκαν προηγουμένως)	
	31 Δεκεμβρίου 2022	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022	1 Ιανουαρίου 2022
	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,567,258	9,230,883	9,567,258	9,230,883
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	204,811	291,632	204,811	291,632
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	48,153	6,653	48,153	6,653
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	190,209	199,194	190,209	199,194
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	467,375	748,695	467,375	748,695
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	2,046,119	1,191,274	2,046,119	1,191,274
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,953,252	9,836,405	9,953,252	9,836,405
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	542,321	551,797	542,321	551,797
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	609,054	583,777	639,765	616,219
Αποθέματα ακινήτων	1,041,032	1,111,604	1,041,032	1,111,604
Επενδύσεις σε ακίνητα	85,099	117,745	85,099	117,745
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	227,934	265,942	227,521	265,481
Ακίνητα και εξοπλισμός	253,378	252,130	253,378	252,130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	52,546	54,144	168,322	184,034
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	-	358,951	-	358,951
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	25,288,541	24,800,826	25,434,615	24,962,697
Υποχρεώσεις				
Καταθέσεις από τράπεζες	507,658	457,039	507,658	457,039
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	1,976,674	2,969,600	1,976,674	2,969,600
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16,169	32,452	16,169	32,452
Καταθέσεις πελατών	18,998,319	17,530,883	18,998,319	17,530,883
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	599,992	623,791	679,952	736,201
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	379,182	356,697	384,004	361,977
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	127,607	104,108	127,607	104,108
Ομολογιακά δάνεια	297,636	302,555	297,636	302,555
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	302,104	340,220	302,104	340,220
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34,634	39,817	43,822	46,435
Σύνολο υποχρεώσεων	23,239,975	22,757,162	23,333,945	22,881,470
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	594,358	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	76,939	99,541	178,240	213,192
Αδιανέμητα κέρδη	1,090,349	1,062,711	1,041,152	986,623
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,806,266	1,801,230	1,858,370	1,838,793
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220,000	220,000	220,000	220,000
Δικαιώματα μειοψηφίας	22,300	22,434	22,300	22,434
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,048,566	2,043,664	2,100,670	2,081,227
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	25,288,541	24,800,826	25,434,615	24,962,697

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)**ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' (συνέχεια)****ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)**

Η Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022 στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, όπως αναπροσαρμόστηκε για το ΔΠΧΑ 17 και όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 παρουσιάζεται παρακάτω:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2022		
	ΔΠΧΑ 4 (όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως)	ΔΠΧΑ 17 προσαρμογές	ΔΠΧΑ 17 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000	€000
Κύκλος εργασιών	630,326	-	630,326
Έσοδα από τόκους	280,505	-	280,505
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	14,692	-	14,692
Έξοδα από τόκους	(49,826)	47	(49,779)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(11,037)	-	(11,037)
<i>Καθαρά έσοδα από τόκους</i>	<i>234,334</i>	<i>47</i>	<i>234,381</i>
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	149,341	-	149,341
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(7,241)	-	(7,241)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	21,464	-	21,464
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	8,529	(10,365)	(1,836)
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	2,179	-	2,179
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ανασφάλισης	-	3,536	3,536
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	-	44,256	44,256
Καθαρά αποτελέσματα από ανασφαλιστικές υπηρεσίες	-	(13,929)	(13,929)
Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές συμβάσεις	61,030	(61,030)	-
Έξοδα από υποχρεώσεις από ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές συμβάσεις	(13,061)	13,061	-
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(583)	-	(583)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	11,175	-	11,175
Λοιπά έσοδα	11,945	-	11,945
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>	<i>479,112</i>	<i>(24,424)</i>	<i>454,688</i>
Δαπάνες προσωπικού	(250,532)	7,361	(243,171)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(26,616)	-	(26,616)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(3,402)	-	(3,402)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(120,764)	6,196	(114,568)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>	<i>77,798</i>	<i>(10,867)</i>	<i>66,931</i>
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(47,764)	239	(47,525)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(17,474)	-	(17,474)
Κέρδη πριν τη φορολογία	12,560	(10,628)	1,932
Φορολογία	(19,819)	1,214	(18,605)
Κέρδη μετά τη φορολογία για την περίοδο	(7,259)	(9,414)	(16,673)
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(9,118)	(9,414)	(18,532)
Δικαιώματα μειοψηφίας	1,859	-	1,859
Κέρδη για την περίοδο	(7,259)	(9,414)	(16,673)
Βασικά κέρδη ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(2.0)	(2.2)	(4.2)
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	(2.0)	(2.2)	(4.2)

ΣΤ. Σημειώσεις (συνέχεια)

ΣΤ.9 ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' (συνέχεια)

ΣΤ.9.1 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Λεπτομέρειες για τις λογιστικές πολιτικές και κρίσεις και περαιτέρω ανάλυση της ποσοτικής επίδρασης της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 17 γνωστοποιούνται στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023 στη Σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου

Z.1 Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις Πιστωτικού κινδύνου

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση τα πρότυπα αναφοράς της EAT.

30 Σεπτεμβρίου 2023	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ^{1,2}	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	42,713	-	-	-	8	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	224,913	1,062	16,614	695	4,276	478	408	404
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,054,068	142,125	413,657	90,941	105,298	72,386	54,682	50,095
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ³	3,114,416	83,427	170,658	32,531	50,733	31,155	12,094	9,148
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ³	3,796,121	120,465	379,362	84,708	82,977	63,337	51,977	48,621
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	511,360	4,602			8,917			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	921,394	28,686			20,473			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,175,864	15,098			8,186			
Ακίνητα	1,060,237	29,954			21,770			
Βιομηχανία	361,165	5,997			4,398			
Άλλοι κλάδοι	1,024,048	57,788			41,554			
Νοικοκυριά	4,778,995	214,646	213,396	104,942	80,652	51,515	29,884	23,583
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ³	3,745,519	176,666	188,388	91,366	47,285	32,579	23,870	18,598
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ³	591,728	31,542	23,697	14,282	23,672	13,439	5,344	4,462
Σύνολο στον ισολογισμό	10,100,689	357,833	643,667	196,578	190,234	124,379	84,974	74,082

¹ Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

² Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (αφορά κυρίως τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του συμβατικού ποσού που είναι σε εκκρεμότητα και της εύλογης αξίας των δανείων που αποκτήθηκαν και φέρει αρνητικό υπόλοιπο) περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και κατά συνέπεια επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

³ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.1 Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις Πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2022	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ^{1,2}	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	39,766	-	-	-	25	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	186,281	3,202	11,665	2,825	6,008	2,332	2,453	2,250
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,134,784	144,522	950,499	91,100	100,265	69,212	53,940	44,957
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ³	3,492,414	84,493	449,891	33,140	53,939	33,882	17,643	11,683
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ³	3,975,290	120,445	895,971	80,980	76,385	58,414	47,047	41,152
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	549,921	11,949			13,319			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	909,438	20,783			15,907			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,164,979	20,824			9,543			
Ακίνητα	1,108,581	20,281			19,738			
Βιομηχανία	392,843	9,429			4,033			
Άλλοι κλάδοι	1,009,022	61,256			37,725			
Νοικοκυριά	4,770,863	260,629	290,556	143,140	72,144	54,643	37,362	32,087
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ³	3,785,834	220,354	253,794	125,994	45,805	37,616	29,759	25,751
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ³	547,490	37,622	42,719	21,235	20,355	14,628	8,543	7,486
Σύνολο στον ισολογισμό	10,131,694	408,353	1,252,720	237,065	178,442	126,187	93,755	79,294

1. Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

2. Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (αφορά κυρίως τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του συμβατικού ποσού που είναι σε εκκρεμότητα και της εύλογης αξίας των δανείων που αποκτήθηκαν και φέρει αρνητικό υπόλοιπο) περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και κατά συνέπεια επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

3. Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να καλύπτει τους επιχειρηματικούς κινδύνους και να υποστηρίζει τη στρατηγική του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ εφαρμόστηκαν μέσω του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD), οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση, στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα και είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/876 (Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II)) και η Οδηγία (ΕΕ) 2019/878 (Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V))). Επειδή πρόκειται για τροποποιητικό κανονισμό, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν άμεσα σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1), και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οι τροποποιήσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή στις 28 Ιουνίου 2021 είναι επιπρόσθετες αυτών που τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο 2020 μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873, ο οποίος, μεταξύ άλλων, επέσπευσε την εφαρμογή ορισμένων τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) προς αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Οι κυριότερες τροποποιήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873 που επηρέασαν τους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επίπτωση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για ΜΜΕ (χαμηλότερα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία (RWAs)), την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης της επίπτωσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας με τη σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022 (μείωση αναπροσαρμογής στο 25% το 2022 και 50% το 2023) και επισπεύδοντας την εφαρμογή των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) (τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2020). Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 εισήγαγε προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφαρμόσει από το τρίτο τρίμηνο του 2020. Η προσωρινή χαλάρωση ήταν σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τον Οκτώβριο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στη νομοθεσία της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 περιλαμβάνει:

- πρόταση για Κανονισμό (που συνήθως αναφέρεται ως 'Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων III (CRR III)') με σκοπό την τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο προσαρμογής της πιστωτικής αποτίμησης, το λειτουργικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το 'output floor',
- πρόταση για Οδηγία (που συνήθως αναφέρεται ως 'Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων VI (CRD VI)') με σκοπό την τροποποίηση της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με τις εποπτικές εξουσίες, τις κυρώσεις, τα υποκαταστήματα τρίτων χωρών και τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και σχετικούς με τη διακυβέρνηση κινδύνους (ESG), και
- πρόταση για Κανονισμό για τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με τον προληπτικό εποπτικό χειρισμό των παγκόσμια συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων (G-SII) με στρατηγική έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης από πολλαπλά σημεία εισόδου και τη μεθοδολογία για την έμμεση συμμετοχή σε επιλέξιμα μέσα για ικανοποίηση της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

Ζ. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Ζ.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους.

Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2022. Τον Φεβρουάριο του 2023, η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (ECON) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων τροποποιήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής και, επί του παρόντος, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 βρίσκεται στο τελικό στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ. Τον Ιούνιο 2023, διαπραγματευτές από την προεδρία του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). Αναμένεται ότι το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ως αναφέρεται για εποπτικούς σκοπούς ανέρχεται σε 15.2% και ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ως αναφέρεται για εποπτικούς σκοπούς ανέρχεται σε 20.4% με μεταβατικές διατάξεις. Συμπεριλαμβανομένων των μη επισκοπημένων κερδών για το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και πρόβλεψης για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό (payout) 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το οποίο αντιστοιχεί στο υψηλότερο ποσοστό ('payout') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος σύμφωνα με τις αρχές του Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της (ΕΕ) αριθ. 241/2014 σε σχέση με προβλέψεις για μερίσματα και επιβαρύνσεις, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ανέρχονται σε 15.8% και 21.0% αντίστοιχα. Με βάση την τελευταία απόφαση ΔΕΕΑ, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση. Η πρόβλεψη για μέρισμα δεν αποτελεί δέσμευση για καταβολή μερίσματος ούτε αποτελεί εγγύηση ή διαβεβαίωση ότι θα γίνει καταβολή μερίσματος. Η προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία ορίζεται ως τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) και αφού ληφθούν υπόψη διανομές για λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως το κουπόνι για τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.

Ελάχιστες Εποπτικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	30 Σεπτεμβρίου 2023	2022
Πυλώνας Ι – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	4.50%	4.50%
Πυλώνας ΙΙ – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	1.73%	1.83%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)*	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) *	1.50%	1.25%
Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB)	0.04%	0.02%
Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	10.27%	10.10%

* Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

** Αναμενόμενη αύξηση 0.375% ανά έτος, έως ότου εφαρμοστεί πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25%.

Ελάχιστες Εποπτικές Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	30 Σεπτεμβρίου 2023	2022
Πυλώνας Ι – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	8.00%	8.00%
Πυλώνας ΙΙ – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	3.08%	3.26%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)*	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)**	1.50%	1.25%
Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB)	0.04%	0.02%
Ελάχιστες Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	15.12%	15.03%

* Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

** Αναμενόμενη αύξηση 0.375% ανά έτος, έως ότου εφαρμοστεί πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25%.

Η ελάχιστη απαίτηση του Πυλώνα Ι για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας που ανέρχεται στο 8.00%, δύναται να επιτευχθεί, επιπρόσθετα από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4.50%, μέχρι 1.50% με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2).

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Το Συγκρότημα υπόκειται επίσης σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για ρίσκα που δεν καλύπτονται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα Ι (συμπληρωματικές απαιτήσεις Πυλώνα ΙΙ). Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο επιτρέπει τη χρήση Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και Κεφαλαίων Κατηγορίας 2 (T2) για κάλυψη μέρους των εν λόγω απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ (P2R) και δεν απαιτεί αποκλειστικά τη χρήση Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1).

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 ξεπερνά τόσο τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι όσο και τις συμπληρωματικές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R). Σημειώνεται, ωστόσο, ότι οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα ΙΙ (P2R) γίνονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Στα πλαίσια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2022, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2022 που λήφθηκε τον Δεκέμβριο 2022 και τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023, η απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) αναθεωρήθηκε σε 3.08%, σε σύγκριση με το επίπεδο του 3.26% που ίσχυε προηγουμένως. Η αναθεωρημένη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) περιλαμβάνει αναθεωρημένη επιπρόσθετη απαίτηση Πυλώνα ΙΙ ύψους 0.33%, σε σύγκριση με το επίπεδο του 0.26% που ίσχυε προηγουμένως και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) είναι δυναμική και μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με τα στοιχεία ΜΕΔ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και το επίπεδο προβλέψεων. Μη λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, η απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) έχει μειωθεί από 3.00% σε 2.75%. Ως αποτέλεσμα, οι απαιτήσεις για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις και για Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος μειώθηκαν, μη λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη σταδιακή εφαρμογή του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII. Η ΕΚΤ έχει επίσης διατηρήσει στο ίδιο επίπεδο τη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) Πυλώνα ΙΙ (P2G).

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το ποσό που αντιστοιχεί στην προαναφερθείσα επιπρόσθετη απαίτηση Πυλώνα ΙΙ ύψους 0.33% και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις αφαιρείται από το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και επομένως η απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) αναμένεται να μειωθεί σε 2.75% από την 1 Ιανουαρίου 2024. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, η αφαίρεση από το κεφάλαιο αντιστοιχεί σε 33 μονάδες βάσης.

Η ΚΤΚ με βάση τις διατάξεις του Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB), όπως προκύπτει από τη μεθοδολογία που αναφέρεται στον νόμο. Το Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 έχει υπολογιστεί σε περίπου 0.04%.

Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η ΚΤΚ, στα πλαίσια της αναθεωρημένης μεθοδολογίας που περιγράφεται στη μακροπροληπτική πολιτική της, αποφάσισε να αυξήσει το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο του κάθε αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Το νέο ποσοστό 0.50% πρέπει να ισχύσει από τις 30 Νοεμβρίου 2023. Επιπλέον, στις 2 Ιουνίου 2023, η ΚΤΚ ανακοίνωσε την απόφασή της να αυξήσει το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) στο 1.00% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο του κάθε εξουσιοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Η εν λόγω αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) θα τεθεί σε ισχύ από τις 2 Ιουνίου 2024. Με βάση τα παραπάνω, το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) για το Συγκρότημα αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, η ΚΤΚ είναι επίσης η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) και τον καθορισμό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η BOC PCL έχει προσδιοριστεί ως O-SII και από τον Νοέμβριο 2021 το ποσοστό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII είχε καθοριστεί στο 1.50%. Το Απόθεμα Ασφαλείας O-SII τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019, αρχικά στο 0.50%. Το ποσοστό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονταν σε 1.25% και εφαρμόστηκε πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2023, και σήμερα ανέρχεται στο 1.50%. Τον Οκτώβριο 2023, η ΚΤΚ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επαναξιολόγησης του καθορισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων που πληρούν τον ορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) καθώς και του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII που πρέπει να πληρούν. Το ποσοστό Αποθέματος Ασφαλείας O-SII του Συγκροτήματος αναθεωρήθηκε σε 2.25% με σταδιακή εφαρμογή κατά 37.5 μονάδες βάσης σε 1.875% την 1 Ιανουαρίου 2024 και κατά επιπλέον 37.5 μονάδες βάσης σε 2.25% την 1 Ιανουαρίου 2025.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Η απαίτηση για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις κατά τις 30 Σεπτεμβρίου καθορίστηκε σε 10.27%, και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 1.73%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.50% (με πλήρη εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25% όπως αναφέρεται πιο πάνω) και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους 0.04%. Η απαίτηση για ελάχιστο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις καθορίστηκε σε 15.12%, και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.08%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους 0.04%.

Το Συγκρότημα υπόκειται στην απαίτηση του Πυλώνα Ι για δείκτη Μόχλευσης 3%.

Οι πιο πάνω ελάχιστοι δείκτες ισχύουν τόσο για την BOC PCL όσο και για το Συγκρότημα

Σε συνέχεια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2023, και με βάση την προκαταρκτική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2023 που λήφθηκε τον Οκτώβριο 2023 και τίθεται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024 (με την επιφύλαξη τελικής επιβεβαίωσης από την ΕΚΤ), οι απαιτήσεις για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις και για Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2024, αναμένεται να μειωθούν μη λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη σταδιακή εφαρμογή του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII και την αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) που αναφέρεται πιο πάνω, αντικατοπτρίζοντας την κατάργηση της επιπρόσθετης απαίτησης Πυλώνα ΙΙ που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, κατόπιν την απόφασης του Συγκροτήματος να αφαιρεί το πόσο αυτό απευθείας από τα ίδια κεφάλαια. Την 1 Ιανουαρίου 2024 η απαίτηση για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος αναμένεται να καθοριστεί σε περίπου 10.92%, και να αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 1.55%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.88% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.50%. Την 1 Ιανουαρίου 2024, η απαίτηση για ελάχιστο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις αναμένεται να καθοριστεί σε περίπου 15.63%, και να αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 2.75%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.88% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.50%. Η ΕΚΤ έχει επίσης παράσχει αναθεωρημένο χαμηλότερο ποσοστό μη δημόσιας καθοδήγησης για πρόσθετα αποθέματα Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) Πυλώνα ΙΙ (P2G). Από τις 2 Ιουνίου 2024, οι απαιτήσεις για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και για Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας αναμένεται να αυξηθούν κατά περίπου 0.50% ως αποτέλεσμα την αύξησης του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) ως περιγράφεται πιο πάνω.

Με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και τη μεθοδολογία της ΔΕΕΑ 2018 του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για τις κατευθυντήριες γραμμές του Πυλώνα ΙΙ (P2G) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιονδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ή Συνδυασμένη Απαίτηση Αποθέματος Ασφαλείας (CBR)), και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς (μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων) παρουσιάζεται πιο κάτω:

Εποπτικά κεφάλαια	Συγκρότημα		BOC PCL	
	30 Σεπτεμβρίου 2023 ¹	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα) ²	30 Σεπτεμβρίου 2023 ¹	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα) ²
	€000	€000	€000	€000
Μεταβατικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ³	1,564,886	1,540,292	1,527,825	1,509,056
Πρόσθετα Μεταβατικά Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	228,250	220,000	228,250	220,000
Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)	300,000	300,000	300,000	300,000
Μεταβατικά συνολικά ίδια κεφάλαια	2,093,136	2,060,292	2,056,075	2,029,056
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος ⁴	9,252,780	9,103,330	9,240,080	9,150,831
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	-	-	-	-
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	1,010,885	1,010,885	997,720	997,720
Σύνολο σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων	10,263,665	10,114,215	10,237,800	10,148,551
Με μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.2	15.2	14.9	14.9
Δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	20.4	20.4	20.1	20.0
Δείκτης Μόχλευσης	6.9	7.0	6.7	6.9

¹ Περιλαμβάνει επισκοπημένα κέρδη για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 βάσει της απόφασης (ΕΕ) (2015/656) της ΕΚΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται να συμπεριληφθούν ενδιάμεσα κέρδη ή κέρδη τελικής χρήσης στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό (payout) 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το οποίο αντιστοιχεί με το υψηλότερο ποσοστό ('payout') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος σύμφωνα με τις αρχές του Κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμού της (ΕΕ) αριθ. 241/2014 σε σχέση με προβλέψιμα μερίσματα και επιβαρύνσεις. Με βάση την τελευταία απόφαση ΔΕΕΑ, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση. Η πρόβλεψη για μέρισμα δεν αποτελεί δέσμευση για καταβολή μερίσματος ούτε αποτελεί εγγύηση ή διαβεβαίωση ότι θα γίνει καταβολή μερίσματος. Περιλαμβάνοντας τα κέρδη για το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), ο δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων και ο Δείκτης Μόχλευσης, ανέρχονται σε 15.8%, 21.0% και 7.1% αντίστοιχα για το Συγκρότημα και σε 15.5%, 20.7% και 7.0% αντίστοιχα για την BOC PCL στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

² Οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως παρουσιάζονταν προηγουμένως στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 και στις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III για το έτος 2022, αναπροσαρμόστηκαν σε συνέχεια της έγκρισης της ΕΚΤ για πληρωμή μερίσματος τον Απρίλιο 2023 και της πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023 για πληρωμή τελικού μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συνολικής διανομής ύψους €22,310 χιλ.·

³ Τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) περιλαμβάνουν αφαιρέσεις λόγω κανονιστικών διατάξεων, που αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους €26,910 χιλ. για το Συγκρότημα και €17,786 χιλ. για την BOC PLC στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: €30,421 χιλ. για το Συγκρότημα και €25,445 χιλ. για την BOC PCL). Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ποσό ύψους €10,645 χιλ., που άφορα άυλα περιουσιακά στοιχεία, θεωρείται ότι αποτιμάται κατά συνετό τρόπο για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και δεν αφαιρείται από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (31 Δεκεμβρίου 2022: €12,934 χιλ.).

⁴ Περιλαμβάνει τις Προσαρμογές Πιστωτικής Αποτίμησης (CVA).

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς μεταβατικές διατάξεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Συγκρότημα		BOC PCL	
	30 Σεπτεμβρίου 2023 ^{1,2}	31 Δεκεμβρίου 2022 ^{3,4}	30 Σεπτεμβρίου 2023 ^{1,2}	31 Δεκεμβρίου 2022 ^{3,4}
Χωρίς μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.2	14.5	14.8	14.1
Δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	20.3	19.6	20.0	19.3
Δείκτης Μόχλευσης	6.8	6.7	6.7	6.5

¹ Περιλαμβάνει επισκοπημένα κέρδη για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 βάσει της απόφασης (ΕΕ) (2015/656) της ΕΚΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται να συμπεριληφθούν ενδιάμεσα κέρδη ή κέρδη τελικής χρήσης στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό (payout) 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το οποίο αντιστοιχεί με το υψηλότερο ποσοστό ('payout') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος σύμφωνα με τις αρχές του Κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμού της (ΕΕ) αριθ. 241/2014 σε σχέση με προβλέψιμα μερίσματα και επιβαρύνσεις. Με βάση την τελευταία απόφαση ΔΕΕΑ, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση. Η πρόβλεψη για μερίσμα δεν αποτελεί δέσμευση για καταβολή μερίσματος ούτε αποτελεί εγγύηση ή διαβεβαίωση ότι θα γίνει καταβολή μερίσματος. Περιλαμβάνοντας τα κέρδη για το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), ο δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων και ο Δείκτης Μόχλευσης, ανέρχονται σε 15.7%, 20.9% και 7.0% αντίστοιχα για το Συγκρότημα και σε 15.5%, 20.6% και 6.9% αντίστοιχα για την BOC PCL στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

² Χωρίς τις ισχύουσες μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9.

³ Χωρίς τις ισχύουσες μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9 και χωρίς εφαρμογή του προσωρινού χειρισμού ορισμένων μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR).

⁴ Οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως παρουσιάζονταν προηγουμένως στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 και στις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III για το έτος 2022, αναπροσαρμόστηκαν σε συνέχεια της έγκρισης της ΕΚΤ για πληρωμή μερίσματος τον Απρίλιο 2023 και πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023 για πληρωμή τελικού μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συνολικής διανομής ύψους €22,310 χιλ..

Κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από την σταδιακή εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9 και άλλων μεταβατικών διατάξεων την 1 Ιανουαρίου 2023, τις προβλέψεις και απομειώσεις, την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1, το κόστος αναχρηματοδότησης των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1, την αφαίρεση από το Κεφάλαιο ύψους 0.33% σε σχέση με τις προσδοκίες της ΕΚΤ για ΜΕΔ, άλλες μεταβολές και την αύξηση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων, και επηρεάστηκε θετικά από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και το μερίσμα ύψους €50 εκατ. που διανεμήθηκε στην BOC PCL τον Φεβρουάριο 2023 από τη θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία του κλάδου ζωής. Ως αποτέλεσμα, περιλαμβάνοντας τα μη επισκοπημένα κέρδη του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) αυξήθηκε κατά περίπου 60 μονάδες βάσης κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ενώ χωρίς μεταβατικές διατάξεις αυξήθηκε κατά περίπου 130 μονάδες βάσης.

Επιπρόσθετα, εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με επιτόπια επιθεώρηση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τον Ιούνιο του 2021, η επίδραση της οποίας είναι 14 μονάδες βάσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 μειωμένη σε σχέση με τις 26 μονάδες βάσης κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2022 κυρίως λόγω απομείωσης που αναγνωρίστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Τον Ιούνιο του 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου ύψους €220 εκατ. (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου').

Τα έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου έχουν χορηγηθεί υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL για γενικούς εταιρικούς σκοπούς. Το δάνειο πληροί τις προϋποθέσεις ως Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 για την BOC PCL.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία κάλεσε τους κατόχους των υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου ονομαστικής αξίας €220 εκατ., με ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης το Δεκέμβριο του 2023 να προσφέρουν τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 έκδοσης του 2018 (τα 'Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') για αγορά από την Εταιρία με τιμή αγοράς ίση με 103 % της ονομαστικής αξίας τους. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €8 εκατ. που παρέμειναν σε ισχύ, περιλαμβάνονται στα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 και στα Συνολικά Κεφάλαια, η επίδραση των οποίων είναι περίπου 8 μονάδες βάσης στον Δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις θυγατρικών εταιρειών

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος, οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ και η EuroLife Ltd, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η εποπτευόμενη επενδυτική εταιρεία του Συγκροτήματος (ΚΕΠΕΥ), ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), συμμορφώνεται με τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Το 2021 τέθηκε σε ισχύ το νέο καθεστώς προληπτικής εποπτείας για τις Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ('ΕΠΕΥ') με την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033 ('IFR') σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας των ΕΠΕΥ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 ('IFD') σχετικά με την προληπτική εποπτεία των ΕΠΕΥ. Με βάση το νέο καθεστώς η CISCO έχει ταξινομηθεί ως μη συστημική εταιρεία 'Κλάσης 2' και υπόκειται πλήρως στο νέο καθεστώς IFR/IFD. Τον Φεβρουάριο 2023, οι εργασίες της ρυθμιζόμενης εταιρείας Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και φύλαξης Ταμείων του Συγκροτήματος, BOC Asset Management Ltd, απορροφήθηκαν από την CISCO και η BOC Asset Management Ltd διαλύθηκε χωρίς να ρευστοποιηθεί. Η θυγατρική εταιρεία παροχής υπηρεσιών πληρωμών του Συγκροτήματος, η JCC Payment Systems Ltd, συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή το Μάιο 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκαν άμεσα σε ισχύ.

Τον Φεβρουάριο 2023 η BOC PCL έλαβε ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την τελική απόφαση αναφορικά με τη δεσμευτική υποχρέωση για τήρηση Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) για την BOC PCL, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο έναρξης εξυγίανσης. Σύμφωνα με την απόφαση για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) 2023, η Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) καθορίστηκε στο 24.35% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 5.91% του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπλέον, η δεσμευτική ενδιάμεση απαίτηση της 1 Ιανουαρίου 2022 που ορίστηκε στο 14.94% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 5.91% του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) συνεχίζει να εφαρμόζεται. Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιεί η BOC PCL για την κάλυψη της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) δεν είναι επιλέξιμα για την κάλυψη της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό έναντι των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων. Η BOC PCL πρέπει να συμμορφώνεται με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, που περιλαμβάνει την BOC PCL και τις θυγατρικές της.

Τον Νοέμβριο 2023, η BOC PCL έλαβε προκαταρκτική ειδοποίηση από το ΕΣΕ για την απόφαση για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL). Σύμφωνα με την απόφαση του 2024, η Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) αντιστοιχεί στο 25.00% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, ένα χρόνο νωρίτερα από την προηγούμενη απόφαση. Η αναθεωρημένη Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) υπόκειται σε τελική έγκριση από το ΕΣΕ και την ΚΤΚ.

Τον Ιούλιο 2023, η BOC PCL προχώρησε με έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το 'Ομόλογο'). Το Ομόλογο πληροί τα κριτήρια Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) συνεισφέροντας έτσι στις απαιτήσεις Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανερχόταν στο 24.1% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 11.0% του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) (με βάση το Συνολικά Εποπτικά Κεφαλαία κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 περιλαμβάνει ποσό ύψους περίπου €8 εκατ. που αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία Υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου 1 που παραμένει σε ισχύ μετά τη προσφορά και τις αγορές μέσω της ανοικτής αγοράς των Υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.2 Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) (συνέχεια)

Το ποσό αυτό συνεισφέρει περίπου 8 μονάδες βάσης στον δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA), και περίπου 3 μονάδες βάσης στον δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του ποσού Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ανερχόταν στο 4.04% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 3.77% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω στις 30 Νοεμβρίου 2023 ως αποτέλεσμα της αύξησης του ποσοστού του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο και σε 1% από τον Ιούνιο του 2024 όπως ανακοινώθηκε από την ΚΤΚ, και την σταδιακή αύξηση του ποσοστού Αποθέματος Ασφαλείας O-SII κατά 0.375% την 1 Ιανουαρίου 2024 και κατά επιπρόσθετο 0.375% την 1 Ιανουαρίου 2025.

Περιλαμβάνοντας τα κέρδη για το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό 50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας μετά τη φορολογία του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) ανέρχεται σε 24.6% και ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) ανέρχεται σε 11.2%.

Η BOC PCL συνεχίζει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να βελτιστοποιήσει το ύψος της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων της (MREL).

Z.3 Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Ρευστότητας (ΕΔΑΕΡ) και Πυλώνας II Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)

Το Συγκρότημα ετοιμάζει τις εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΕΡ σε ετήσια βάση. Και οι δύο εκθέσεις για το έτος 2022 έχουν ετοιμαστεί και υποβληθεί στην ΕΚΤ στα τέλη Μαρτίου του 2023 αφότου εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η ΕΔΑΚΕ για το 2022 υπέδειξε ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια και διαθέσιμα μέτρα διαχείρισης κινδύνων για να υποστηρίξει το προφίλ κινδύνου και τις δραστηριότητες του και να του επιτρέψει να ανταποκριθεί στις κανονιστικές απαιτήσεις, κάτω από συνήθεις και ακραίες καταστάσεις. Η ΕΔΑΕΡ για το 2022 κατέδειξε ότι το Συγκρότημα διατηρεί αποθέματα ρευστότητας τα οποία είναι επαρκή για να διασφαλίσουν την ικανότητά του να τηρεί τις υποχρεώσεις του όπως προκύπτουν κάτω από συνήθεις και ακραίες καταστάσεις.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει τριμηνιαία αναθεώρηση των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ καθώς και εκτάκτως όταν χρειάζεται, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Κατά την διάρκεια της τριμηνιαίας αναθεώρησης, το προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος αναθεωρείται και τυχόν ουσιώδεις μεταβολές/εξελιξεις από την ετήσια άσκηση της ΕΔΑΚΕ αξιολογούνται ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει τριμηνιαία αναθεώρηση της ΕΔΑΕΡ, μέσω τριμηνιαίων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην αναθεώρηση λαμβάνονται υπόψη πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Αξιολογούνται τυχόν ουσιώδεις μεταβολές από το τέλος του έτους σε σχέση με τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση. Η τριμηνιαία αναθεώρηση προσδιορίζει κατά πόσο το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να καλύψει τις εκροές κάτω από σενάρια ακραίων καταστάσεων.

Η ΕΚΤ, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, διεξάγει την ΔΕΕΑ καθώς και άλλους ελέγχους (επιτόπιους/ εξ αποστάσεως/ στοχευόμενους/ εις βάθος αξιολογήσεις) στο Συγκρότημα. Η ΔΕΕΑ είναι μια ολιστική αξιολόγηση, που αξιολογεί μεταξύ άλλων, το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος, την εσωτερική διακυβέρνηση και το σύστημα ελέγχου, τους κινδύνους για τα κεφάλαια και την επάρκεια των κεφαλαίων για την κάλυψη αυτών των κινδύνων και τους κινδύνους ρευστότητας και την επάρκεια της ρευστότητας για την κάλυψη αυτών των κινδύνων. Ο στόχος της ΔΕΕΑ είναι να σχηματίσει η ΕΚΤ μια επικαιροποιημένη εποπτική άποψη όσον αφορά τους κινδύνους και τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος και να αποτελέσει τη βάση για εποπτικά μέτρα και διάλογο με το Συγκρότημα. Ως αποτέλεσμα αυτών των εποπτικών διαδικασιών, θα μπορούσαν να επιβληθούν στο Συγκρότημα πρόσθετες απαιτήσεις για κεφάλαια και άλλες απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του επιπέδου των συμπληρωματικών κεφαλαίων του Πυλώνα II, καθώς η αξιολόγηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα II γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκειται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.3 Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Ρευστότητας (ΕΔΑΕΡ) και Πυλώνας II Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) (συνέχεια)

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων 2023 του ΕΕΜ ως ένα από τα 'Άλλα Συστημικά Σημαντικά Ιδρύματα (O-SII)'. Η άσκηση αξιολογεί την ανθεκτικότητα των τραπεζών της ΕΕ σε ένα δυσμενές οικονομικό σοκ και θα επηρεάσει τη ΔΕΕΑ του 2023. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση της Οδηγίας του Πυλώνα 2 κάθε τράπεζας στο πλαίσιο της ΔΕΕΑ. Τα ποιοτικά ευρήματα σχετικά με αδυναμίες στις πρακτικές προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του Συγκροτήματος θα μπορούσαν επίσης να επηρεάσουν τις Απαιτήσεις του Πυλώνα 2 και να επηρεάσουν άλλες εποπτικές δραστηριότητες. Η ΕΚΤ δημοσίευσε στις 28 Ιουλίου 2023 τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου της ΕΚΤ, 'η μείωση κεφαλαίων στο τέλος του τριετούς ορίζοντα ήταν χαμηλότερη από ό,τι σε προηγούμενες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι οι τράπεζες εισήλθαν στην άσκηση σε συνολικά καλύτερη κατάσταση, με περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης ποιότητας και ισχυρότερη κερδοφορία'. Τα αποτελέσματα για το Συγκρότημα, όπως έχουν δημοσιευθεί από την ΕΚΤ, παρουσιάζονται στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

Z.4 Ρύθμιση Ρευστότητας

Το Συγκρότημα πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) σύμφωνα με την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (συμπληρωματικός κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2015/61), με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%. Το Συγκρότημα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με το Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) όπως υπολογίζεται στη βάση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%.

Ο ΔΚΡ έχει σχεδιαστεί για να εστιάζει στη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα του προφίλ του Συγκροτήματος αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας, διασφαλίζοντας ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή υψηλής ποιότητας ρευστά διαθέσιμα για να επιβιώσει σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Ο ΔΚΣΧ αναπτύχθηκε για την προώθηση μιας βιώσιμης δομής ληκτότητας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Συγκρότημα πληρούσε όλες τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο ΔΚΡ του Συγκροτήματος ανήλθε σε 350% (σε σύγκριση με 291% στις 31 Δεκεμβρίου 2022). Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, ο ΔΚΣΧ του Συγκροτήματος ανήλθε σε 162% (σε σύγκριση με 168% στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Z.5 Αποθεματικά ρευστότητας

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα αποθεματικά ρευστότητας του Συγκροτήματος:

Σύνθεση ρευστών αποθεματικών	30 Σεπτεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61		Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61	
		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2Α & 2Β		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2Α & 2Β
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,380,315	9,380,315	-	9,379,888	9,379,888	-
Υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες	265,339	-	-	55,825	-	-
Εμπορεύσιμες επενδύσεις	2,742,689	2,218,784	377,154	1,827,698	1,344,032	214,800
Διαθέσιμη ρευστότητα με ΕΚΤ	65,087	-	-	147,844	-	-
Σύνολο	12,453,429	11,599,099	377,154	11,411,255	10,723,920	214,800

Τα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά παρουσιάζουν τα συνολικά ρευστά περιουσιακά στοιχεία όπως αυτά προσδιορίζονται στην Πολιτική Ρευστότητας. Τα ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 παρουσιάζουν τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία βάσει του ορισμού στον προαναφερόμενο κανονισμό, δηλαδή Υψηλής Ποιότητας Ρευστοποιήσιμα Περιουσιακά Στοιχεία (ΥΠΡΠΣ).

Τα υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες δεν περιλαμβάνονται στα Ρευστά αποθεματικά σύμφωνα με το ΔΚΡ, καθότι δεν θεωρούνται ΥΠΡΠΣ (είναι μέρος των εισροών του ΔΚΡ).

Z. Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (συνέχεια)

Z.5 Αποθεματικά ρευστότητας (συνέχεια)

Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μειωμένες κατά τους συνήθεις συντελεστές όπως περιγράφονται στον κανονισμό του ΔΚΡ. Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά περιλαμβάνουν επιπρόσθετα μη επιβαρυνόμενα εμπορεύσιμα ομόλογα και παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μείον έκπτωση τιμής, βάσει εκπτώσεων τιμής και μεθοδολογίας της ΕΚΤ για τα αποδεκτά ομόλογα της ΕΚΤ, ενώ για τα μη αποδεκτά από την ΕΚΤ ομόλογα εφαρμόζεται μια πιο συντηρητική εσωτερικά αναπτυγμένη μεθοδολογία εκπτώσεων τιμής.

Η τρέχουσα διαθέσιμη ρευστότητα με την ΕΚΤ δεν είναι μέρος των Ρευστών αποθεματικών βάσει του ΔΚΡ.

Τον Μάρτιο του 2022, η ΕΚΤ ανακοίνωσε τα βήματα για τη σταδιακή κατάργηση των προσωρινών μέτρων χαλάρωσης σε σχέση με τις εξασφαλίσεις που εφαρμόστηκαν για την πανδημία. Η σταδιακή κατάργηση έχει προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί σε τρία στάδια, ξεκινώντας από τον Ιούλιο του 2022 και θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάρτιο του 2024 και δίνει στις τράπεζες χρόνο να προσαρμοστούν στις αλλαγές σε σχέση με το πλαίσιο των εξασφαλίσεων. Στο πρώτο στάδιο τον Ιούλιο 2022, η ΕΚΤ μείωσε στο μισό την προσωρινή χαλάρωση που εφαρμόστηκε στις περικοπές αποτίμησης των εξασφαλίσεων σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία από την προηγούμενη προσαρμογή του 20% στο 10%. Σε δεύτερο στάδιο, τον Ιούνιο του 2023, η ΕΚΤ έθεσε σε εφαρμογή ένα νέο χρονοδιάγραμμα για τις περικοπές αποτίμησης της αξίας των εξασφαλίσεων με βάση το επίπεδο ανοχής κινδύνου που ίσχυε πριν από την πανδημία για πιστωτικές πράξεις, καταργώντας σταδιακά την προσωρινή μείωση των περικοπών αποτίμησης των εξασφαλίσεων. Στο τρίτο και τελικό στάδιο, τον Μάρτιο του 2024, η ΕΚΤ θα καταργήσει τα εναπομείναντα μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων που εφαρμόστηκαν για την πανδημία.

Η. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης

Συμφιλιώσεις

Η συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης στο Μέρος Ε και της υποκείμενης βάσης στο Μέρος Α περιλαμβάνεται στην Ενότητα 'ΣΤ.1 Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το ενδιάμεσο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης'.

Συμφιλιώσεις μεταξύ του υπολογισμού των μέτρων απόδοσης που δεν συνάδουν με τα ΔΠΧΑ και των πιο άμεσα συγκρίσιμων μέτρων απόδοσης που συνάδουν με τα ΔΠΧΑ, παρατίθενται πιο κάτω ούτως ώστε να μπορεί να γίνει σύγκριση της πληροφόρησης σε υποκείμενη βάση με την πληροφόρηση της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης.

Την 1 Ιανουαρίου 2023, το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Όπως απαιτείται από το πρότυπο, το Συγκρότημα εφάρμοσε αναδρομικά τις απαιτήσεις, και οι συγκριτικές πληροφορίες που είχαν δημοσιευθεί προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' έχουν αναπροσαρμοστεί από την ημερομηνία μετάβασης, 1 Ιανουαρίου 2022, και, ως εκ τούτου, οι συμφιλιώσεις των εναλλακτικών μέτρων απόδοσης έχουν επίσης αναπροσαρμοστεί όπου εφαρμόζεται.

1. Συμφιλίωση Μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται στο Μέρος Θ)	10,167,022	10,217,453
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Μέρος ΣΤ.5)	(69,560)	(89,029)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Μέρος ΣΤ.3)	(205,762)	(214,359)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	3,227	3,270
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στο Μέρος ΣΤ.3	9,894,927	9,917,335

2. Συμφιλίωση Συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται στο Μέρος Θ)	274,536	281,630
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Μέρος ΣΤ.5)	(69,560)	(89,029)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	3,227	3,270
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων	(17,969)	(17,429)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο Μέρος ΣΤ.3	190,234	178,442

H. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Συμφιλιώσεις (συνέχεια)

3. Συμφιλίωση ΜΕΔ

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
ΜΕΔ στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται στο Μέρος Θ)	358,386	410,563
Συμφιλίωση για:		
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) (ΜΕΔ) (Σημ. 1 πιο κάτω)	(34,194)	(37,742)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατηγοριοποιήθηκαν σε Στάδιο 3 (Μέρος ΣΤ.5)	(59)	(1,803)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος σε Στάδιο 3 στο Μέρος ΣΤ.5	324,133	371,018
Ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ		
ΜΕΔ (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	358,386	410,563
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	10,167,022	10,217,453
Δείκτης ΜΕΔ/Μεικτά δάνεια (%)	3.5%	4.0%

Σημείωση 1: Τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν ΜΕΔ απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €34,194 χιλ. (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €112,014 χιλ.) (31 Δεκεμβρίου 2022: €37,742 χιλ. ΜΕΔ απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €115,544 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στο Μέρος ΣΤ.5.

4. Συμφιλίωση Πιστωτικών Ζημιών Δανείων

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές δανείων στην υποκείμενη βάση	44,069	35,559
Συμφιλίωση για:		
Πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, οι οποίες παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ', στην υποκείμενη βάση	-	1,314
	44,069	36,873
Πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) συμφιλιώνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση ως εξής:		
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Μέρος ΣΤ.6)	50,332	44,932
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος – δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (βλέπε πιο κάτω)	(6,306)	(3,372)
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	43	(4,687)
	44,069	36,873

Τα καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στη Μη ελεγμένη Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων ανέρχονται σε €6,265 χιλ. (30 Σεπτεμβρίου 2022: €2,179 χιλ.) και αποτελούνται από €6,306 χιλ. (30 Σεπτεμβρίου 2022: €3,372 χιλ.) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και €41 χιλ. (30 Σεπτεμβρίου 2022: €1,193 χιλ.) καθαρές ζημιές από αποαναγνώριση ομολόγων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών

1. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

Οι επιμέρους παράμετροι για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
1.1. Καθαρά έσοδα από τόκους που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	572,164	234,381
Καθαρά έσοδα από τόκους που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου (ετησιοποιημένα)	764,981	313,367

1.2. Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,565,413	9,127,429	9,247,705	9,567,258
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	409,903	431,812	415,832	204,811
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,910,455	10,007,819	10,013,108	9,953,252
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία – Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης	325,990	320,655	315,755	311,523
Επενδύσεις				
Ομόλογα	3,488,862	3,178,127	2,746,790	2,499,894
Συνολικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	23,700,623	23,065,842	22,739,190	22,536,738
1.3. Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€000)				
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023				23,010,598
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2022				22,470,102

1.4 Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) (ως ο πίνακας 1.1. πιο πάνω) (€000)	764,981	313,367
Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (ως ο πίνακας 1.3. πιο πάνω) (€000)	23,010,598	22,470,102
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	3.32%	1.39%

H. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών (συνέχεια)

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα

- 2.1. Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εξόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστος προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζεται πιο κάτω:

2.1.1 Συμφιλίωση Δαπανών προσωπικού	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Δαπάνες προσωπικού στην υποκείμενη βάση	141,462	138,937
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Έξοδα αναδιάρθρωσης – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση	δ/ε	104,234
Συνολικές δαπάνες προσωπικού στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	141,462	243,171

2.1.2 Συμφιλίωση Άλλων λειτουργικών εξόδων	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην υποκείμενη βάση	105,723	102,058
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Λειτουργικά έξοδα και έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, τα οποία παρουσιάζονται στα "Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ" στην υποκείμενη βάση	δ/ε	2,650
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά, που παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση	2,250	9,860
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	107,973	114,568

H συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εσόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστος προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζεται πιο κάτω:

2.2 Συνολικά εισοδήματα στην υποκείμενη βάση	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (ως ο πίνακας 1.1 πιο πάνω)	572,164	234,381
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	134,518	142,100
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.3 πιο κάτω)	28,854	13,748
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές υπηρεσίες*	37,765	33,863
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	7,028	10,592
Λοιπά έσοδα (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	15,147	11,945
Συνολικά εισοδήματα στην υποκείμενη βάση	795,476	446,629

*Το Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες αποτελείται από το άθροισμα των λεζάντων 'Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντισφάλισης', 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες' και 'Καθαρά αποτελέσματα από αντισφαλιστικές υπηρεσίες' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

H. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών (συνέχεια)

3. Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών προς το μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων παρατίθενται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000	€000	€000
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών προς το μέσο όρο περιουσιακών στοιχείων στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (Μέρος Ε Μη ελεγμένος Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός)	26,351,640	25,706,637	25,386,804	25,288,541
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων (€000)				
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023				25,683,406
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)				25,372,928

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Συνολικά εισοδήματα (ετησιοποιημένα) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου (ως ο πίνακας 2.2 πιο πάνω) (€000)	1,063,548	597,141
Συνολικά έξοδα (ετησιοποιημένα) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου (ως ο πίνακας 2.4 πιο πάνω) (€000)	(370,266)	(357,795)
Λειτουργικά κέρδη (ετησιοποιημένα) για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου (€000)	693,282	239,346
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων στις 30 Σεπτεμβρίου (ως ο πίνακας πιο κάτω) (€000)	25,683,406	25,372,928
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένα) (%)	2.7%	0.9%

3. Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (Cost of Risk)

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2023	2022
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές δανείων (ετησιοποιημένες) (ως ο πίνακας 4 στο Μέρος 'Συμφιλιώσεις' πιο πάνω)	58,920	47,542
Μέσος όρος των μεικτών δανείων (όπως ορίζονται) (ως ο πίνακας 1 στο Μέρος 'Συμφιλιώσεις' πιο πάνω)	10,192,238	10,885,015
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (CoR) %	0.58%	0.44%

H. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Πληροφορίες Δεικτών (συνέχεια)

4. Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό των 'Βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας' παρατίθενται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου (€000)	349,363	(18,532)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	446,058	446,058
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου (€ σεντ)	78.3	(4.2)

6. Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της 'Απόδοσης ενσωμάτων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)' παρατίθενται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (ετησιοποιημένα) (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (€000)	467,097	(24,777)
Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων στις 30 Σεπτεμβρίου (ως ο πίνακας 6.2 πιο κάτω) (€000)	1,901,882	1,738,899
Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία (ετησιοποιημένη) (%)	24.6%	(1.4%)

6.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	2,113,020	1,984,459	1,899,202	1,806,266
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	(45,899)	(47,546)	(49,430)	(52,546)
Συνολικά ενσώματα Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,067,121	1,936,913	1,849,772	1,753,720
6.2 Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσωμάτων ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας(€000)				
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023				1,901,882
- κατά τις 30 Σεπτεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)				1,738,899

Η. Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης (συνέχεια)

Πληροφορίες δεικτών (συνέχεια)

4. Δείκτης μόχλευσης

	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια (περιλαμβανομένων των Λοιπών συμμετοχικών τίτλων) (ως ο πίνακας 7.1 πιο κάτω) (€000)	2,295,371	1,973,720
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία (€000)	26,351,640	25,288,541
Δείκτης μόχλευσης	8.7%	7.8%

7.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια	30 Σεπτεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	2,113,020	1,806,266
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	228,250	220,000
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	(45,899)	(52,546)
Συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια	2,295,371	1,973,720

8. Ενσώματα ίδια κεφάλαια ανά μετοχή

	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Σεπτεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ως ο πίνακας 6.1 πιο πάνω) (€000)	2,067,121	1,699,992
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (ως ο πίνακας 5 πιο πάνω) (χιλ.)	446,058	446,058
Ενσώματα ίδια κεφάλαια ανά μετοχή (€)	4.63	3.81

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις

Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)

Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) υπολογίζεται ως προς το Κέρδος/(Ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (ως ορίζονται) (ετησιοποιημένα – (βασισμένα στις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα)), ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον ύψος περιουσιακά στοιχεία.

Βασικά κέρδη ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

Τα βασικά κέρδη μετά τη φορολογία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών.

Δάνεια

Τα δάνεια αποτελούνται από: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.

Τα δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση κυρίως σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) συνολικού ύψους €69 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με €72 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, €78 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €86 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Επιπρόσθετα, τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία €203 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με €207 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, €208 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €211 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ)

Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) υπολογίζεται ως τα 'Διαθέσιμα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης' σε σχέση με τα 'Απαιτούμενα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης'. Το όριο με βάση τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) που μπήκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2021 έχει τεθεί στο 100%.

Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις

Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (ΕΕ) Αρ. 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (χωρίς μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δείκτης κόστος προς έσοδα

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων (όπως ορίζεται) διαιρεμένο με το Σύνολο Εσόδων (όπως ορίζεται).

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Δείκτης μόχλευσης	Ο δείκτης μόχλευσης είναι ο δείκτης του συνόλου των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό. Τα ενσώματα ίδια κεφάλαια αποτελούνται από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας και τους Λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
Δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE)	Ο δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) έχει καθορισθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε.
Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκα δάνεια ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια της Ε.Ε. (τα οποία σχετίζονται με την αγορά και κατασκευή νέων κτηρίων και την ανακαίνιση υφιστάμενων κτηρίων) ως μέρος του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικών.
Δείκτης Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της Ε.Ε., ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	Ο αριθμός των συναλλαγών που εκτελέστηκαν από ιδιώτες πελάτες και πελάτες νομικές οντότητες μέσω ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs).
Διαγραφές	Δάνεια μαζί με τις σχετικές πιστωτικές ζημιές δανείων τους διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για ανάκτησή τους. Μερικές διαγραφές, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψουν όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και υπόκεινται στους όρους συμφωνίας και στην ικανοποιητική επίδοση.
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	Αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, τις συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ), τις συνεισφορές στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ), καθώς και το τέλος για ΑΦΠ, όπου εφαρμόζεται.
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού	Αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος και (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών.
Ετήσια Βάση	Αλλαγές σε ετήσια βάση.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας αποτελούνται από το σύνολο ιδίων κεφαλαίων προσαρμοσμένα για τα δικαιώματα μειοψηφίας και τους Λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους.
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτελούνται από τα Δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (όπως ορίζονται, αλλά μη περιλαμβανομένων των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στις άλλες υποχρεώσεις).

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζεται).
Καθαρό μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών (Net zero emissions)	Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω μέτρων μείωσης και επενδύσεων αντιστάθμισης για την επίτευξη καθαρών μηδενικών εκπομπών.
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των 'μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (ως ορίζονται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων (όπως ορίζονται, εκτός από τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά').
Κλιματική ουδετερότητα (Carbon neutral)	Η μείωση και η εξισορρόπησή (μέσω συνδυασμού επενδύσεων αντιστάθμισης ή πιστώσεων έναντι των εκπομπών) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ίδιες δραστηριότητες.
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη αποτελούνται από τα κέρδη πριν τις πιστωτικές ζημιές δανείων (ως ορίζονται), τις απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, τις προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές), τη φορολογία, τα (κέρδη)/ζημιά που αναλογούν στα δικαιώματα μειοψηφίας και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (ως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (ως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τρίμηνου, όπου ισχύει.
Μερίδια αγοράς	Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 42.3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 42.4% στις 30 Ιουνίου 2023 και 31 Μαρτίου 2023 και 40.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 37.7% στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 37.4% στις 30 Ιουνίου 2023, 37.3% στις 31 Μαρτίου 2023 και 37.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.
Μέσος τριμηνιαίος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων	Αναφέρεται στον μέσο τριμηνιαίο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχή και το τέλος του σχετικού τριμήνου. Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία είναι το σύνολο των: μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (περιλαμβανομένων μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες, καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), και 'αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης' το οποίο περιλαμβάνεται στα 'λοιπά περιουσιακά στοιχεία', και επενδύσεων (με εξαίρεση τις μετοχές, τα αμοιβαία κεφάλαια και άλλες μη-τοκοφόρες επενδύσεις).
Μεταβατικές διατάξεις για το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB)	Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία η οποία έχει ορισθεί για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 1.25% για το 2017, 1.875% για το 2018 και 2.5% για το 2019 (σε πλήρη ισχύ).
Μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος προθεσμιακών καταθέσεων (pass-through)	Υπολογίζεται ως το ποσοστό του κόστους των προθεσμιακών καταθέσεων ως προς τον μέσο όρο των επιτοκίων Euribor 6 μηνών για τη περίοδο.

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) ορίζονται τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:

- (i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- (ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, μείωση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και πτώχευση του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την ΚΤΚ, τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 90 μέρες.
- (iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία έγιναν επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- (v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως ΜΕΔ τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/ RTS /2016/07).

Βάσει του υπολογισμού των ημερών σε καθυστέρηση, οι ημέρες σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπερβάση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Για ιδιώτες οφειλέτες όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια των ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο. Για μη ιδιώτες οφειλέτες, όταν το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια ΜΕΔ που αναφέρονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής: (α) Έκθεση σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100, (β) Έκθεση σε μη ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500 και το ποσό σε καθυστέρηση/υπερβάση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ αναφέρονται πριν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων (όπως ορίζεται).

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στη 'Μη Ελεγμένη Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων – Υποκείμενη βάση' αφορούν: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά. Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το 2022 αφορούν τα ακόλουθα: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά, (ii) Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, και (iv) Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ).
Μη επιτοκιακά έσοδα	Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και Λοιπά έσοδα.
Νέος δανεισμός	Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει ποσά που έχουν εκταμιευθεί για νέες και υφιστάμενες μη-ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (εξαιρουμένων των ρυθμίσεων ή την εκ νέου διαπραγμάτευση των λογαριασμών (αναδιάρθρωσεων)) καθώς επίσης όσον αφορά τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή (εάν είναι θετική) του υπολοίπου στην αρχή και στο τέλος της περιόδου. Οι διευκολύνσεις του τομέα 'Ανακτήσεις Χρεών' εξαιρούνται από τον υπολογισμό αφού η μεταβολή στους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα σχετίζεται κυρίως με τους δεδουλευμένους τόκους και όχι με νέο δανεισμό.
Ποσοστό/Δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια	Υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ (όπως ορίζονται) ως προς τα δάνεια (όπως ορίζονται).
Ποσοστό/Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	Υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (όπως ορίζονται).
Πιστωτικές ζημιές δανείων (PL)	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για την περίοδο/για το έτος.
Προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα προσαρμοσμένα κέρδη μετά τη φορολογία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών, προσαρμοσμένο για τις κοινές μετοχές που ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών σε εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη και την ανώτερη διοίκηση του Συγκροτήματος βάσει του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (2022 LTIP).
Προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	Τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές λοιπών συμμετοχικών τίτλων όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.
Δείκτης Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκες (αγορά, κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων) οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικού.
Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	Τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαίων Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών που έχουν υιοθετήσει τα ψηφιακά κανάλια και προϊόντα της Τράπεζας ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η Τράπεζα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (scorecard).
Στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία	Τα τελευταία στοιχεία δημοσιεύτηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία) στις 3 Νοεμβρίου 2023.
Συγκρότημα	Το Συγκρότημα αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, την 'Τράπεζα' και τις θυγατρικές της Τράπεζας.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έχει καθοριστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Σύνολο εξόδων	Το σύνολο λειτουργικών εξόδων αποτελείται από το κόστος προσωπικού, άλλα λειτουργικά έξοδα και τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Δεν περιλαμβάνει (i) 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού- οργανικά', (ii) έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, ή (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ), όπου εφαρμόζονται. (i) Τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού- οργανικά' ήταν μηδενικά για το γ' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με €1 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, €1 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 και €1 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2022), (ii) Τα έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ ήταν μηδενικά για το γ' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με κέρδος €0.2 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, ζημιά €0.2 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 και ζημιά €0.3 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2022), και (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) για το γ' τρίμηνο 2023 ήταν μηδενικά (σε σύγκριση με μηδενικά για το β' τρίμηνο 2023, α' τρίμηνο 2023 και δ' τρίμηνο 2022).
Σύνολο εσόδων	Το σύνολο εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από τόκους και τα μη επιτοκιακά έσοδα (ως ορίζεται).
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	Το σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων αποτελείται από πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), και απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές).
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (B/S)	Οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται), (ii) εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (περιλαμβανομένης της εναπομείνουσας αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται), (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Τριμηνιαία βάση	Αλλαγές σε τριμηνιαία βάση

Θ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Υποκείμενη βάση	Αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα στην βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία μετά την προσαρμογή για επαναταξινόμηση ορισμένων στοιχείων όπως επεξηγείται στη Βάση Παρουσίασης.
Χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων	Το χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων αποτελείται από το σύνολο των καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (ως ορίζεται) εξαιρουμένων των καθαρών δανείων των χαρτοφυλακίων (i) της Μονάδας Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (Restructuring & Recoveries Division, RRD), (ii) της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU), και (iii) των μη κύριων εκθέσεων εξωτερικού.
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι ετησιοποιημένες 'πιστωτικές ζημιές δανείων' (όπως ορίζονται) ως προς τον μέσο όρο των δανείων. Ο μέσος όρος των δανείων υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου των δανείων (ως ορίζεται), για την περίοδο/για το έτος.
MSCI ΠΚΔ Αξιολόγηση	Η χρήση από την Εταιρία και την Τράπεζα οποιωνδήποτε στοιχείων από την MSCI ESG Research LLC ή των συνεργατών της ('MSCI'), και η χρήση λογότυπων, εμπορικών σημάτων, σημάτων υπηρεσίας ή ευρετήριο ονομάτων της MSCI, δεν αποτελούν χορηγία, endorsement, σύσταση ή προβολή της Εταιρίας ή της Τράπεζας, από την MSCI. Οι Υπηρεσίες της MSCI, καθώς και τα δεδομένα είναι περιουσία της MSCI ή των παροχών πληροφοριών της και δηλώνονται 'όπως-είναι' και χωρίς εγγύηση. Τα ονόματα και λογότυπα της MSCI είναι εμπορικά σήματα ή σήματα υπηρεσιών της MSCI.
Project Helix 3	Το Project Helix 3 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Νοέμβριο 2021 για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €551 εκατ., καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €88 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2022. Το Project Helix 3 ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο 2022.
Project Sinope	Το Project Sinope αναφέρεται σε συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Δεκέμβριο 2021, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το Project Sinope ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2022.

Βάση Παρουσίασης

Τα οικονομικά αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτή την ανακοίνωση αφορούν την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Bank of Cyprus Public Company Limited, η 'Τράπεζα' ή 'BOC PLC', και μαζί με τις θυγατρικές της, το 'Συγκρότημα', για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στις 18 Ιανουαρίου 2017, η BOC Holdings, η οποία ιδρύθηκε στην Ιρλανδία, εντάχθηκε στη δομή του Συγκροτήματος ως η νέα μητρική εταιρία της Τράπεζας. Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το συνολικό εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της BOC Holdings εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτή την ανακοίνωση δημοσιεύεται με σκοπό την παροχή των οικονομικών αποτελεσμάτων για το Συγκρότημα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές και δεν αποτελεί τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings σύμφωνα με το άρθρο 340 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, για τις οποίες οι ελεγκτές έχουν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, δημοσιεύθηκαν στις 31 Μαρτίου 2023 και αναμένεται να κατατεθούν στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας εντός 56 ημερών από τις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 στις 10 Νοεμβρίου 2023.

Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία: Η πληροφόρηση με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' παρατίθεται στις σελίδες 34-38. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες έχουν επηρεάσει σημαντικά τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται επίσης σε υποκείμενη βάση.

Υποκείμενη βάση: Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται στην υποκείμενη βάση παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' στις σελίδες 5-6. Τα αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αναπροσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία (βλέπε σελίδες 39-40), ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση της υποκείμενης οικονομικής απόδοσης του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στις σελίδες 4 και 7.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που αναφέρεται σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει επισκοπηθεί ή ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Η ανακοίνωση αυτή και η παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Όροι: Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ορισμένους όρους κατά το σχολιασμό της επιχειρηματικής του απόδοσης και χρηματοοικονομικής του θέσης ως αυτοί ορίζονται στο Μέρος ΣΤ, μαζί με επεξηγήσεις.

Τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2023 παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται ως αναφέρονται. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα δεκαδικά σημεία.

Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως 'προσδοκά', 'θα πρέπει να είναι', 'θα είναι' και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους, ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, δηλώσεις σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς δείκτες, τις προθέσεις του Συγκροτήματος, τις πεποιθήσεις ή τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες απομειώσεις, το μέγεθος του ισολογισμού, τη ρευστότητα, την επίδοση, των προοπτικών, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής και/ή των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σχετικά με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, αντίκτυπο εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς αγορές και στη συγχρονισμένη επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, σε Ρωσικές εταιρείες και Ρώσους υπηκόους. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει προκαλέσει σημαντική μετατόπιση πληθυσμού, και όσο συνεχίζονται οι συγκρούσεις, το πιθανότερο είναι η διαταραχή να αυξηθεί. Η κλίμακα των συγκρούσεων και το εύρος των κυρώσεων, καθώς και αβεβαιότητα ως προς το πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση, πιθανόν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, ίσως και μη αναμενόμενες, στις αγορές και τις μακροοικονομικές συνθήκες. Αυτό δημιουργεί σημαντικά αυξημένη αβεβαιότητα σε σχέση με τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται αυτήν την περίοδο όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιεσδήποτε προβλέψεις που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση. Αλλαγές στα λογιστικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένου των πρόσφατων ανακοινώσιμων αλλαγών και της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια', μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στο τρόπο παρουσίασης των οικονομικών μας καταστάσεων και (όσο αφορά το ΔΠΧΑ 17) μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την κερδοφορία των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Σχέσεις Επενδυτών

+ 357 22 122239

investors@bankofcyprus.com

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου λειτουργούσε μέσω 64 καταστημάτων στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 4 λειτουργούσαν ως θυρίδες. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου εργοδοτούσε 2,913 άτομα διεθνώς. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων ανερχόταν σε €26.4 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €2.4 δις. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ και τις θυγατρικές αυτής.